

Proleter DEVİRİMÇİ DURUŞ

Devrimler tarihin lokomotifidir!

Aylık siyasal dergi

ISSN: 2147-4028

Mart 2026 Sayı: 137

Fiyatı: 20 TL

Başını ABD'nin çektiği emperyalist savaş, İran'ı da içine alarak tüm bölgeyi yangın yerine çevirdi.

ABD çok uzun süredir İran'ı hedefe çakmıştı. Fakat İran'a saldırmak, ABD açısından bile kolay değildi. Onun için İran'ın bölgedeki kollarını keserek kuşatmayı tercih etti. Ve 28 Şubat günü İsrail ile birlikte savaşı başlattı.

Fakat İran'ın buna cevabı sert oldu. Savaş bütün bir bölgeye yayıldı. Üçüncü emperyalist savaşın keskin dönemecine girildi.

Bir zamanlar ABD'nin Ortadoğu'daki en sadık müttefiki İran'dı. ABD, 1953 yılında İran'da Başbakan Musaddık'ı devirip yerine Şah Rıza Pehlevi'yi getirmişti. Şah yönetimindeki İran, İsrail ile ilişki kuran ilk Müslüman devlet oldu. Kamulaştırılmış petrol şirketlerini ABD tekellerine sattı; İran topraklarını ABD üslerine açtı. ABD'nin Ortadoğu'da hegemonya kurmasında önemli bir rol üstlendi.

1979'daki İran Devrimi, ABD'ye büyük bir darbeydi. İran halkı, sadece Şah Rıza Pehlevi'ye değil, onun arkasındaki ABD'ye karşı da öfke doluydu. Devrim sırasında ABD'nin Tahran Büyükelçiliği'nin basılması bunun göstergesidir. Büyükelçilikte bulunan 52 Amerikalı 444 gün rehin tutuldu. Aralarında CIA ajanlarının da olduğu rehineleri kurtarmak için ABD çok uğraştı, fakat başaramadı. Sonunda ileri sürülen bütün şartlara boyun eğdi ve İran'daki tüm imtiyazlarını kaybetti.

O günden bu yana ABD'nin Ortadoğu'daki en büyük düşmanı İran'dır. Önce Saddam'ın yönettiği Irak'ı İran'ın üzerine sürdü; bu savaşta iki ülkeyi de güçten düşürdü. Ardından Birinci Körfez Savaşı'yla Irak'ı gerilettiler, İran'ı ise ambargolarla zor duruma soktu.

Fakat İran kendini toparlamayı başardı. Rusya ve Çin emperyalistleri ile ilişkilerini geliştirdi, bölgesel bir güç haline geldi.

Sayfa 2'de sürüyor

Kahrolsun Emperyalist Savaş! Katil ABD Ortadoğu'dan Defol!

ABD'nin Ortadoğu'da gelişmesinin önündeki en büyük engel oldu. Irak, Suriye, Lübnan, Filistin, Yemen gibi ülkelerde desteklediği silahlı gruplarla ABD'yi ve işbirlikçilerini hedef aldı.

Bu savaşları yürüten "Devrim Muhafızları"nın başkanı Kasım Süleymani, ABD'nin boyhedefi haline geldi. Önce onu öldürdüler. Sonra Lübnan'da Hizbullah'a, Filistin'de Hamas'a darbeler indirdiler. Esad yönetimindeki Suriye'yi ele geçirdiler. Bu sırada İran Cumhurbaşkanı Reisi'nin uçak düşmesiyle ölümü, Hamas liderinin İran'da nokta atışı ile katledilmesi, İran'ı zayıf düşüren yönler oldu. Buna güvenerek Haziran 2025'te İsrail ve ABD ilk saldırıyı başlattılar. 12 gün süren bu savaşla adeta İran'ı yokladılar. Bir yandan da İran muhalefeti cesaretlendirerek içten yıkmaya çalıştılar.

Her iki yöntemle de İran rejimini yıkmayı başaramadılar. Ve son çare olarak 28 Şubat'ta İran'a savaş açtılar...

* * *

İran'da gerici bir yönetim olduğu, halkı sömürdüğü ve zulmettiği açıktır. Dolayısıyla İran halkının gerici yönetime karşı isyanı, haklı ve meşrudur. Elbette içlerinde ABD-Batı emperyalistlerinin ajanları olabilir. Fakat bu durum, isyanların-direnışlerin haklılığını ortadan kaldırmaz.

Mesele şudur ki, İran rejimini yıkmak için ABD veya başka bir emperyalistin işgalini-müdahalesini meşru görmek ve buna destek çıkmak kabul edilemez. İran halkında ABD-İsrail karşıtlığı çok köklüdür. Rejime karşı olmakla birlikte ABD-İsrail saldırısına karşı duran geniş bir kesim vardır. Birçok sol örgüt ve sendikadan bu yönde açıklamalar gelmektedir.

İran halkı bu gerici rejimi kendi örgütleriyle, mücadeleleriyle yıkmalıdır, yıkacaktır. ABD müdahalesi, diğer halklara olduğu gibi İran halkına da özgürlük getirmez. Irak, Afganistan, Suriye son örnekler olarak önümüzde duruyor. Ve halklar artık bunu çok net görüyor. ABD özellikle Trump yönetiminde büyük bir prestij kaybı yaşamaktadır ve psikolojik üstünlüğü kaybetmiştir.

Ezilen-sömürülen tüm halklar, emperyalist işgal ile gerici-faşist devletlere karşı mücadeleyi birleştirmeli, her ikisini de defetmeyi başarmalıdır. Bunun da yolu devrimdir. İkinci emperyalist savaşta Avrupa'nın birçok ülkesi, ardından Asya ülkeleri bunu başardı. Üçüncü emperyalist savaş da yeni devrimleri doğuracaktır.

Lenin'in dediği gibi, "ya devrimler savaşları önler, ya savaşlar devrimlere yol açar!"

* * *

Türkiye, emperyalist savaşın merkezinde

yeralan bir ülke. Irak, Libya, Suriye'de nasıl kullanıldığını biliyoruz. İran'da savaşın uzaması durumunda Türkiye'nin dahil olması olasıdır. AKP-MHP yönetimi, İran savaşına karşı sözler sarfetti; Türkiye'deki ABD üslerinin kullanılmadığını söylediler. İran'ın tepkisini çekmemek için bu tür açıklamaları yapıyor olabilirler. Keza Türkiye'de ABD-İsrail karşıtlığının çok yüksek olduğunu bildiklerinden halkı karşılarına almak da istemiyorlar.

Fakat Erdoğan yönetimi ayakta kalmak için ABD'nin desteğine muhtaç. Trump'ın her tür aşağılamasına katlanmaları boşuna değil. Kitleler, güçlü savaş karşıtı eylemler yükseltmediği koşullarda, ABD'nin isteklerine bir kez daha boyun eğmeleri mümkün.

Irak işgali döneminde "1 Mart tezkeresi"ni TBMM'den geçiremedikleri gibi, Türkiye'nin İran savaşına dahil olması da engellenbilir. Tam da böyle bir dönemde devrimci, demokrat kurumların "NATO ve emperyalist savaş karşıtı birlik" kurması ve ilk eylemini İran savaşına karşı yapması isabetli olmuştur.

* * *

Mart ayı, doğanın ve toplumun uyanış ayıdır. 8 Mart, Newroz bunun işaretidir. Türkiye tarihi açısından da önemli eylemlerin gerçekleştiği bir ay olmuştur. Şimdi bunlara 19 Mart eklendi. Başta gençlik olmak üzere geniş halk kesimleri 19 Mart'ta barikatları, yasakları aşarak meydanları doldurdu.

Özcesi 8 Mart'tan 30 Mart'a her günü mücadele ile geçen bu ay, şimdi savaş karşıtı eylemlere de sahne olacaktır. Migros Depo işçilerinin ardından Polyak maden işçilerinin direnişi, bir öğretmenin katledilmesi üzerine öğretmenlerin ülke çapında iş bırakması ve yürüyüşleri, toplumsal hareketin de büyüyeceğini göstermektedir.

Savaşa karşı mücadele, emperyalizme ve faşizme karşı mücadeleyle birlikte yürütülürse sonuç alıcı olur. İran savaşı, emperyalist savaşın dönüm noktasıdır. ABD'yi Ortadoğu'dan defetmenin zemini güçlenmiştir. Kendi cephemizden buna omuz verelim! Başta ABD olmak üzere tüm emperyalistleri bölgemizden kovalım!

Okurlara...

Merhaba,

Emperyalist savaş, İran saldırısıyla birlikte yeni bir evreye sıçradı. Çünkü bu savaş, esasında ABD-AB bloku ile Rusya-Çin blokunun bir paylaşım savaşı. ABD'nin bugüne dek tüm saldırıları, Çin'in büyüyen etkisini kırmaya yönelikti. Bunun son halkası İran oldu.

İran, bölgede Çin-Rus emperyalistlerinin temsilcisi durumunda. ABD karşıtı direnişin de başını çekiyor. ABD'nin Çin'e karşı yürüttüğü savaşın en önemli kavşağında duruyor. Onun için bu savaş kıran kırana sürüyor ve tüm bölgeyi içine alıyor.

Saldırgan emperyalist ABD ve bölgedeki uzantısı İsrail, halkların nefretini üzerlerine toplamıştı. İran saldırısının ardından her yerde ABD karşıtı eylemlerin yükselmesi, ABD konsolosluklarının basılması, bunu bir kez daha gösterdi. Türkiye'de de ABD ve İsrail protesto edildi, İran halkıyla dayanışıldı.

7-8 Temmuz'da NATO Zirvesi, Ankara'da toplanacak. Bu toplantıyı yapamaz hale getirmek, bugünden yükselcek anti-emperyalist mücadeleye bağlı. '68 devrimci önderlerinin eylemleri, bu mücadelede esin kaynağımızdır.

Gündemdeki konulara ilişkin yazıları dergimizin sayfalarında bulabilirsiniz.

Bir sonraki sayımızda görüşmek üzere...

137. Sayıda

3	İran emperyalist savaşın "dönüm noktası" mı
4	NATO ve emperyalist savaş karşıtı birlik kuruldu
5	Öğretmenler Sendikası ve sendikal çalışma
6	Polyak madencilikte direniş
	Özel İtalyan Lisesi'nde grev
7	Eğitimde gerici kuşatma hız kazandı
8	Gençlik örgütlerinden 6 Şubat eylemi
9	MÜ'de Mehmet Boynukalın protestosu
	Katledilen öğretmen için iş bırakma eylemi
10	"Süreç" in geldiği nokta: "Kürt"süz rapor
12	Emekçi kadının sahiplendiği kavga yenilmez
14	Boğaziçi üniversitesi'nde işgali hatırlamak
17	İsviçre'de tutsaklarla dayanışma eylemi
18	Newroz isyandır
19	Geleceğimizin köprüsü tarihimiz
20	Bitmeyen 12 Eylül rahatsızlığı

Iran'a dönük ABD-İsrail saldırısı, 28 Şubat günü sabah saatlerinde başladı. Ancak bu defaki savaşın öncekilerden daha sert geçeceği hemen açığa çıktı. **Haziran 2025'te 12 gün süren savaş sırasında, İran saldırılara karşılık vermekle birlikte nispeten kontrollü bir politika izliyordu. Şimdi ise, saldırının başlamasından bir saat sonra İran, önceden belirlendiği belli olan bir plan dahilinde, önceden belirlenmiş hedeflere peşpeşe saldırılar düzenliyor.**

Bunun iki nedeni vardı. **Birincisi** ve öncelikli neden, Hamaney başta olmak üzere önemli liderlerin ilk anda öldürülmesi ve İran'da net bir yönetim değişikliği için saldırıldığının ortaya çıkmasıydı. **Bu savaş artık İran devleti için bir ölüm-kalım savaşına dönüşmüştü.** Bu saik

"hazırlıksız" olduğu, ABD'nin kolay bir zafer kazanacağı düşüncesini oluşturmuştu. Oysa Haziran 2025'teki savaştan bu yana İran'ın silah stoklarını güçlendirdiği, kendi savaş planını hazırlamış olduğu görüldü. Bu nedenle, yönetim kademesindeki büyük imhaya rağmen, İran'ın yanıtları hızlı ve sert biçimde geldi. Bir anda savaş, Ortadoğu'nun tamamının üzerine yayıldı.

ABD'den gelen açıklamalar da bunu doğrular biçimdeydi. Trump, savaşın haftalarca sürebileceğini, daha fazla ABD askerinin ölebileceğini duyurdu. **Venezuela'da hızlı ve etkili bir sonuç alan ABD'nin, burada da aynı planı yaptığını, ama İran'ın bu planı bozduğunu söylemek mümkün.** ABD'nin istediği "hızlı ve etkili" bir sonucun ortaya çıkmadığı, uzun ve çok zorlu bir savaş

doğrudan girmeden taraf olduğu gözönüne alındığında, bu kampların tarifi daha fazla bulanıklaşıyordu.

İran savaşı başladıktan sonra ise saflaşma çok hızlı ortaya çıktı.

Dünya halkları elbette İran halkının yanında ve ABD-İsrail saldırısını protesto ederek yerini gösteriyor. Türkiye başta olmak üzere, pek çok ülkede ABD'ye karşı İran halkını destekleyen eylemler yapıldı. Yunanistan'da bu eylemler çok güçlü ve çatışmalı bir biçimde yaşandı. Irak ve Pakistan'da ise ABD elçiliklerine yürüten kitlelere silahla ateş açıldı.

Biz burada emperyalistlerin ve işbirlikçilerinin tutumuna bakalım.

Rusya ve Çin ilk andan itibaren yaptıkları açıklama ile, İran'ın yanında olduklarını gösterdiler. Lübnan Hizbullah'ı İsrail'in kuzeyini bombalayaarak, İran üzerindeki İsrail baskısını azaltma çabasıyla, durduğu yeri bir kere daha teyit etti. Keza Yemen'deki Husileri de bu kampa eklemek gerekiyor.

Saldırıyı başlatan ABD ve İsrail'in yanında kimlerin durduğuna bakarsak; öncelikle ABD askeri üssünü barındıran ve ABD ile ilişkileri üzerinden İran'a saldırgan yaklaşan, bu nedenle de İran'ın hemen füze ya da dron saldırısı düzenlediği Körfez ülkelerini sayalım: Katar, Kuveyt, Bahreyn, Birleşik Arap Emirlikleri, Ürdün, Irak, Suudi Arabistan. Katar'daki ve Irak-Erbil'deki ABD üsleri özellikle önemli. Bunlar ABD'nin Ortadoğu'daki asıl askeri varlığını taşıyan askeri üsler.

Keza **İran, Suudi Arabistan'ın devlet petrol şirketi Aramco'ya ait Ras Tanura rafineri tesisini vurdu.** Günde 550 bin varil işleme kapasitesi olan bu tesis, Ortadoğu'nun en büyük rafinerilerinden biri. Ayrıca Suudi Arabistan'ın toplam petrol ihracatının yaklaşık yüzde 75'i, bu tesisin olduğu limandan gerçekleştiriliyor.

Arkasından **İngiltere, Güney Kıbrıs'taki askeri üssünün İran saldırısına maruz kaldığını söyledi.** İngiltere, Fransa ve Almanya, İran'a karşı "gerekli ve orantılı savunma eylemlerine" hazır olduklarını duyurdu ve ABD'nin yanında saf tuttular. Ancak savaşta İran'ın beklenmeyen direnişi, sonradan İngiltere'nin geri adım atmasına, Güney Kıbrıs'taki üssü ABD'nin savaşına açmayacağını söylemesine neden oldu.

Böylece emperyalist safların nasıl çizildiğine dair genel ve somut bir tablo oluşmuş oldu.

İran, emperyalist savaşın “dönüm noktası” mı?

Kontrollü biçimde karşılıklı ve kısmi tahribatlar yaratarak ilerleyen önceki İran saldırılarından çok farklı bir savaş ortamına girmiş bulunuyoruz. Her iki taraf da somut kazanımlar elde etmek istiyor, bu kazanımlardan önce savaşı bırakamayacağını; geri çekilirse bu savaşla sınırlı olmayan kayıplar yaşayacağını biliyor. Bu koşullarda savaşın daha da sertleşeceğini söyleyebiliriz. İran savaşından kim güçlü çıkarsa çıksın, bu, emperyalist paylaşım savaşı içinde bir dönüm noktası olacak.

ile, "artık kırmızı çizgimiz yok" diyerek, en sert karşılığı vermekte, savaşı yaygınlaştırmakta ve bütün bölgeyi savaş alanına dönüştürmekte bir sakınca görmedi.

İkincisi, Venezuela'da Maduro'ya dönük saldırının ardından, Çin ve Rusya için de İran büyük önem kazanmıştı. Tek bir başkanın kaçırılması ile, Çin'in ve Rusya'nın Venezuela gibi stratejik öneme sahip bir ülkedeki çıkarları riske girmişti. Şimdi ABD'nin İran'da tahakküm kurması, özellikle Çin için çok büyük bir sorundur. Çünkü **İran hem sahip olduğu petrol ve doğalgaz rezervleri ile Çin'in önemli tedarikçilerinden biridir; hem de Çin'in tüm dünyayı bir sömürü ağına, kendi pazar alanına çevirmek için hazırladığı Kuşak ve Yol Projesi'nin temel ayaklarından biridir.**

Bu koşullarda, iki ay önce Venezuela saldırısı yaşandığında Çin ve Rus emperyalistlerinin itirazları daha yüzeysel kalırken, bugün ilk andan itibaren daha net açıklamalar yaptılar.

Savaşın başından itibaren şu da ortaya çıktı: Hamaney gibi en önemli yöneticilerini kaybetmiş olması, İran'ın

yaşanacağı görülüyor.

Bu tabloda İran halkının tutumu da önemli bir rol oynadı. Yaklaşık iki aydır, İran'da büyük bir halk ayaklanması yaşanıyor. Ekonomik ve siyasi baskılara karşı başlayan, İran'ın her kentine yayılan bu ayaklanmada, resmi rakamlara göre 7 bin, resmi olmayan tahminlere göre 32 bin kişinin öldüğü söyleniyor. ABD, kendisi saldırıyı başlattığı anda, ayaklanan kitlelerin de devlete karşı harekete geçeceğini ve yönetimi ele geçireceğini düşünüyordu; öyle olmadı. Tam tersine, **Hamaney'in öldürülmesinin ardından Tahran'da yüzbinlerce kişilik kitle gösterisinin yapılması, ABD'ye tepkinin ve meydan okumanın ifadesiydi.**

Emperyalist saflaşma çok açık

Emperyalist savaşa ilişkin, rakip emperyalistlerin kim olduğu, emperyalist kampların nasıl tasnif edildiği, devrimci çevrelerde en çok tartışılan konulardan biridir. Son 20 yıldan fazla zamandır, vekalet savaşlarının öne çıktığı, emperyalistlerin birbirlerine doğrudan savaş ilan etmediği, bazı emperyalistlerin savaşa

İran'ın ölüm-kalım savaşı

3 gündür sadece füze bombardımanı yapıyor-muş gibi görünse de, bu savaş görüldüğünden daha sert geçiyor.

Mesela ABD'nin üç savaş uçağı bir günde düşürüldü. ABD, bunların Kuveyt tarafından "dost ateşi" nedeniyle düşürüldüğünü söylüyor; ancak nasıl bir "dost" ABD'nin üç savaş uçağını peşpeşe düşürebiliyor, bu belirsiz.

İran ilk defa Kudüs'ü bombaladı. İran bugüne kadar İsrail'in pek çok kentini bombalamıştı. Ancak tüm dinler açısından kutsal sayılan simgeleri barındıran, bu nedenle daha güvenli olarak kabul edilen Kudüs'ün bombalanması çok beklenmedik oldu.

İran, ilk defa Ortadoğu ülkelerinin neredeyse hepsine birden saldırdı. Aslında bu ülkelerin topraklarını ve kendi kurumlarını değil, buralardaki ABD askeri birimlerini ve askerlerin kaldığı otelleri bombalamıştı. Burada asıl hedefi, ülkeleri tehdit etmek, bu ülkelerin halklarını da savaş karşıtı cepheye kazanmaktır. Ancak bu kadar yaygın bir bombardımanı kimse beklemiyordu.

İran, Hürmüz Boğazı üzerinden dünyayı hep tehdit ederdi; fakat ilk defa Hürmüz Boğazı'nda bir petrol tankerini vurdu. Hürmüz Boğazı, dünya enerji ticaretinin "kalp kapakçığı" olarak tanınıyor. Dünya petrol ticaretinin yüzde 30'a yakını, dünya LNG ticaretinin yüzde 20'si bu boğazdan geçiyor. Çin'in ithal ettiği petrolün yüzde 45'i yine Hürmüz'den geçiyor. Şimdi, İran'ın engellemesi yüzünden, 700'ün üzerinde petrol tankeri, boğazdan geçiş için izin bekliyor.

Saldırının ilk anlarında İran'ın çok önemli yeticileri öldürüldü. Sonrasında İran'da bir kız okulu bombalandı ve doğrudan savaş suçu sayılan bu saldırıda 170 öğrenci ve öğretmen katledildi. İran ise, Dubai'den İsrail'e kadar bütün bölgeyi ateş üstünde tutuyor. **İsrail'de insanlar sürekli çalan sirenlerden dolayı sığınaklarda yaşamaya başladı.** ABD'nin Umman Denizi'ndeki uçak gemisi Abraham Lincoln'un de İran tarafından vurulduğu belirtiliyor.

ABD ve İsrail, son bir yılda Ortadoğu'da önemli kazanımlar elde etmişlerdi. Suriye'de HTŞ iktidarının kurulması, Suriye Kürtlerinin savaşçı yönlerinin törpülenip ABD'ye daha fazla bağımlı hale getirilmesi, Lübnan Hizbullah'ının önderlerinin öldürülüp örgütün büyük darbeler alması, Gazze'de Hamas'ın ciddi biçimde güç kaybetmesi; tüm bunların üzerine İran'ın Haziran 2025 saldırısına alt perdeden cevap vermesi gibi unsurlar, İran'ın zayıf düştüğünü gösteriyordu. Bu tabloya, İran'ın kendi içinde yaşadığı ekonomik ve siyasi krizi, İran halkının iki aya yayılan büyük ayaklanması eklendiğinde, ABD-İsrail ittifakı açısından çok elverişli bir tablo oluşmuştu.

Saldırı başladıktan sonra ise, İran'ın kurumsal yapısının ne kadar güçlü olduğu ve bu savaş için ne kadar hazırlanmış olduğu ortaya çıktı. Hamaney'in ölümü bir şaşkınlık değil, kararlılık ve öfke yaratmıştı ve devlet mekanizması işlemeye devam ediyordu.

Kendi askerlerini bile koruyamayan ABD'nin,

Körfez ülkelerine güvenlik sağlayamadığının görülmesi, hatta Suudi Arabistan petrol tesisinin vurulmasının ardından bunun sözlü olarak ifade edilmesi önemliydi. **İran'ın saldırıları, ABD'nin işbirlikçilerini tedirgin edecek düzeydeydi.**

ABD savaşın ilk gününden itibaren "İran yeniden masaya oturmak istedi, biz de kabul ettik" açıklamasını tekrarlayıp duruyor. **İran ise masanın ABD tarafından tekmelendiğini söyleyerek, bu masaya yeniden oturmayı reddediyor.** Bu açıklamalar da İran'ın hazırlık düzeyi ile ABD'nin şaşkınlığının ifadesi olarak görünüyor. İran, Haziran 2025 saldırılarından sonra müzakere masasına oturmuştu. Şimdi yeniden otursa, bu ABD'nin zaferi ve İran'ın zayıflığı olarak görülecek. Ve bir süre sonra, ABD yeniden ve daha güçlü bir saldırı gerçekleştirecek. Bu koşullarda, ABD bir ara verme ihtiyacı duyuyormuş gibi görünürken, İran somut bir kazanım elde etmeden, kayıplarının intikamını aldığına dair bir imaj oluşturmada, bölgedeki dengelerde kendi lehine bir değişiklik yaratmadan geri adım görüntüsü vermek istemiyor.

Kesin olan, ABD uzun ve maliyeti yüksek bir savaş istemiyor; ancak daha ilk günlerde beklenmedik kayıplar verdi. **Bir kara savaşına girişmek istemiyor, bu nedenle halkı ayaklanmaya ve yönetimi ele geçirmeye çağırıyor; ancak bu yönde bir ayaklanma işareti ortada yok.**

ABD açısından durumu daha da kötüleştiren unsur, ABD ve İsrail'in kendi içinde yaşadığı çelişkiler. ABD Anayasası'na göre, savaş ilan etme yetkisi başkana değil, doğrudan Kongre'ye aittir; ancak **Trump bu savaşı, Kongre'ye sormadan, Kongre kararı almadan başlattı. Bu nedenle savaş uzamaya ve kayıpları artmaya başladığı anda, ülke içinde çok ciddi sorunlarla karşı karşıya kalacak.** Keza ABD halkının Trump'a karşı zaten büyük olan tepkileri, son dönemde göçmen polisi (ICE) saldırıları üzerinden çeşitli eyaletlerde yaşanan büyük kitle eylemleri gibi unsurlar da, bu savaşın uzamasının Trump için maliyetli olacağını gösteriyor.

Diğer taraftan **İsrail Başbakanı Netanyahu için de, ülke içindeki durum iyi değil.** İran ve Hizbullah bombardımanı karşısında, İsrail savunmasının yeterli olmadığını, füzelerin İsrail topraklarına düştüğünü gören, sürekli sığınaklarda yaşamak zorunda kalan İsrail halkının Netanyahu'ya duyduğu tepki, daha da artacaktır.

Savaş sertleşiyor

ABD, İran'a saldırı gerekçesi olarak "nükleer silah üretme" çabasını ve kapasitesini bahane etti. Oysa Haziran 2025'teki savaşta, İran'ın tüm nükleer gücünü yokettiğini ilan etmişti. Saldırı, Umman'ın evsahipliğinde yürütülen müzakereler sırasında, UAEK'in (Uluslararası Atom Enerjisi Kurumu) "görüşmeler olumlu gidiyor" dediği bir aşamada geldi. Yani İran çeşitli tavizler vermeye hazır görünürken, ABD saldırı başlatmıştı. Üstelik bu

görüşmelerde, "uranyum zenginleştirme sıfırlanacak, zenginleştirilmiş uranyumun tamamı ABD'ye teslim edilecek" gibi, İran'ın kabul etmesi mümkün olmayan şartlar da vardı. Keza **İran'ın sadece nükleer programı değil, balistik füze programını da anlaşmaya dahil etmek, İran füzelerinin menzili 300 km'ye kadar düşürmek istiyordu Trump.**

Bu savaş, İran için bir ölüm-kalım savaşına dönüşmüş durumda. Bugün bir geri adım, açık bir teslimiyet anlamına gelecek. Yanısıra Çin'in petrol ve doğalgaz tedariki bozulacak, Kuşak ve Yol Projesi önemli bir darbe alacak.

ABD ise, bir taraftan uzayan bir savaştan kaçınmak zorunda. Diğer taraftan **İran'ın geri adım atmasını sağlayamadığında, İran bu savaştan güçlenmiş olarak çıkacak ve sonrasında ABD'nin bölgeye dönük bütün çıkarları risk altında olacak.** Üstelik, daha savaşın başında ABD'nin yaşadığı açmaz, bütün dünya tarafından net biçimde görüldü.

Bu durumda, ABD'nin yeni manevralara girmesi kaçınılmaz görünüyor. İran halkını ayaklandırmak için propagandayı, İran'daki Kürt örgütlerinin harekete geçirilmesi konusundaki ısrarını artıracaktır mutlaka. Yanısıra Batılı emperyalistlerin, açıklamalarla sınırlı olmayan biçimde aktif tutum almalarını isteyebilir. Keza üsleri kullandıran ama "tarafsız" görünümünü korumaya çalışan Türkiye'den de İran'a karşı harekete geçmesini zorlayabilir.

Kontrollü biçimde karşılıklı ve kısmi tahribatlar yaratarak ilerleyen önceki İran saldırılarından çok farklı bir savaş ortamına girmiş bulunuyoruz. Her iki taraf da geri çekilirse, bu savaşla sınırlı olmayan kayıplar yaşayacağını biliyor. Bu koşullarda savaşın daha da sertleşeceğini söyleyebiliriz. Sertleşmenin nasıl bir yoldan gerçekleşeceğini ise zaman gösterecek.

İran savaşını kim kazanırsa kazansın, bu, emperyalist paylaşım savaşı içinde bir dönüm noktası, ABD'nin ideolojik-psikolojik hegemonyasının açıkça sarsıldığı bir kesit olacaktır.

ABD emperyalizmi ve İsrail siyonizminin İran'a saldırısı, 1 Mart günü Kadıköy'de protesto edildi. NATO ve Emperyalist Savaş Karşıtı Birlik ile İstanbul Emek Barış Demokrasi Güçleri'nin birlikte örgütlediği eylemde ABD ve İsrail'in saldırısı protesto edildi ve İran işçi ve emekçilerinin yanında olunacağı, mücadelenin büyütüleceği belirtildi.

NATO ve Emperyalist Savaş Karşıtı Birlik, 28 Şubat günü yaptığı basın açıklaması ile kuruluşunu duyurdu. Birlik'in deklarasyon metnini yayınlıyoruz:

NATO VE EMPERYALİST SAVAŞA KARŞI BİRLEŞELİM!

NATO Zirvesi 22 yıl aradan sonra bir kez daha Türkiye'de düzenleniyor. Hepimizin bildiği, tanık olduğu gibi kapitalist emperyalist sistem, girdiği krizden çıkış için işçi sınıfına, emekçilere yönelik ekonomik ve siyasi saldırılarını artırıyor. Bir yandan kadın emeği ve bedeni sömürsü derinleşirken öbür yandan da doğa talan ediliyor, canlı türleri yok ediliyor. Emperyalistler tarafından yeni bir paylaşım ve hegemonya savaşını derinleştirecek adımlar atılmaya devam ediliyor.

Emperyalist paylaşım ve hegemonya savaşının daha fazla görünür olduğu böylesi bir dönemde, işçi sınıfı ve emekçiler sefalet mahkûm ediliyor. Buna karşı biriken öfke ise ırkçılık ve milliyetçilikle egemenlerin savaşının aracına dönüştürülmeye çalışılıyor.

Tüm dünyayı savaş gündemi kaplıyor: Libya, Suriye, Sudan, Somali, Yemen, İran, Venezuela ve Küba son dönemde yaşadıklarımız... **Filistin başta olmak üzere Ortadoğu'nun ezilen halklarının mücadelesi ni boğmak için emperyalistler saldırganlıkta sınır tanımıyor. Gericici bölge devletleri Rojava halkının mücadelesini boğmaya, Batılı emperyalistler ve İsrail de bu mücadeleyi bölge halklarını iradesizleştirmeye yönelik saldırgan amaçları için manipüle etmeye çalışıyor.**

İşte böyle bir süreçte, 77 yıl önce işçi sınıfına ve halklara karşı sosyalizm, komünizm düşmanı emperyalist bir ittifak biçiminde oluşturulan **NATO'nun 2026 Zirvesi'nin, 7-8 Temmuz'da Ankara'da gerçekleştirilmesi planlanıyor.** NATO'ya üye devletlerin başkanları dünya halklarına, işçilere, emekçilere dönük

ESP ile dayanışma ziyareti

ESP'ye dönük operasyonların ardından, devrimci kurumlar olarak (Alinteri, SODAP, BDSP, Kaldıraç Hareketi, Partizan, Devrimci Parti, KÖZ, Mücadele Birliği, Proleter Devrimci Duruş, ODAK, Devrimci Hareket, Partizan ve SMF) 11 Şubat günü dayanışma ziyareti gerçekleştirdik. Ziyarette devrimci dayanışmanın önemine vurgu yapıldı.

“NATO ve Emperyalist Savaş Karşıtı Birlik” kuruluş deklarasyonunu açıkladı!

yeni savaş ve saldırı politikalarını hayata geçirmek ve dünyanın yeniden paylaşılması, neler yapacaklarının pazarlığını yapmak için bir araya gelecekler!

NATO neden ve kime karşı kurulmuştu?

İkinci Paylaşım Savaşı'ndan sonra Sovyetler Birliği'nin zaferi, Doğu Avrupa'daki devrimlerle kurulan demokratik halk cumhuriyetleri ve Çin Devrimi ile birlikte, dünyanın üçte biri kapitalist-emperyalist sistemden kopmuştu. İşçi sınıfı ve ezilen halkların kurtuluş mücadelesi tüm kıtalara yayılmıştı. Tam da buna karşı, emperyalistlere ortak bir savaş örgütü lazımdı!

Kurulduğu günden itibaren dünya işçi sınıfı ve ezilen halklarının devrimci kurtuluş mücadelelerine karşı örgütlenmiş olan NATO, Sovyetler Birliği'nin ve Doğu Avrupa'nın dağılması sonrası varlığını sonlandırmadı. Aksine, emperyalist dünya sistemi koşullarına göre yeniden şekillendirildi. Üye ülkelerin bir iç savaş, halk ayaklanması ya da devrim durumuyla karşı karşıya kalması halinde NATO'nun tüm gücüyle bu isyanları bastırması görevi, ittifakın yeni sözleşme maddesi ve varlık amacı olarak açıkça ilan edilmişti. Jeopolitik bölgesel paylaşım ve hegemonya savaşlarında NATO, bu yeni misyonunu yerine getirdi. NATO, aynı zamanda dünyanın değişik bölgelerinde ve ülkelerinde “müdahale gücü” ismiyle, işgalci güç oldu. Yüz binlerce insan savaşlarda yok edildi, milyonlarcası göç etti. Ülkeler yerle bir edildi, doğa katledildi.

Saldırganlık artarak devam ediyor!

Bugün emperyalist hegemonya ve paylaşım savaşının daha fazla tartışıldığı bir dönemi yaşıyoruz. Emperyalist güçlerin dünyayı yeniden paylaşma amaçlarının arka planında duran belirleyici olgu, emperyalist kapitalist sistemin krizidir.

Dünyanın yeniden paylaşımı ve dizaynı adına bugün yeni savaş hazırlıkları yapılmakta, yeni bölgesel savaş alanları açılmaktadır. Hiç kuşkusuz **bu emperyalist hegemonya ve yeniden paylaşımın başını ise ABD emperyalizmi çekmektedir. Güney Amerika'da Venezuela, Kolombiya ve Küba ile Ortadoğu'da İran'ın ABD'nin işgal hedefleri olarak ilan edilmesi ve Çin ile ticaret savaşı üzerinden yaratılan kriz emperyalist savaşın boyutlanacağını göstermektedir.** Tüm emperyalist merkezler ve devletler, bu gelişmelere göre pozisyon almaktadır.

İşte **NATO'nun 7-8 Temmuz 2026 Zirvesi, bu yeni emperyalist savaş hazırlıklarının planlanması ve karar altına alınmasını ifade etmektedir.**

Saldırganlığa karşı birleşelim!

Emperyalist savaşlarda ilk cepheye sürülen yoksul emekçi ve halklardır. Bu savaşlarda işçi sınıfı ve ezilen halkların hiçbir çıkarı yoktur. Ezilenlerin burjuvazi için döküleceği tek damla kanı olamaz, olmamalıdır. Emperyalist savaş karşısında takınmamız gereken tavır, toplumsal kurtuluşumuz için savaşmamız olmasıdır.

Kurulduğu günden bugüne NATO'nun en etkin güçlerinden biri olan Türkiye Cumhuriyeti devleti Ortadoğu'da, Balkanlar'da, Kafkasya'da ve Afrika'da gelişen halk isyanları ve ulusal kurtuluş hareketinin bastırılmasında ve emperyalist

hegemonya dalaşında doğrudan yer almıştır.

Ülkemiz açısından NATO, uzakta ve dışsal değil, içsel bir olgudur. Ülkemiz NATO'nun üyesi ve ayrılmaz bir parçasıdır. Ordu, NATO'nun ordusudur. NATO, halkların emperyalist efendiler tarafından sömürgeleştirilmesi ve köleleştirilmesinin aracıdır.

Tüm bu şartlar incelendiğinde, halkların katili NATO'ya karşı mücadele etmenin, aynı zamanda emperyalist-kapitalist sisteme karşı mücadeleyi yükseltmek anlamına geleceğini bilmeliyiz. Türkiye işçilerinin, emekçilerinin NATO'ya karşı çıkması, ekmeğine sahip çıkmasıdır. Gençliğin NATO'ya karşı çıkması, geleceğine sahip çıkmasıdır. Kadınların NATO'ya karşı çıkması, bedenlerinin savaş alanı olmasına izin vermemesi, özgürlüklerine sahip çıkmasıdır. Halkların NATO'ya karşı çıkması; doğasına, derelerine, havasına, suyuna sahip çıkmasıdır.

NATO'nun 2026 Temmuz Zirvesi'nde halkların katili NATO'ya karşı işçilerin, emekçilerin ve ezilen halkların birleşik mücadelesini yükseltelim. **Bu mücadelenin aynı zamanda anti-emperyalist, anti-kapitalist köklerinden hareketle, 2026 Kasım ayında Antalya'da gerçekleşecek COP31 toplantısına karşı mücadeleye de hazırlanalım. Emperyalist savaşa, NATO'ya, COP31'e karşı mücadelede birleşelim.**

Emperyalizmin savaş örgütü NATO'nun bu topraklarda halklara yönelik yeni suçlar için hazırlık yapması-na izin vermeyelim!

Tüm işçileri, emekçileri ve ezilenleri 6. Filo'yu denize döken '68 kuşağının devrimci önderlerinin izinde sokağa, eyleme, mücadeleye çağırıyoruz!

ANKARA'DA NATO TOPLANTISI İSTEMİYORUZ! HALKLARIN KATİLİ NATO'YA HAYIR!

EMEKÇİLER NATO'YA ASKER OLMAYACAK!

NATO DAĞITIL SIN, EMPERYALİST ÜSLER KAPTIL SIN!

HALKLARIN KATİLİ NATO DEFOL!

NATO VE EMPERYALİST SAVAŞ KARŞITI BİRLİK

Alinteri, Bağımsız Devrimci Sınıf Platformu, Birleşik Devrimci Parti, Devrimci Kurtuluş Platformu, Emekçi Hareket Partisi, Ezilenlerin Sosyalist Partisi, Kaldıraç Hareketi, Komün, KÖZ, Mücadele Birliği Platformu, Partizan, Proleter Devrimci Duruş, Partizan, ODAK, Sosyalist Dayanışma Platformu, Sosyalist Meclisler Federasyonu, Sosyalist Mücadele İnisiyatifi, Sosyalistler Partisi, Sosyalist Yeniden Kuruluş Partisi, Yeni Dünya için Çağrı, Yeşil Sol Parti, Yeni Komünizm, Filistin için Bin Genç, Dersim Dernekler Federasyonu, Munzur Koruma Kurulu, Özgür Üniversite Hareketi, Sosyalist Kadın Hareketi

Öğretmen Sendikası üzerinden SENDİKAL ÇALIŞMADA ÖNE ÇIKAN YÖNLER

Öğretmen Sendikası, özel sektörde güvencesiz çalışan binlerce eğitim emekçisi düşünüldüğünde, kitlesel bir hareket olma potansiyeliyle doğdu.

Daha başından, **özel sektör eğitim emekçilerini 4 temel talep (taban maaş, belirli süreli sözleşme, sosyal haklar, eğitim işkolunun ayrılması) etrafında birleştirdi. Fiili-meşru-militan eylemlerle kitlesel bir açılım yarattı.** Kitlesel eylemlerle taleplerini dayattı. Özel sektör eğitim emekçilerinin ve eğitim mücadelesinin toplumsal meşruiyetini güçlendirdi.

Sendikamızın bir ayağı, bu 4 temel talep çerçevesinde gelişen genel mücadele çizgisidir. Bir de işyerleri ayağı var. **İşyerlerinde birikmiş birçok sorun bulunuyor.** Bunlara çözüm getirebilmek asıl olarak genel taleplerimize ilişkin mücadelenin yükseltilmesi ile olacak. Diğer taraftan 4 temel talebin kazanılmasının yolu da işyerlerindeki mücadelenin yükseltilmesinden geçiyor. Bu ikisini içiçe bir süreç olarak ele almak gerekiyor.

Sendika üyesi, somut kazanım bekler işyerlerindeki günlük çalışmaya dair olan sorunlara kayıtsız kalan bir sendika, üyeleriyle sağlam bağlar kuramaz ve üye sayısını arttıramaz. Sendikanın kuruluşundan beri sürdürülen 4 temel talebin mücadelesinin henüz somut bir kazanıma dönüşmemesi, genel üye kitlesinde umut kırıklığına, soğumalara yol açıyor. “*Sendika bana ne kazandırdı- hangi sorunuma çözüm getirdi*” gibi soruları getiriyor.

Bu soruların yanıtı, sendikaya henüz üye olmamış fakat gözleri sendikada olan kitle yönünden de önem taşımaktadır.

Öncelikle, işyeri örgütlülüğü kurumsallaştırılmalıdır. Bu da tek tek okullarda verilecek mücadeleyle olur. Sendikamız, üyesi olan her işyerinde varlığını hissettirmelidir. Sendika panosu oluşturulmalıdır. Küçük adımlarla sendikanın meşruiyeti sağlanmalıdır öncelikle.

Üyelerle bağlarımızı güçlendirmek için ne yapabiliriz-ne yapmalıyız?

Öncelikle başta temsilciler olmak üzere meclis üyelerinin de üye listesi üzerinden iyi bir çalışma yapması gerekiyor. **Üye sayımızın fazla olduğu okullarda işyeri temsilcisi çıkarmamız lazım. İşyeri temsilcisi çıkarma işi de yüz yüze-birebir temasla olabilecek bir şey.** Üye listesinden, uygun okulları belirleyip buralardaki üyelerle toplantılar-görüşmeler yapmalıyız.

Geçtiğimiz senelerde İstanbul’da işyeri temsilcileri çıkarmaya başlamıştık. Ancak bu çalışma eksik kaldı. **Güçlü okul direnişlerinden gelen ve işyeri temsilcisi olarak öne çıkan arkadaşlar bu konuda eğitilmeli. Bu arkadaşlar pratik olarak görev alırken, sendikal bilinçle de donatılmalı.** Buna uygun bir sendikal görevlendirmenin yanısıra, eğitim çalışması da yapılmalıydı; ikisi de eksik kaldı.

İşyeri temsilcileri, sendikanın en önemli dayanaklarıdır. Aynı zamanda giderek güçlenecek bir

sendikal mücadelenin temel kadrolarıdır. Onlarda sendikal eğitimi eksik etmemeliyiz.

Sendika sözleşme imzalamayı başarmalı İşyerlerindeki örgütlülüğü arttırmak için takım sözleşmesi odaklı bir çalışma koyduk önümüze. **Takım sözleşmesi nedir?**

Torba işkolu uygulamasından dolayı sendikal barajın altındayız ve barajı aşma ihtimalimiz yok denecek kadar az. TİS imzalama yetkimiz yok. Ancak **kurumdaki çalışan sayısının yarısından fazlası üyemizse, örgütlülüğümüzün gücüne bağlı olarak, öğretmenlerin talepleri doğrultusunda patronu masaya oturtabilir ve bir protokol imzalayabiliriz.** Buna takım sözleşmesi deniyor.

Takım sözleşmesi imzalamak kolay bir şey değil. Özel sektör eğitim alanında, önümüzde çok fazla zorluk var. Patronlar bu tarzda bir takım sözleşmesinin imzalanmasını önlemek için her tür yöntemi kullanıyor. Ancak bu engellere rağmen bu çalışmayı yürütebilir, engelleri aşmaya çalışırız. En azından okullarda üye çalışması yapmanın, varolan üyeleri aktifleştirmenin, işyeri temsilcisi çıkarmanın bir yöntemi olarak, bu çalışmayı sürdürebiliriz.

Çünkü ortalama **bir öğretmen, gündelik yaşadığı sorunlar üzerinden sendikayla temas kuruyor ve takım sözleşmesi bu sorunların giderilmesi için bir umut oluyor.**

Takım sözleşmesi için iletişim kurduğumuz işyerlerinin temsilcileri de pratik bir faaliyetin içinde ortaya çıkıyor ve mücadeleyi sahipleniyor.

Bir sendikayı, sendika yapan en önemli unsur TİS (ya da bizim koşullarımızda Takım Sözleşmesi-TK) imzalayabilmesidir. TİS-TK imzalamayan bir sendika, gerçekte bir sendika değil, dernek konumundadır. Bizim de bir “sendika” olarak varlığımızı ortaya koymamız, imzaladığımız TK’lar üzerinden gerçekleşecektir.

Üyelerle yakın bağlar kurmak

Öğretmenler gündelik dertleri üzerinden sendikayla bağ kuruyor. Bizim küçük olarak düşünebileceğimiz sorunlar, onların bütün yaşamlarını, bütün çalışma koşullarını belirliyor. Ve bizim, bunlar üzerine bir mücadele yürütmemiz gerekiyor. İşyeri temsilcilerini de bu mücadeleler etrafında belirleyip sendikal bilinçle donatacak eğitimi vermemiz gerekiyor.

Bu çalışmaya dair bir örnek: İstanbul’da bir kolejle takım sözleşmesi üzerinden iletişim kurduk ve bir toplantı ayarladık. Öğretmen arkadaşlarla görüştük ve takım sözleşmesini anlattık. Toplantıya gittiğimizde üye sayımız dokuzdu. Şu an otuz civarında üyemiz var. Sözleşme dönemini hedefleyen ve giderek güçlenen, oradaki öğretmenlerin de giderek daha fazla sahiplendiği bir çalışma yürüyor.

Son olarak bizim açımızdan çarpıcı bir örnek daha vereyim: **2024 yılında güçlü okul direnişlerimiz oldu. Bu direnişlerden gelen güçle merkezi eylemlere katıldık.** O dönemde yaptığımız her eylem büyük yankı yaratıyordu. Hem görünürlüğümüz

artıyordu, hem de üye sayımız. Yaptığımız eylemler, somut-yasal bir kazanım getirmedi, ama okullarda öğretmenlerimizin koşullarında görece bir ferahlama, ücretlerde görece bir iyileşme ortaya çıktı.

2025 yılında ise somut bir işyeri çalışması- üye çalışması yapılmadı. 2024 yılında 600 kişi Kızılay’dan Meclis önüne yürüdüğümüzü hatırlıyorum. 2025 yılında ise 20 kişi İstanbul’dan Ankara’ya yürüdü; Ankara’daki merkezi eyleme de belki 100 kişi katıldı. İşyeri örgütlülüğünün-üye çalışmasının önemini buradan anlayabiliriz.

Bizim buradan görev bilinciyle ayrılmamız gerekiyor. Üye listesini iyi çalışmalıyız. İletişim kurabileceğimiz okullardaki arkadaşları belirlemeli ve birebir-yüz yüze temasla ilişkiler kurmalıyız.

Her temsilcinin ve meclis üyesinin önce kendi okulunda sonra arkadaşlarının olduğu, ilişkide oldukları, üyelerin olduğu kurumları yoklaması, hedeflemesi, buralarda çalışma başlatması lazım. Bu işyerlerinin asgari şartlarını öğrenmesi, kurum hakkında teknik bilgiye sahip olması, üye olan-olmayan öğretmenler konusunda bir çizelge çıkarması, bir üye çalışması nasıl örülebilir sorusuna dair mesai harcaması zorunlu.

Bir üyeyle ya da potansiyel bir üyeyle tanıştığımızda şu aklımızın bir köşesinde hep olmalı: Biz bu arkadaşın çalıştığı kurumda ne yapabiliriz? Bu düşünce de işyeri ve öğretmenler hakkında asgari bilgiye sahip olmakla mümkün.

Okul ziyaretleri

Üyelerle bu çalışmaların nasıl yapıldığı da önem taşıyor. Mesela bazı durumlarda okulda üye toplantısı ayarlamak için doğrudan kurum yöneticileri ile görüşülüyor; kurum yöneticileri üzerinden öğretmenler toplantıya çağrılıyor. Oysa **bizim muhatabımız kurum yöneticileri değil, öğretmenler. Toplantı da üye öğretmenler üzerinden gerçekleştirilmeli. Yönetimden öğretmenlere giden bir sendika, öğretmenler açısından, sendikanın kimin yanında durduğu konusunda bir güven sorunu yaratır.**

Diğer taraftan bu toplantılar ve okul ziyaretlerinin, başlangıçta okul dışında yapılması daha doğrudur. Sendikal faaliyetin meşru hale geldiği okullarda, elbette okul içi toplantılar mümkün olacaktır. Ancak genel olarak kurum yöneticileri, sendika ile ilişki kuran öğretmenlere dönük bir fişleme faaliyeti yürütüyor. O okuldaki öğretmenlerin ve sendikal çalışmanın geleceği açısından, bu fişlenmeye meydan vermeyecek biçimlerde görüşmek daha doğru olacaktır.

Yapacağımız üye çalışması, sendikamızı güçlendirecek en önemli unsurdur.

DSB’li bir eğitim emekçisi

Polyak Madencilik'te direniş

İzmir'in Kınık ilçesinde Polyak Madencilik'te çalışan madenciler, ödenmeyen ücretleri ve hak gaspları nedeniyle direniyorlar. **Bağımsız Maden-İş sendikasında örgütlü 1243 işçi, 20 Şubat'tan buyana direniş-teler.**

Polyak Madencilik, öncesinde Özyeğinler'e ait Fiba Holding bünyesinde çalışıyordu. **Aralık 2025'te Çinli Qitaihe Longcoal Mining, şirketin yüzde 70 hissesini satın aldı. Çinli şirketin bu devir için sadece 100 TL ödediği söyleniyor.** Evet 100 TL! Oysa işletmede en az 60 milyon Euro değerinde malzeme bulunuyor. Bu da devir sürecinin ne kadar şaibeli olduğunu gösteriyor..

Son 6 ay içinde Polyak Madencilik'te, "küçülme" gerekçesiyle 1700 madenci, hakları ödenerek işten çıkarıldı. Çalışmaya devam eden 1243 madenci ise haklarını alamıyor. **İşçiler direnişe başlamalarına neden olan koşulları şöyle sıralıyorlar:**

- Ücretler tam ve zamanında ödenmiyor
- Ücret artışları ve sözleşmesel hakları uygulanmıyor
- TİS'ten doğan, geriye dönük alacakları ödenmiyor
- Kıdem tazminatı ve iş akdinin sona ermesine bağlı yasal güvenceler sağlanmıyor
- İşçi sağlığı ve iş güvenliği koşulları yasal standartlara uygun şekilde sağlanmıyor
- İşçiler ve sendika ile hukuka uygun bir diyalog mekanizmasının kurulması reddediliyor.

İşçiler için özellikle iş güvenliği tedbirleri büyük önem taşıyor. Polyak Madencilik, deniz seviyesinin altında yer alan, deprem riski taşıyan, metan gazı seviyesi yüksek ve tavan basıncı nedeniyle ileri düzey mühendislik çalışması gerektiren kritik bir işletme. İşçiler yeni yönetimin bu konularda yetersiz olduğunu düşünüyorlar.

Maden önünde eylem

İşçiler 23 Şubat günü üç vardiyada iş bıraktı; baretlerini yere vurarak "Direne direne, direnişten zafere" sloganını atılar. **Patronun, madenin kapatılacağı yönündeki tehdidine karşılık, işçiler direnişlerini büyültmeye karar verdi.**

26 Şubat'ta ise maden sahasından Kınık meydanına kadar olan 16 km.lik yolda yürüyüş gerçekleştirdiler.

Sendika, yeni şirketin Çin Halk Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı'na ait "Yurtdışında Faaliyet Gösteren Çinli İşletmelerin Sosyal Sorumluluklarına İlişkin Rehber-2025" hükümlerine de uymadığını söylüyor. Çinli patrona Kınık'ı terketmesi için süre verdiklerini, süre dolduğu zaman gitmediği koşulda, işçiler olarak fabrikaya girerek üretimi başlatacaklarını duyurdu.

Sürenin dolduğu **2 Mart günü, 3 vardiya olarak çalışan işçiler maden işletmesinin önünde toplandı.** Sabah saatlerinden itibaren polis işletmenin önüne barikat kurmuş ve TOMA'larla beklemeye başlamıştı. Maden işçilerine "301 Madenci Aileleri Derneği" de destek verdi.

İşçiler *"bu madenden 450 milyon alacağımız var"* diyor ve madendeki sermayenin kendilerine ait olduğunu söylüyor. *"Kendi alacağımızı tahsil edeceğiz. Sonrasında biz üretilen biz satacağız"* diyerek üretim alanlarına sahip çıkıyorlar.

İşçiler 500 arkadaşlarının madende kendilerini kilitlediğini, diğer yarısının ise madenin önünde beklediğini söylediler.

Bu sırada sendika ile patronlar bir araya gelerek talepleri konuştu. Ardından sendika hesabından yapılan paylaşımda şunlar söylendi: *"Polyak patronları '6 Mart'a kadar istifa edin, paranızı verelim' diyor. Fiba Holding sahibi Özyeğinlere, Muzaffer Polat'a, Qitaihe Şirketine sesleniyoruz: Sizleri uyardık. Madencinin aklıyla oynamayın dedik. Biz bu oyunu bozarız dedik."*

Saldırı ve gözaltı

Sendikanın patronların teklifini reddetmesi ardından maden şirketinin önünde bekleyen işçilere saldırı düzenlendi. Sendika avukatı Abdurrahim Demiryürek, örgütlenme uzmanı Başaran Aksu ve iki madenci gözaltına alındı.

Çalıştıkları madenden seslenen maden işçileri, gözaltılara tepki gösterdi. *"Biz barikatları aştık, tellerini geçtik ve madenimizin içine girdik... Madencinin şartları başından beri nettir. İşveren ise 'istifa edin tazminatlarınızı verelim' dayatmasında bulunuyor. Bu dayatmayı kabul etmedik... Üreten biziz yöneten de biz olacağız"* dediler.

Bu eylem dünya basınında da yer aldı. Reuters Haber Ajansı *"Türk maden işçileri maaşlarını protesto ederken polisle çatıştı"* şeklinde haber yaptı.

11 sendika Polyak maden işçilerine dönük saldırıları protesto eden ortak bir açıklama yaptı. *"Bir kez daha görüyoruz ki, devlet, patronların yanında saf tutmaktadır. Direnen maden işçilerinin yanında olduğumuzu ilan ediyoruz"* dediler.

Maden işçilerini eylemi, saldırılara rağmen devam ediyor...

Özel İtalyan Lisesi'nde grev

Özel İtalyan Lisesi'nde ücret ve iş yükü eşitsizliğine karşı 2 Şubat'ta başlayan grev birinci ayını doldurdu.

Özel İtalyan Lisesi, İtalya devletine bağlı bir kamu okulu aslında. Okulda İtalyalı ve Türkiyeli öğretmenler çalışıyor. İtalyalı öğretmenler İtalya devleti tarafından okula atanıyor. Türkiyeli öğretmenler ise özel sektör koşullarında bu okulda çalışıyorlar.

Lisede 35 kadar, İtalya Devleti tarafından atanmış İtalyalı öğretmen bulunuyor. İtalyalı öğretmenler kamu öğretmenleri. İtalya merkezli kendi sendikaları ve toplu sözleşme hakları var, bu haklardan yararlanıyorlar.

20 kadar ise Türkiyeli öğretmen çalışıyor lisede. Türkiye'deki herhangi bir özel okuldan tek farkları, belirsiz süreli sözleşme ile çalışmaları. Aldıkları ücretler diğer özel okullarla aynı, hatta daha düşük seviyelerde.

2025-2026 Eğitim Öğretim Yılı başlarken Türkiyeli öğretmenlere zam yapılmıyor. İtalyalı öğretmenler 7200 Euro aylık alırken Türkiyeli öğretmenler 1200 Euro aylık alıyor. İtalyalı öğretmenler haftada 20 saat derse girerken Türkiyeli öğretmenler 27 saat derse giriyor. İtalyalı öğretmenler nöbet tutmazken Türkiyeli öğretmenler haftalık nöbetler tutuyor.

Bu eşitsizliklerin giderilmesi için öğretmenler, okulun yönetimiyle görüşüyorlar ancak bir sonuç alamıyorlar. Okul yönetimi 2026 yılı için yüzde 15, 2027 yılı için yüzde 0 zam teklif ediyor.

Okul yönetimiyle yapılan görüşmelerden bir sonuç alınamayınca, öğretmenler, yetkili bir sendika olduğu ve toplu sözleşme hakkı bulunduğu için Tez-Koop-İş Sendikası'nda örgütleniyorlar ve işyerinde çoğunluğu elde ediyorlar.

Tez-Koop-İş'in okul yönetimiyle yaptığı toplu sözleşme görüşmelerinden de bir sonuç alınamıyor ve işyerinde grev oylaması yapılıyor.

Grev oylamasında grev kararı çıktı ve 20 Türkiyeli öğretmenin 15'i greve başladı. 2 Şubat'ta yapılan basın açıklamasıyla, grev kararı okulun kapısına asıldı. 2 Şubat'tan bu yana Özel İtalyan Lisesi'nde grev devam ediyor.

Öğretmenler 2 Şubat günü greve, öğrencilerinin alkışlarla uğurlamasıyla başladı. Grevin devam ettiği süre boyunca okul yönetimi işten atma tehditlerini sürdürdü, müzakere zeminine yanaşmadı.

Öğretmenler 2 Şubat'tan bu yana okulun önünde kurdukları grev çadırında ziyaretçileri ağırlıyorlar. Okul önünde, İtalyan Konsoloslugu önünde basın açıklamaları yaptılar. Akademisyen ve hukukçulardan oluşan 150 kişinin imza attığı bir imza kampanyası düzenlendi.

Okul yönetimi geçtiğimiz günlerde grevdeki öğretmenlerden bir toplantı istedi ve yüzde 20 zam teklif etti. Öğretmenler bu teklifi kabul etmediler ve greve devam etme kararı aldılar.

Grevdeki öğretmenlerin talepleri ise şu şekilde:

- 1.Eşit işe eşit ücret ilkesinin hayata geçirilmesi
- 2.Ücret ve sosyal haklarda iyileştirme yapılması
- 3.TİS sürecinde gerçek ve şeffaf bir müzakere yürütülmesi
- 4.İş güvencesinin sağlanması
- 5.Öğretmenlerin karar alma süreçlerine katılımının güvence altına alınması.

Talepleri karşılanana kadar mücadeleyi sürdüreceklerini belirtiyor ve okul yönetimini müzakereye çağırıyorlar.

Bu grevin bir diğer önemli yanı, 1969 yılındaki TÖS ve İlk-Sen'in Büyük Öğretmen Boykotu adıyla yaptığı grevden sonra ilk öğretmen

grevi olması. Özel İtalyan Lisesi öğretmenlerinin grevi ayrıca Türkiye'de özel sektör eğitim alanındaki ilk grev. Bu nedenle büyük bir önem taşıyor. Ve öğretmenler kazanma kararlılığıyla hareket ediyorlar.

AKP'nin eğitim alanını gericileştirme konusundaki sistematik politikası biliniyor. Ramazan ayının başlaması, bu saldırının hız kazanmasına vesile oldu.

Milli Eğitim Bakanlığı'nın 12 Şubat 2026 tarihinde 81 il valiliğine gönderdiği "Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Kapsamında Ramazan Ayı Etkinlikleri" başlıklı genelge, okullarda yaygın biçimde "Ramazan faaliyetleri" düzenlenmesini hedefliyor.

Bu genelgeye göre, her çocuk için bir çizelge hazırlanacak; bu çizelgede çocuğun aile ile iftar sofrasında dua ederken çekilmiş fotoğrafları yapıştıracak, kaç kere camiye gittiği vb. yaptığı dini ibadetler takip edilecek. **Evlerde "beni de sahura kaldırın" yazan süslemeler yapılacak, evdeki iftara kimlerin katıldığı tek tek kaydedilecek,** en sevdikleri "Ramazan yemeği"nin tarifi paylaşılacak. Ayrıca okullarda "Ramazan gazetesi" hazırlanacak, öğrenciler boş kutularla Ramazan davulu yapacak, maniler okuyarak bu davulu çalacak, **anaokulu öğrencileri toplu halde camiye götürülecek.** Yanısıra aileler, Ramazan'da "ihtiyaç sahiplerine" dağıtılmak üzere "koli" hazırlayacak ve bunu okula teslim edecek... Okullarda şenlikler yapılacak, ortaokul ve liselerde "iftarda konuşalım" başlıklı söyleşiler düzenlenecek, aileler ortak iftar sofraları kuracak...

Ramazan bahanesiyle dini kuşatma

Bu genelge, sadece laik eğitim anlayışına değil, topluma da büyük bir darbe ve saldırı anlamına gelmektedir.

Etkinlikler, zorunlu ve seçmeli din dersleri kapsamında, müfredatın bir parçası olarak düzenlenecek olsaydı eğer, buna da karşı çıkmak gerekirdi elbette. Ancak **genelge din dersi ve din öğretmeninin sınırlarını aşarak, bütün okulu, bütün öğretmenleri ve ders saatlerini kapsayacak biçimde düzenlendiği için, çok büyük bir tehdide, ve dayatmaya dönüşüyor.** Tüm öğretmenler bu genelge kapsamında faaliyet örgütlemeye, tüm okul bir "Ramazan etkinlik alanı"na dönüştürülmeye, tüm öğrenciler tek tip bir dine zorlanıyorlar.

Farklı inançlardan, farklı mezheplerden öğrenciler ve aileler için, bu genelge tartışmasız bir kuşatma anlamına gelmektedir. Ancak, Sünni mezhebine dahil olmakla birlikte, seküler bir yaşam süren ya da doğrudan inançsız aileler de bu kuşatmaya alınmaktadır.

"Oruç tutan öğrenciler" kategorisi yaratılarak oruç tutmayanlar üzerinde; "iftar açan aile fotoğrafı" istenerek aile üzerinde; bu faaliyetleri düzenlemeye zorlanan bütün öğretmenler üzerinde bir baskı yaratılmaktadır.

Aile, çocuğunu kendi değerleri üzerinden yetiştirir. Devletin "değerlerimizi öğretiyoruz" adı altında, ailenin değerlerini yok sayan, tek bir dinin ibadetini ve etkinliklerini temel alan yaklaşımı, doğrudan çocuğun dengesini bozan bir etki yaratır. Büyük bir zihinsel parçalanmadır bu. **O yaştaki çocuk, nedenleri ya da farkı anlayabilecek, bilgi olarak anlasa bile bunu sindirebilecek durumda değildir.**

Mesela Alevi bir ailenin çocuğu, ailesinin görüşleri ve yaşam tarzı nedeniyle bu etkinliklere katılmadığında, okuldaki başka çocuklarda oluşan coşkuyu paylaşmadığında, öğretmenin istediği verileri evinde-sofrasında bulamadığında; bir taraftan "ödevini yapmadığı" için eksiklik, eziklik ya da suçluluk duyarken,

Eğitimde gerici kuşatma hız kazandı

diğer taraftan okuldaki diğer çocukların ve öğretmenin kınaması, dışlaması, akran zorbalığı ve ayrımcılığına uğrayacaktır. Üstelik **ailesi bu farkı ona anlatsa bile, çocuk bilincinde ve ruhunda, "farklı" ve "azınlık" olmanın sindirilmesi hiç kolay bir şey değildir.** Hele ki, sınıfta bir grup öğrenci ve öğretmen, ders sırasında ya da sonrasında bu türden dinsel aktiviteler, yarışmalar, "eğlenceli" paylaşımlar yaparken; bu etkinliklere katılmayan öğrencilerin ne yapacağı apayrı bir sorundur.

Okul öncesi çocukların bu programa dahil edilmesi, durumu daha vahim hale getiriyor. Soyutlama becerisi gelişmemiş yaş grubundaki çocuklara dönük bir beyin yıkama faaliyeti geliştiriliyor.

Yatılı okullarda ise bu genelgenin yaratacağı baskı çok daha etkili olacak; doğrudan yemek saatlerinin dini kurallara göre ayarlanması, oruç tutmayanın aç kalması, namaz-sahur zorlamaları gibi sonuçlar oluşturacaktır.

Öğretmenler açısından da sorun oldukça büyük. Yukarıda da belirttiğimiz gibi, Ramazan etkinlikleri için "din dersinde" ve "din öğretmeni tarafından" diye bir sınırlama yapılmamış. Bu durumda, **belirtilen etkinlikler doğrudan bir "müfredat değişikliği" ya da "paralel müfredat" anlamına geliyor.** Bütün öğretmenler, kendi derslerinde (tarih, matematik, vb) belirlenmiş müfredatı bırakarak Ramazan genelgesine uymaya, ya da ders saatleri dışında, etkinlikler için fazladan çalışmaya zorlanıyor. Bu genelgeye uymadığında, idari baskı, hakkında rapor tutulması gibi saldırılarla karşı karşıya kalması ihtimali çok yüksek.

Tersten, AKP'nin kadrosu, tarikatların üyesi durumundaki öğretmenler ise, bu faaliyetleri her şeyin önüne geçirerek, Ramazan ayında okul müfredatının ağırlığını dini eğitime çevirerek, temel dini bilgileri kendi tarikatları-cemaatleri doğrultusunda yorumlayıp (daha selefi daha şeriatçı yorumlar getirerek) uygulamaya çalışabilirler.

Dinci sağanak

Bu genelge, toplumun geniş kesimlerinde büyük bir tepki çekti. Eğitim sendikaları başta olmak üzere sayısız sendika ve kurum konuya ilişkin açıklama ve eylem yaptı, yazılar yazıldı, protestolar gerçekleştirildi.

Bu kadar büyük bir tepki yükselince Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin, "etkinliklerin gönüllülük esasına" göre yapılacağını söyledi. Ancak **böyle bir genelge çıktıktan sonra, ortada bir gönüllülük değil, doğrudan devlet dayatması ve okullardaki şeriatçı kadroların önünün açılması vardı.** Zaten "durumdan vazife çıkaran" kimi şeriatçı kadrolar, hemen kendi alanlarında harekete geçtiler.

Mesela bu genelgenin hemen ardından, **Antalya-Kepez'de Mehmet Kemal Dedeman İlkokulu'nda** bir öğretmen, 4. sınıf öğrencilerinin velilerine "Sınıfta oruç tutan öğrenciler var. Bazı öğrenciler onların karşısında su içerek, yemek yiyerek onları rahatsız ediyor. Öğrencilerle konuşun, bu durum tekrar etmesin" diye bir mesaj attı. Üstelik bu mesajda bir de "oruç tutanlara Müslüman olmayanlar bile saygısızlık yapmıyor" diye, karşı-saldırı anlamına gelecek bir cümle de eklemişti.

Ankara'da Gaziosmanpaşa Necle-İlhan İpek Ortaokulu'nda, veliler okulun hazırladığı ve 300 TL fiyat biçtiği iftar yemeğine katılmaya zorlandı.

Bir başka haber ise, **İstanbul-Arnavutköy'de bulunan Necip Fazıl Kısakürek İmam Hatip Ortaokulu'ndan** geldi. Okulda öğrencilere, Selefi-ci-hatçı bir örgütün (Tevhid ve Sünnet) andı okutuldu. IŞİD ve El Kaide gibi, Afganistan'ı, Ortadoğu'yu kana bulayan bu şeriatçı örgütler ile bağlantısı bilinen bu örgütün resmi andı ortaokul çocuklarının ağzından ortalığa saçıldı. Üstelik gizli saklı değil, doğrudan okul idaresinin bilgisi dahilinde ve okulun çektiği kayıt ile, okulun internet hesaplarında paylaşıldı. Video örgütün internet hesaplarından yayınlanırken "yıllardır büyük bir sabır ve kararlılıkla sürdürülen davet çalışmalarının, toplumun en kılcal damarlarına kadar ulaştığının en somut nişanesi" diye övgü sözleri kullanıldı. Tepkiler yükselince, video kaydı kaldırıldı ve MEB'in konuyla ilgili soruşturma açtığı haberi yayınlandı.

İzmir'de İl Milli Eğitim Müdürlüğü, ortaokul ve lise müdürlerine gönderdiği yazıda, okullardaki kütüphanelerin ve sığınakların kapatılarak mescitlere dönüştürülmesini, okul koridorlarında abdest alma yerlerinin yapılmasını istedi. Buca İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü ise, ilçedeki okullarda mescit bulunup bulunmadığına, bulunuyorsa 45 metrekareden az olup olmadığına, okulda Cuma namazının kılınmasına ilişkin çeşitli soruların olduğu bir raporun hazırlanarak 24 Şubat 2026 tarihine kadar teslim edilmesini istedi. Kütüphane gibi bir okul için en vazgeçilmez alanın, sığınak gibi hayati öneme sahip alanların kapatılarak toplu namaz kılma alanına dönüştürülmesi, MEB'in önceliklerini açıkça ortaya koyuyordu.

Kocaeli-Derince'de Çenesuyu Ortaokulu'nda teneffüs zili "Kabe'de hacılar" ilahisi olarak değiştirildi. Kızı bu okulda okuyan bir baba, okul müdürüyle tartıştığı ve bu duruma karşı çıktığı için gözaltına alındı.

Birçok okulda, teneffüslerde topluca ilahi söyleyen öğrencilerin videosu çekiliyor, internette paylaşılıyor. Ve bu durum bir "akım"a çevrilerek yaygınlaştırılmaya çalışılıyor.

İzmir'de Tevfik Fikret Okulları'nda yaşanan olay ise, dinci sağanağın bir başka yüzünü gösteriyor. **Okula gelen müfettişler, ilkokul 4. sınıftan liseye kadar her sınıftan ikişer öğrenci seçerek sorguya**

çekiyor. Bu öğrenciler dersten çıkartılıyor, kütüphaneye götürülüyor ve “din dersinde ders işleniyor mu”, “din yerine başka bir ders yapılıyor mu”, “derste cumhurbaşkanına hakaret ediliyor mu” soruları soruluyor. Hatta lise öğrencilerine önce yemin ettiriliyor; sonra diğer soruların yanısıra “sokakta ya da evde cumhurbaşkanına hakaret edildiğini duyuyor musunuz” diye ayrıca soruluyor. Öğrenciler korkuyor, kaygılanıyor... En küçüğü 9 yaşında olan çocukların TC kimlik numaraları alınıyor ve bazı evraklara imza attırılıyor. Yanlarında aileleri yok; sadece rehber öğretmen eşliğinde bu sorgulama yapılıyor. **Müfettişler, öğrencilerin din dersi sınav kağıtlarını, görevli öğretmenlere ait çalışma izinlerini, zümre toplantı tutanaklarını, yıllık planları, ders defterlerini, ders ölçeklerini alıp gidiyorlar.** Olayı duyan veliler çeşitli yerlere şikayetlerde bulundular. Basında yer almasının ardından yine bildik açıklamalar geldi.

Bu arada bu dinci saldırı sağanağına tepki gösterenlere ve 168 imza ile “Laiklik Bildirisi”ni kamuoyuna açıklayanlara karşı Erdoğan, hakaretler savurdu, Yusuf Tekin dava açacağını söyledi.

Dincilik egemenlerin yönetim argümanıdır

Devlet “eğitim”i merkezileştirirken, “eşitlik” ilkesini dikkate aldığını söyler. Matematik ya da coğrafya dersi, bütün çocuklara aynı biçimde verilir ve tüm çocukları kapsar. Aslında din eğitimi de bu kapsamda, dinlere ve mezheplere aynı mesafede duran bir biçimde, salt bilgi olarak verilmelidir.

Gerçekte ise, genel ve steril bir “eğitim” kavramı yoktur. **Eğitim de sınıflı toplumların genel özelliklerinden payına düşeni almıştır.** Marks’ın dediği gibi, “maddi üretim araçlarını elinde bulunduran sınıf, aynı zamanda zihinsel üretim araçlarını da elinde bulundurur.” Sömürücü sınıflar, işçinin işgücünü sonuna kadar sömürürken, bilincini de sömüren, kendi sömürücü çıkarlarına uygun hale getiren bir kültür, bilim ve eğitim sistemini kurar.

Sınıflı toplumların dinle uyutulması, dini argümanlarla sınıf mücadelesinden ve hak arayışından koparılma çabası, genel bir durumdur. Çünkü **kitleler dinin etkisine girdikçe bilimden de uzaklaşırlar, sınıf mücadelesinden de.** “Tevekkül” kavramı, kendisine sunulanla yetinilmesini bir erdem olarak gösterir.

Ülkemizde de eğitimin dinci karakteri, AKP’den çok öncesine dayanır.

Mücadelenin yükseliş dönemlerinde (mesela 1970’lerde) kitleler üzerindeki din baskısı hafiflerken, mücadelenin gerileme dönemlerinde, öncelikle eğitim alanında tam gaz bir dincileşme yaşanmıştır. **12 Eylül 1980 Askeri Faşist Darbesi’nin, okullara “zorunlu din dersi” uygulaması getirmesi ve yaygın biçimde imam hatip okulları açmaya başlaması bunun ürünüdür. AKP dönemi ise, kitleleri dincileştirme sürecinin katmerlendiği bir dönemdir.**

Bu tabloda ABD’nin bölgeye dönük politikalarının da önemli bir payı vardır. **1980’lerden itibaren “Sovyetlere karşı yeşil kuşak projesi” ile “Sovyet tehdidi”ne karşı dinci ülkeler zinciri yaratmaya çalışan ABD, 2000’lerin başından itibaren doğrudan şeriatçı-cihatçı örgütlerin önünü açan bir politika izledi.** Afganistan’da El Kaide, Ortadoğu’da IŞİD başta olmak üzere her türden cihatçı çeteler ortalığı sardı; en sonunda Afganistan’da ve Suriye’de yönetimi ele geçirdi.

Bugün Türkiye’de şeriatçı görüşleri savunan, IŞİD’in ve diğer cihatçı-şeriatçı örgütlerin önünü açan AKP gibi bir partinin halen yönetimde kalmasında, ABD’nin bölge politikalarının doğrudan etkisi vardır.

Ve elbette ki bu, mücadele edilmesi gereken bir unsurdur. Emperyalist politikaları da şeriatçı hedefleri de yerle bir edecek olan tek şey mücadeledir.

Eğitim alanı, saldırının en boyutlu olduğu alandır. Çocukları çok erken yaşlardan itibaren dinci-şeriatçı yozlaşmış fikirlerle doldurarak, geleceği kazanmak istiyorlar. **Tarikatlar, tecavüzcü vakıflar, eğitimin her kademesine sızarak, çocukları hem bedensel hem zihinsel olarak sömürmeye; geleceğin IŞİD’çi, Taliban’cı kadrolarını yetiştirmeye çalışıyorlar.**

Buna bir de “kutuplaştırma politikalarına alet olmalıyım” diyerek dinci saldırılara cevap vermemek, gericiliğe karşı mücadele etmemek gerektiğini savunanlar ekleniyor.

Oysa **egemen sınıfların saldırı ve sömürü politikalarına karşı yaşam koşullarını iyileştirme mücadelesini her aşamada ve bıkmadan vermek gerekiyor.** Eğitim sözkonusu olduğunda, bu çok daha büyük bir önem kazanıyor.

Eşit, bilimsel, parasız, anadilde eğitim, vazgeçilmez bir talep olarak yükseltilmelidir!

Boğaziçi öğrencileri kulüpleri için eylemde

Boğaziçi Üniversitesi öğrencileri, Güney Kampüs’te, Hamlin Hall binasındaki kulüp odalarının boşaltılmasına karşı eylem yaptı. Okulu abluka altına alan polis, eylem yapan öğrencilere biber gazı sıkarak saldırdı.

7 Şubat günü kayyum rektörlüğün kararıyla bir “şafak operasyonu” düzenlenmiş; TOMA’lar ve çevik kuvvet içeri girmiş; Hamlin Hall binasında bulunan Güzel Sanatlar Kulübü, BÜ Müzik Kulübü, BÜ Suatlı Sporları Kulübü ve Spor Kulübü’nün odaları boşaltılmış, kulüplere ait malzemeler, polis tarafından binadan çıkartılmıştı. Çıkartılan malzemeler içinde, BÜ tarihi boyunca birikmiş arşivlerin yanısıra, Mezunlar Derneği’nin parasıyla alınmış aletler de vardı. Ve polis tarafından yapılan bu taşıma sırasında çok değerli eşyalar zarar görmüştü.

Buna karşı öğrenciler 9 Şubat günü kampüste eylem gerçekleştirdi. Eylem nedeniyle kampüse giriş-çıkışlar kapatıldı. Önce basın açıklaması düzenleyen öğrenciler, ardından Hamlin Hall binasına yürüdü. Özel Güvenlik, bina önünde barikat oluşturdu. Öğrenciler barikata yüklenince kampüsün içine çevik kuvvet polisi girdi. Polisin biber gazlı saldırısının ardından öğrenciler, kayyum rektörün hedefindeki bir başka bina olan Öğrenci Faaliyetleri Binası’na yöneldiler. ÖBF binası da rektörlüğün “öğrencisizleştirme” politikasının hedeflerinden biriydi. Burada ÖGB’nin sert müdahalesine rağmen, öğrenciler barikatı yıkarak binaya girdiler. İçerideki spor salonuna geçerek, salonu kulüplerin ve öğrenci örgütlerinin pankartlarıyla donattılar. Spor salonunda fiili bir işgal başlatan öğrenciler, kampüsü ve kulüplerini savunmaya devam edeceklerini duyurdular.

Gençlik örgütlerinden 6 Şubat eylemi

İstanbul’daki gençlik örgütleri Beyazıt Meydanı’nda 6 Şubat’ın 3. yıldönümünde eylem yaptı. Saat 15’te başlayan eylemde “Unutmak yok, affetmek yok, helalleşmek yok”, “Deprem değil bu bir katliam” sloganları atıldı. Yapılan açıklamada deprem sürecinde ve sonrasında yaşananlara değinilirken, hesap sorulması gerekenle-

rin hesap vermediği, günah keçisi olarak göstermelik kişilerin yargılandığı vurgulandı. Depremde ölenlerin hesabının da ancak örgütlü bir güçle sorulacağı söylendi. Eylem atılan sloganlar ve 6 Şubat akşamı İstanbul Kadıköy’de yapılacak eylemin çağrısıyla bitirildi.

İstanbul PDG

Trabzon’da ŞOK Market Depo işçilerine ziyaret

Trabzon-Arsin OSB (Organize Sanayi Bölgesi) içinde bulunan ŞOK Market Deposu işçileri, düşük ücret, ağır, güvensiz çalışma koşulları ve fazla mesai ücretlerine dönük kesintiler için iş bırakma eylemi gerçekleştirdi. Eylemin ardından 30 işçi kod 49 ile işten çıkartıldı.

İşçiler depo önünde kurdukları çadırdaki eylemlerine devam ediyorlar. Direnişi çadırla sınırlamayan işçiler Trabzon merkezde yürüyüş yaparak seslerini duyurdular. Bir taraftan heyetler oluşturup çeşitli kesimlerle görüşerek kamuoyu oluşturmaya çalışıyorlar. Trabzon halkı da işçilere desteğini esirgemiyor. İşçiler daha önce böyle bir deneyim yaşamamışlar. Hem direnecek hem öğrenecekler.

18 Şubat Çarşamba günü biz de PDD olarak direniş çadırını ziyaret ederek desteğimizi sunduk.

İşçiler kod 49’un geri çekilmesini, gasbedilen kıdem ve ihbar tazminatlarının ödenmesini sendikal haklarının tanınmasını ve insanca çalışma koşullarının sağlanmasını talep ediyorlar.

Artvin PDD

Marmara Üniversitesi öğrencileri, İlahiyat Fakültesi'nde ders veren **Mehmet Boynukalın** adlı akademisyenin, çocuk evliliğini meşrulaştıran, kadın düşmanı ve fobik söylemleri nedeniyle protesto etme kararı verdiler; “Üniversiteler Bizimdir! Failleri de Aklayanları da Barındırmayacağız!” şiarıyla bir kampanya başlattılar.

Okuldaki devrimci gençlik örgütlerinin yürüttüğü bu çalışmada, **Maltepe, Acıbadem, Göztepe ve İlahiyat kampüslerinde günlerce teşhir faaliyeti yapıldı.** Afişler, pankartlar asıldı, yemekhanelerde bildiriler dağıtıldı. Afişler sadece kampüs içlerine değil, otobüs duraklarına da yapıştırıldı.

Göztepe Yemekhanesi'nde yapılan ajitasyon konuşmaları ve bildiri dağıtımı sloganlarla noktalandı. Hazırlık bölümü çıkışında dağıtılan bildiriler hızlı bir şekilde tükendi. **Öğrenciler bildirileri beklemediğimiz bir ilgiyle karşıladılar.**

İlahiyat Fakültesi'nde ise M. Boynukalın'ın da dersinin olduğu binada “Üniversiteler bizimdir! Failleri de Aklayanları da Barındırmayacağız!” yazan, Marmara Üniversitesi Öğrencileri imzalı bir pankart asıldı.

Tüm bu çalışmalardan sonra 19 Şubat Perşembe günü saat 13.30'da İlahiyat Fakültesi'nin önünde bir eylem çağırısı yapıldı ve tüm öğrenciler bu protestoya davet edildi.

Ancak gerici bir grubun provokasyon girişimi üzerine eylem iptal edildi. Ve eyleme ilişkin aşağıdaki bildiri yazılarak kamuoyuna açıklama yapıldı.

“BASINA VE KAMUOYUNA

Günlerdir kampüslerimizdeki fail ve aklayıcı akademisyenlere karşı haklı mücadelemizi yürütüyoruz. “15 yaş çocuk değildir, evlenebilir” gibi çocuk istismarını normalleştiren söylemleri olan, karma eğitime karşı açıklamalar yapan, kadının iş hayatından çıkarılması gerektiğini savunan Mehmet Boynukalın isimli şahsın okulumuzda akademisyen olarak bulunamayacağına yönelik tepkimizi gösterdik. Ancak Marmara Üniversitesi Öğrencileri olarak çağırısını yaptığımız basın

MÜ'de Mehmet Boynukalın protestosu

açıklaması, iktidar ve kayyum rektör destekli islamcı-cihatçı gruplar tarafından provoke edildi. Çocuk istismarcılarını savunan bu gruplar kendilerini belli ederek tehditler savurmaya başladı. Protesto hakkımıza yönelik yapılan saldırılara ve tehditlere karşı hiçbir arkadaşımızı yalnız bırakmayacağız.

Demokratik haklarımızı kullanarak üniversitemizde gerçekleştirmeyi hedeflediğimiz eyleme Marmara Üniversitesi öğrencisi olmayan kişilerin de bu grup çağrılarını doğrultusunda toplanarak üniversite çevresinde öğrencilere karşı harekete geçeceğini öğrendik. Biz çocuk istismarını, kadın düşmanlığını savunan bu grupları Hacettepe'de eli palalı çetelerden, Dil Tarih'teki saldırılardan tanıyoruz.

Tarafımıza yönelik gelecek saldırılardan ve sıra arkadaşlarımızın can güvenliği tehdidinden ötürü 19 Şubat Perşembe günü saat 13.30'a çıktığımız toplanma çağırısını iptal etmeye karar verdik.

Biz bu kararı bir geri çekilme olarak değil, daha geniş kitlesellikle mücadelemizi büyütmek için bir fırsat olarak görüyoruz. Üniversiteliler olarak çocuk evliliklerini meşru kılan ve kadın düşmanı söylemlerde bulunan hiçbir akademisyeni kampüslerimizde görmek istemiyoruz. Üniversitemizde failleri de aklayıcılarını da barındırmayacağız.

Marmara Üniversitesi Öğrencileri”

Kararın bu şekilde çıkması, bizim itirazlarımıza rağmen oldu. Kampanyayı yürüttüğümüz bir haftalık süreç içinde, birçok toplantı yapıldı.

Biz başından itibaren katıldığımız tüm toplantılarda, gerici-faşist saldırıların olma ihtimaline dikkat çektik ve kampanyanın bu netlikle, bu hazırlıkla yürütülmesi gerektiğini söyledik. Üstelik ilk toplantıda, **herhangi bir saldırı durumunda geri çekilme olmayacağı konusunda bütün kurumları ortaklaştırmıştık.** Toplantı notlarında, “herhangi bir saldırı durumunda alanda kalınacağı ve direnişin sürdürüleceği” açık biçimde yazıyor. Eylemden bir gün önce (18 Şubat) gelişen provokasyon üzerine, diğer gençlik örgütlerine ve feministlere bunu hatırlattık; ancak “saldırının boyutunu tahmin edemedikleri” yanıtını aldık.

Gelişen durum karşısında **bizim ilk önerimiz eylem kararına-planına sadık kalınması ve platformlar üzerinden gençlik örgütlerinin, üniversite inisiyatiflerinin dayanışmaya çağırılmasıydı.** Bu önerimiz, eylemin amacından sapacağı ve karşı tarafa koz vereceği gerekçesiyle reddedildi. Gerici kurumlar eylemimize karşı provokasyon çağırısı yaptıklarında bu önerimiz, “eylemin kendisine çağrı yapmayı doğru bulmuyoruz, ama güvenlik için gelebilirler” denilerek kabul edildi.

19 Şubat sabahı yaptığımız toplantıda ise, eylemin iptal edilmesi ilk kez gündeme geldi. Bunun kitlelerde güven kaybı yaşatacağını ifade ettik. Pankartımız hazır. **Ortaklaşabilmek adına bizim ikinci önerimiz, eylem yerinin değiştirilmesi, yol kapatma ve yürüyüşe dönüştürülmesi oldu. Bizim dışımızdaki tüm kurumlar, eylemin iptal edilmesi yönünde oy kullandı.**

Bir hafta süren kampanya oldukça büyük bir etki yaratmıştı. Yaygın bir çalışma yürütülmüş, giremeyeceğimiz düşünülen bir alana girilerek pankart asılmıştı. Yapılan çalışmanın başarısı konusunda diğer kurumlarla aynı fikirdeydik. Ancak ilan edilen eylemin yapılmamasına karşı çıktık. Bu şekilde sonlanması olumsuzdu. Bir araya gelip bu durumu değerlendireceğiz.

İstanbul PDG

Katledilen öğretmen için iş bırakma eylemi

İstanbul-Çekmeköy'de bulunan Borsa İstanbul Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde, 2 Mart günü, 17 yaşında bir öğrenci, öğretmen Fatma Nur Çelik'i katletti. F.S.B. adlı öğrencinin, öğretmeni özel olarak hedef aldığı, öncesinde okulun ders programını kontrol edip, doğrudan öğretmenin bulunduğu sınıfa gittiği belirlendi. Önce Fatma Nur öğretmene saldıran katil, araya girmek isteyen öğretmen Z.A. ile 15 yaşındaki öğrenci S.K.'yı da bıçakladı. Hastaneye kaldırılan yaralıların durumu ağır.

Saldırı aslında “geliyorum” demiş. Bir yıl önce kantinde aynı öğrenci büyük bir kavga çıkarmış, bu nedenle disipline sevk edilmiş. Fatma Nur öğretmenin saldırgan öğrenci hakkındaki disiplin soruşturmasına belge verdiği ve “can güvenliğimiz yok” dediği aktarılıyor.

Yükselen tepkiler üzerinden devlet görevlileri çeşitli açıklamalar yapıyor; timsah gözyaşları döküyor; okullardaki cezaların artırılacağını söylüyorlar. Oysa mesele okullardaki cezalar değil. Genel olarak bir cezasızlık politikası izleniyor; şiddet ödüllendiriliyor; mafya övülüyor; uyuşturucu yaygınlaştırılıyor... Trafikten hastanelere, okullardan işyerlerine kadar her alanda, gücü yeten, saldırıyor. Suç işleyen, cezalandırılmayacağını biliyor; haksızlığa uğrayan ise devletin kendisini korumadığını görüyor. Bu sistem değişmediği sürece, bu suçlar da giderek daha fazla, daha

can-acıtıcı hale geliyor.

Fatma Nur öğretmenin katledilmesinin ardından yükselen öfke, ertesi gün eyleme dönüştü. Öğretmen sendikaları (Eğitim-Sen, Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası, TÖB-

Sen, Eğitim-İş, Hürriyetçi Eğitim-Sen, Anadolu Eğitim-Sen ve TEÇ-Sen) ülke genelinde “bir günlük iş bırakma” ve Milli Eğitim Müdürlükleri'ne yürüyüş kararı aldılar.

İstanbul'da Beyazıt ve Sirkeci'de toplanan öğretmen örgütleri, Sultanahmet'te bulunan İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne yürüdü.

Yüzlerce öğretmen “Öğretmen düşmanı Bakan Tekin istifa”, “Kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiçbirimiz”, “Susma haykır şiddete hayır”, “Laik, bilimsel demokratik eğitim” sloganlarını attı. İl Müdürlüğü önü polis tarafından kapatılırken, bu durumu protesto etmek için bir süre oturma eylemi yapıldı. Okunan basın metninde bu katliamın sorumlusunun okullarda önlem almayan ve eğitim sistemini bu hale getiren bakanlığın olduğu söylendi, istifa etmesi istendi.

Eyleme Proleter Devrimci Duruş ve Halkevleri flama ile katılarak destek verdi.

“Süreç”in geldiği nokta: “Kürt”süz rapor, “negatif” isyan!

Öcalan'ın PKK'nin silahsızlanması ve kendini feshetmesi çağrısının üzerinden bir yıl geçti.

Bu bir yıl içinde PKK kendini feshettiğini açıkladı, bir grup gerilla silahlarını yaktı; Suriye'de SDG dağıldı, HTŞ'nin hakim olduğu bir Suriye'de “entegrasyon” kabul edildi vb... Buna karşın devlet cephesinden yapılan tek şey TBMM'de bir komisyon oluşturmak oldu.

27 Şubat belli ki, yeni bir “milat” haline getirmek isteniyor. Yıldönümünde Öcalan'dan bir mesaj daha, yine törensi bir basın açıklamasıyla duyuruldu. Bu mesajdan bir hafta önce de (18 Şubat) yaklaşık 6 aydır TBMM'de kurulan komisyonunun raporu açıklandı.

“Süreç”in bir yılda nereden nereye evrildiğini, gerek komisyon raporu, gerekse Öcalan'ın son mesajı ortaya koyuyor. PKK cephesinden gelinen nokta ortada; devlet cephesinden ise vaatler ve raporlar dışında yeni bir şey yok!..

Komisyon fare bile doğurmadı

Adına “Milli Birlik, Dayanışma, Kardeşlik ve Demokrasi Komisyonu” denilen komisyonun raporu da, adı gibi bir bütünlükten ve planlamadan yoksun “tavsiyeler”den ibarettir. TBMM ve Komisyon Başkanı Numan Kurtulmuş, bunların “tavsiye niteliğinde” olduğunu özellikle vurguladı ve yasal düzenlemeler için siyasi partilerin biraraya gelmesi gerektiğini belirtti.

Komisyon, İYİP dışında meclisteki tüm partilerin katılımıyla kurulmuştu. Rapor da 47 kabul, 2 ret, 1 çekimser oyla kabul edildi. EMEP ve TİP ret oyu verirken, DEM Parti “Kürt sorunu” yerine “terör” denmesine “şerh” koydu; fakat “evet” oyu kullandı.

DEM Parti'nin “evet” oyu verdiği raporda “**Kürt**” kelimesi bile geçmiyor. Güya komisyon 100 yıllık Kürt sorununu çözmek için kurulmuştu! Sorunun adını bile koymayı reddettiler. “Süreç”in başından beri yinededikleri gibi “**terör sorunu**” dediler. PKK'ye “terör örgütü” demeye devam ederek, silahlarını bırakması ve kendini feshetmesini “*sürecin kritik eşiği*” olarak nitelediler. Fakat bu “eşik” PKK'nin kendini feshiyle de aşılmıyordu. “**Tüm unsurlarıyla silah bıraktığının ve kendisini tasfiye ettiğinin devlet güvenlik birimlerinde tespit ve teyit edilmesi**” gerekiyordu! Üstelik bu, “*sadece ülke içini değil, sınırlarımız dışındaki durumu da kapsayacak*” biçimde olmalıydı! (abç)

Rapor PKK'nin tasfiyesi ile yetinmiyor, PKK çizgisindeki tüm Kürt örgütlerinin silah bırakmalarını ve tasfiyelerini istiyor. Dahası, sadece Türkiye'de değil, diğer ülkelerdeki Kürt örgütlerinin de silah bıraktığının güvenlik güçleri tarafından “tespit ve teyit” edilmesini şart koyuyor. Ondan sonra “tavsiye” edilen yasal düzenlemelerin yapılacağını söylüyor.

Peki bu yasal düzenlemeler neler? “Af ve

cezazsızlık algısı oluşturmaz

Sözde diğer “terör örgütleri” yararlanmasın ve “toplumda tepki oluşmasın” diye “af” bile çıkarmaya yanaşmıyorlar. **Kürt hareketinin bugüne dek talep ettiği; ana dilde eğitim, eşit yurttaşlık, yerel yönetimlerin güçlendirilmesi, kayyum uygulamalarına son verilmesi gibi konuların lafı bile edilmiyor.**

Buna da “demokratik entegrasyon” diyorlar. **Ne demokratik ne entegrasyon! Tam bir asimilasyon! Üstelik Kürt hareketine kabul ettirilmiş bir asimilasyon!**

Bugüne kadar ulusal kurtuluş mücadelesi veren pek çok örgüt “**siyasal çözüm**” adı altında tasfiye edildi. Ama hiçbirinde böylesi görülmedi. Örneğin IRA'nın silah bırakması, İngiliz devletin attığı adımlarla paralel yürüdü. IRA, bu adımlar atılmadan silah bırakmayı reddetti. O yüzden birçok kez kesintiye uğradı. Ayrıca İngiltere'nin ve IRA'nın verdiği sözleri ne kadar yerine getirdiği, uluslararası bir komisyon tarafından denetlendi.

IRA ya da diğer örgütlerin tasfiye sürecini doğru bulduğumuz için bu örneği vermiyoruz. Kürt hareketindeki teslimiyetin boyutlarının görülmesi bakımından çarpıcı olduğu için karşılaştırıyoruz sadece.

Öcalan'ın son mesajı

Bu raporu, Öcalan'ın 27 Şubat'ta açıklanan son mesajı izledi.

Öcalan'ın her mesajı, bir öncekinden daha geriye çeken, teslimiyeti derinleştiren, devletle bütünlüşme vurgularını arttıran bir içeriğe sahip. Son mesajında, Kürt isyanını “negatif” olarak nitelendirilmesi bunun bir örneği. Aynen şöyle diyor: “*Negatif isyan dönemini temelde tek taraflı bir irade ve pratikle aşmayı başardık...*” “*Şimdi negatif aşamadan pozitif inşa aşamasına geçmeliyiz...*”

İsyan “negatif”! Uzlaşma, teslimiyet “pozitif”! Bilinçlere zerkedilen bu!

PKK'nin silah bırakma ve fesih kararı Öcalan'a da yetmiyor. “*Sadece resmen ve fiilen değil, zihnen de şiddetten arınmayı*” öneriyor. **Bundan sonra şiddeti aklınızdan dahi geçirmeyin diyor yani.** Bunun “*aynı zamanda cumhuriyetle barışmanın ilanı*” olduğunu da ekliyor.

Kürt halkı hangi cumhuriyetle barışacak? Sosyalist bir cumhuriyet veya demokratik halk cumhuriyetinden değil, Türkiye Cumhuriyeti'nden bahsediyor Öcalan. **Yani Kürt ulusunun varlığını kabul etmeyen, onları “terörist” gören, dilini-kültürünü reddeden, yeraltı-yerüstü zenginliklerini sömüren, en küçük hak mücadelesini şiddetle bastıran ve yüzyılı aşkın süredir asimilasyon-soykırım politikası izleyen bir Cumhuriyet ile...**

“*Geride bıraktığımız süreç, şiddet ve ayrışma siyasetinden demokratik siyaset ve entegrasyona geçişi sağlayacak müzakere yeteneğini ve gücümüzü kanıtlamıştır*” diyor bir de.

TBMM Komisyon raporu neyi kanıtlıyor? “Müzakere yeteneği ve gücü”nü mü; yoksa teslim olanların hiçbir konuda “müzakere” yapma şansı olmadığını mı?

“Süreç” başlarken Bahçeli, Öcalan için “umut hakkı”ndan söz etmişti; fakat raporda bu hak, “AİHM kararları” denilerek geçiştirilmiş!

Türkiye'nin AİHM kararlarını uygulama oranı yüzde 32! Kararı uygulamadığı için hakkında “ihlal prosedürü” uygulanan iki devletten biri Türkiye. (Diğeri Azerbaycan) 2025 yılı istatistiklerine göre, AİHM'de bekleyen dava sayısı bakımından Türkiye 18 bin 464 dava ile birinciliği elinde tutuyor!

İşte bu AİHM'e bırakılıyor Öcalan'ın “umut hakkı” da, PKK'li tutsakların durumu da, teslim olacak gerillaların geleceği de...

Bahçeli şimdi “Öcalan'ın statüsü netleşsin” diyor. Öcalan'a yine İmralı'da kalmak koşuluyla ve yine Adalet Bakanı ve MİT'in izniyle, daha rahat görüşme imkanı yaratılması, yeni “statü”nün adıdır. “Yarı-açık cezaevi” bile denilmeyecek koşullarda faaliyetlerini sürdürme kolaylığı sağlanacak. Hepsi bu!

Buna karşın Öcalan, son mesajında da Erdoğan'a, Bahçeli'ye -ek olarak- Özgür Özel'e teşekkürlerini sıralamaktan vazgeçmiyor.

Sonuç yerine

Öcalan'ın son mesajı ve TBMM Komisyon raporu, “süreç” denilen şeyin Kürt hareketini tasfiye etmek, Türkiye Devleti'nin ise, hem içte hem dışta elini güçlendirmek olduğunu bir kez daha gösterdi.

“Süreç”in önündeki en büyük sorun Rojava'ydı. SDG'yi dağıttıktan sonra Dışişleri Bakanı Hakan Fidan, “*Suriye ayağı bittikten sonra Irak ayağı var*” diyerek, yeni operasyonların işaretini verdi.

Bugün ABD'nin İran'a açtığı savaş, “süreç”te atılan adımlardan bağımsız değil. Suriye'den Irak'a taşınan IŞİD militanlarının İran savaşında kullanılması ihtimali çok yüksek. Keza PJAK başta olmak üzere Kürt gerillaları da İran rejimini çökertmek için ileri sürülebilir.

Bu “süreç”in ABD'den bağımsız yürümediği düşünülürse, hem ABD'ye hem de Türkiye'ye yarar sağlayacak bir şekilde ve sürede işlediğini görebiliriz. Ama **başta Kürt halkı olmak üzere Ortadoğu halklarına daha fazla kan ve gözyaşı getireceği acı bir gerçek.**

“Büyük toplumsal ekonomiye yeniden katılması sağlanmadıkça, kadının erkek egemenliğinden kurtuluşu mümkün değildir. Kadının sevgi ve annelik hakkı, onu erkeğe ekonomik olarak bağımlı kılmamanın aracı olmamalıdır.”
Clara Zetkin

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü’ne, emperyalist savaşın tırmandı-ğı, faşist baskı ve şiddetin arttığı, işçi ve emekçilerin “açlık sınırı”nda çalıştırıldığı, emeklilerin ölüme terkedildiği, gençliğin gelecek-sizlik içinde boğulduğu koşullarda giriyoruz.

AKP hükümetleri dönemi, sınıf olarak işçi ve emekçilere, cins olarak ise kadınlara çok büyük saldırıların gerçekleştiği bir dönem oldu. En başta yaşam hakkı olmak üzere kadınlar en temel haklarını yitirdiler. Öyle ki, kadın cinayetleri, yüzde 1400 arttı. Keza taciz ve tecavüz had safhaya çıktı. Ve bu olayların failleri, “iyi hal”le mahkemelerden serbest bırakıldılar. Bu, kadına yönelik her tür saldırıya davetiye çıkar-maktı.

Diğer yandan kadının giyiminden gülmesine, kaç çocuk yapacağından doğum şekline kadar her şeyine bizzat devlet yöneticileri yön vermeye başladı. Dinci propaganda ile kadının örtülmesi teşvik edildi. Sadece başı değil, bilinci-iradesi

Emekçi kadınının sahiplendiği kavga yenilmez!

kapatıldı. Gönüllü köle olması için, her tür propa-ganda aracı, üzerine boca edildi. Bir yanda dini sohbetler, diğer yanda moda ve evlilik programları ile kadınlar, feodal kapalılıkla kapitalist yozluk arasına sıkıştırıldı. **Dinin bu kadar yükseldiği, ahlakın ise bu kadar çöktüğü bir dönemin yaşanmadığını, Diyanet İşleri bile kabul etmek zorunda kaldı.**

Kısacası AKP hükümetleri, genel olarak kadı-nı, özelde işçi-emekçi kadını, her yönden kuşattı ve yaşamını daha çekilmez kıldı. Buna karşın AKP’ye karşı en önde mücadele eden, yine ka-dınlar oldu. Tarihsel deneyimler de göstermiştir ki, emekçi kadının katıldığı kavga asla yenilmez!

Elbette kadına yönelik saldırılar AKP ile baş-lamadı, AKP’nin gitmesi ile de bitmeyecek. Bu,

sınıflı toplumla başlayan binlerce yıllık bir geçmi-şe dayanıyor. Fakat **faşizm, en gerici ideolojile-ri hortlatarak, kadının bugüne dek elde ettiği kazanımlara saldıran, kadını kadın olarak gör-meyen, ona bir “kuluçka makinesi”, bir seks objesi muamelesi yapan rejimdir. Onun için de kadınların en büyük düşmanıdır.**

Kadınlar hiç bir dönem köleleştirilmeye boyu-neğmedi, her aşamada mücadele etti ve kendi gücüyle haklarını alarak bugünlere ulaştı. Fakat emperyalist-kapitalist sistemin zaferini ilan ettiği ‘90’lı yıllardan itibaren, kadın hakları konusunda da ciddi bir gerileme yaşandı. Bunun da asıl ne-denii, genel olarak sosyalizmin gerilemesi, komü-nist ve devrimci akımların zayıflamış olmasıdır.

Çünkü **sosyalizm, kadınların yüzlerce yıldır sürdürdüğü erkekle “tam hak eşitliği” ve özgürleşme mücadelesinin ulaştığı en ileri düzeydir.** Kadının kurtuluşunun yolu, teorik ola-rak Marks ve Engels tarafından ortaya konmuş, sosyalist Sovyetler Birliği döneminde ise pratiğe geçirilmiştir. Engels’in “Ailenin, özel mülkiyetin, devletin kökeni” adlı eseri, kadının köleleşmesinin ekonomik temelini açıklayan ve özel mülkiyetin kaldırılmasıyla kadının özgürleşeceğini tarihsel gerçeklerle ortaya koyan en ciddi araştırmadır. Aynı zamanda o günden bu yana kadın sorunuyla ilgilenen herkes için, en önemli referans kayna-ğıdır.

Kadın örgütlenmesi konusunda ise, **Clara Zetkin’in başkanlığında toplanan Komünist Enternasyonal’e bağlı kadın konferansları ve onların aldığı kararlar, bugüne dek görülen en büyük ve en etkili kadın hareketini yarat-mıştır.** 8 Mart’ın “emekçi kadınlar günü” olarak ilan edilmesi ve tüm dünyada kutlanması da, bu örgütlülük sayesinde.

Özcesi, kadının kurtuluşu yönünde teorik-siyasi-örgütsel somut ve ciddi adımlar, Mark-sist-Leninistler tarafından atılmıştır. Buna karşın sosyalizmin geçici yenilgisi, burjuvaziyi rahatlat-mış ve kadına yönelik saldırıları daha pervasız bir şekilde sürdürme olanağı vermiştir. Aynı zaman-da bir burjuva akım olan feminizm palazlanmıştır. Öyle ki, **“sosyalist feminizm” adıyla, devrimci hareketleri etkisi altına alacak denli ideolojik hakimiyetini genişletmiştir.**

Kadına dönük sınıfsal ve cinsel saldırılar, emperyalist ülkeler başta olmak üzere tüm dünyada artıyor. Emperyalist ülkeler, sadece kitle hareketlerine değil, kadın haklarına dönük saldırılarda da pervasızlaştılar. En son patlayan

Epstein skandalı, emperyalizmin çürümüşlüğü’nün de en açık göstergesiydi.

Bütün ülkelerde **işçi sınıfının yaşadığı hak kayıplarıyla beraber kadının iş güvencesi gi-derek azalmakta, çalışan kadın sayısı düşmek-te;** parlamento gibi kurumlara sembolik olarak kadınların girmesine rağmen, kadının iş ve sosyal yaşamdaki yeri giderek daralmaktadır. Buna, reel ücretlerinin düşmesini, sosyal haklarını kaybet-melerini de eklemeliyiz.

Kısacası gerek dünyada, gerekse ülkemizde artan dinci-gericilik ve faşistleşme eğilimiyle bir-likte kadın hakları gaspedilmekte, kadına yönelik her tür sömürü ve baskı yoğunlaşmaktadır.

Kadınlar, sınıflı toplumla birlikte ezilmeye, horlanmaya, aşağılanmaya mahkum edilmiştir ve buna karşı durmak, taleplerine sahip çıkmak doğru ve gereklidir. Fakat emekçi kadın, cins olarak daha fazla ezilmekle kalmamış, sınıfsal olarak da -egemen kadınlardan farklı biçimde- en ağır sömürüye tabi tutulmuştur. Dolayısıyla **bur-juva kadının üzerindeki baskı ile, işçi-emekçi kadının üzerindeki baskı ve sömürü asla bir**

yor. Sonuçta bütün feminist akımlar, -hangi sıfatı taşırlarsa taşınsınlar- kadının “erkek” tarafından ezildiğinde ve kurtuluşunun “erkeğe karşı” verile-cek mücadeleyle gerçekleşeceğini hemfikiridir durumdalar.

Toplumun yarısı kadındır; ama toplumun yüzde 90’ı, kadınıyla erkeğiyle işçi-emek-çi kitlelerdir. Burjuva kadını kazanma adına, proleter-emekçi erkeği dışlamak, kadınların hak alma mücadelesini bilinçli olarak darbelemek, burjuvazinin “böl-parçala-yönet” taktiğine destek sunmaktır.

Hiçbir cins, sınıfsal konumundan bağımsız olarak düşünmez. Yaşam karşısında öncelikle sınıfsal kimliğiyle bulunur. Elbette ki, kadın so-runu özel olarak ele alınmalı ve özel bir çalışma yürütülmelidir. **Geniş kadın kitlesini örgütlemek ve eyleme seferber etmek için, özel politika-lara, örgütsel biçimlere ihtiyaç vardır ve bu vazgeçilmez önemdedir. Ancak bu, sınıf kar-deşleriyle birlikte aynı çatı altında bulunma-larına engel değildir, dahası ancak bu şekilde başarılı olunabilir.**

Bize düşen; öncelikle kadınların yaşamda er-keklerden koparılmasını durdurmak, **hayatı birlikte üretenlerin mücadeleyi de, örgütü de, eylem alanlarını da birlikte paylaşmalarını sağ-lamaktır.** Bu, mücadelenin geleceği için vazgeçil-mez önemdedir.

Diğer yandan kadın sömürsünün kaynağında özel mülkiyet olduğuna göre, **özel mülkiyet**

düzeni tümüyle ortadan kalkmadan kadın sorunu da çözülmeyecektir. Sosyalizm özel mülkiyeti kaldırdıkça, kadının kurtuluşu konusun-da da ilerleme kaydeder.

Özel mülkiyetin tümüyle kalkacağı toplumsal sistem komünizmdir; kadın sorunun tümüyle çözüleceği sistem de komünizmdir.

Sosyalist Sovyetler Birliği, kadının gerçek-ten önemli kazanımlar elde edebildiği, hem sınıfsal hem de cinsel anlamda kurtuluşunun ilk adımlarının atıldığı en somut örnektir.

Elbette ki, yaklaşık 30 yıllık sosyalizm deneyimi içinde (ki bunun önemli bir kısmı iç savaşlarla, II. Emperyalist savaşla ve bunların yarattığı yıkımlar-la geçmiştir), sosyalist inşanın genelinde olduğu gibi kadın hakları konusunda da kimi eksiklikler, hatta yanlışlar olabilir.

Ancak bunlar kadınların sosyalizmle birlikte elde ettiği muhteşem kazanımları asla gölgele-mez. Başta sosyalist ülkeler olmak üzere, demok-ratik devrimini yapmış Balkan ülkelerinde, Küba, Çin gibi ülkelerde bile, kadınların kazanımları, en gelişmiş emperyalist ülkeden daha ileridedir.

Bir 8 Mart daha yaklaşırken, 8 Mart’ı 8 Mart yapan değerleri yeniden hatırlamakta yarar vardır. Özellikle kadın sorununa proleter devrimci bakış-la, burjuva-feminist bakışaçısı arasındaki farkı iyi bilmeli ve yaymalıyız.

Bir kez daha altını çizerek yineleyelim: **Kadın sorunu, sınıfsal kimlikten ve sınıfsal mücadeleden bağımsız ele alınamaz.** Genel bir “kadın dalkavukluğu” ile araya mutlak sınır çizmek; egemen sınıfların maşası konumundaki kadın-larla, işçi ve emekçi sınıfların direnen kadınları arasında kesin bir ayırım koymak şarttır. Yaşama ve mücadeleye “kadının” değil, kadınıyla erkeği-y-le sınıfsal bakış açısından bakmak; ve kadınıyla erkeğiyle işçi ve emekçilerin çıkarını savunmak gerekir.

İkincisi, kadının kurtuluşu mücadelesi, ancak proleter-emekçi erkekle birlikte, aynı partinin, aynı sendikanın, aynı kitle örgütünün çatısı altında yürütülebilir. Sendikal ve siya-sal örgütlenmeler içinde, kadınları özel olarak hedefleyen çalışmalar, biçimler tabi ki olacaktır. Fakat kadın ve erkeği birbirinden koparan tarzlar, burjuvazinin işine yarar; böylece bölünmüş kitleyi daha rahat yönetir ve yenilgiye uğratır.

Devrimin saflarında işçi-emekçi kadınların sayısını, etkisini güçlendirmek, gelişen kadın kadroların öne çıkmasını sağlamak için özel politikalar yürütmek, direnen kadınların safla-rının büyütme, mücadelenin başarıya ulaşma-sının olmazsa olmazıdır. Tarihte hiç bir büyük kitle hareketi yoktur ki, ezilen kadınlar onun içinde yer almasın!

Bugün de savaşa ve faşizme karşı mücadele-de, kadınlara büyük bir rol düşüyor. Bölgemizdeki emperyalist savaşı ve faşizmi durduracak en önemli güç, kadınların hareketi olacaktır.

Bin yıllık köleliğe başkaldıran, 8 Mart’ları ya-ratan, devrimler yapan, sosyalizmi kuran emekçi kadınlar, bunu başaracak güçtedir!

Boğaziçi Üniversitesi'nde işgali hatırlamak...

Boğaziçi Üniversitesi'nde öğrenci kulüp odalarının rektörlük tarafından boşaltılmasına karşı eylemler başladı. Ardından öğrenciler binaya girip işgal ettiler.

BÜ'de işgal ilk kez yaşanmıyor. Yıllar önce de rektörlük binası "Genç Komünarlar" tarafından

işgal edilmişti. Kozlu'daki madenci kat-

liamını protesto etmek için 9 Mart 1992'de gerçekleşen bu işgal, öğrenci gençlik hareketinin tarihine geçen, yapıldığı dönemde büyük yankı uyandıran bir eylem olmuştur.

BÜ, Türkiye'den dünyanın en iyi üniversiteleri listesine giren sayılı üniversitelerinden biriydi. Diğer üniversitelere kıyasla özgürlük alanları daha geniş, olanakları daha fazlaydı. Böyle bir üniversitede işgalin gerçekleşmesi, hem Türkiye'de hem dünya ölçeğinde ses getirdi. BÜ'de o güne kadar yapılan en büyük eylem oldu.

İşgalin yıldönümü yaklaşırken bu büyük eylemin içinde yeralan Gülümser Seyitcemaloğlu ile işgalin nedenleri ve yankıları üzerine yaptığımız röportajı yayınlıyoruz.

BÜ bir kez daha eylemlerle, işgallerle gündemde. Bundan 34 yıl önce sizin de içinde yer aldığınız bir işgal gerçekleşti. Önce bu eylem nasıl bir dönemde, neden yapıldı sorusuyla başlayalım.

3 Mart 1992 günü Zonguldak-Kozlu'da bir madenci katliamı yaşandı. Bütün madenci katliamları gibi göz göre göre yaşanmıştı Kozlu'da. 16-24 vardiyası madene indikten sonra gaz ölçüm cihazları yükselişi adım adım göstermişti. Ve saat 20.05'te çoklu patlamalar zinciri biçiminde büyük bir göçük yaşandı.

Dünya madencilik tarihinin en büyük iş cinayetlerinden biri olan Kozlu'da ölen madencilerin sayısı, resmi rakamlarla 263 olarak açıklandı. Ancak biz o dönem başka bazı verilere (16-24 vardiyasında kaç işçi çalıştığı, patlamadan hemen sonra sağ kurtulanların sayısı vb.) bakarak, Kozlu katliamında ölenlerin sayısının 463'e çıktığını görmüştük.

O dönemde, madenci direnişleri 12 Eylül sonrasında yeniden yükseliş içindeydi. 30 Kasım 1990 günü Zonguldak madencileri büyük bir greve başlamış; sadece madenci ailelerinin değil, bütün Zonguldak halkının katıldığı eylemler yapılmıştı. **4 Ocak 1991'de madenciler, aileleri ve destekçilerinden oluşan 150 bin kişilik dev bir kitle ile, Ankara'ya yürüyüş başlattı. 5 gün boyunca büyük bir kararlılık ve öfke ile Ankara'ya doğru yürüdüler.** 8 Ocak günü işçileri durduran şey Mengen'de kurulan barikat değil; sendika ağalarının işbirlikçi tutumlarıydı. Madenciler "önce iş güvenliği sonra ücret zammı" diye yürümüşlerdi. Ama 14 ay sonra bu defa Kozlu katliamı ile girdiler gazete manşetlerine...

1980'lerin sonu ve 1990'ların başı, tüm toplum kesimlerinin hareketlendiği, tarihsel bir yükseliş dönemiydi. Böylesi bir dönemde geldi Kozlu katliamı haberi. Tüm toplumsal kesimler gibi öğrenci hareketinde de katliama dönük öfke büyüktü; ancak tepki, bu öfkeye denk değildi.

Devlet bu arada "ocakları kapatalım" kampanyası

başlatmış; aynı zamanda "ölenlerin akrabasının maddende öncelikle işe alınacağı"nı söylemişti. **Zonguldak, ölenlerin yasını tutamadan, hesabını soramadan; işini kaybetmek korkusu ile ölenin yakınına iş bulma umudu arasına sıkıştırılmıştı.**

Bu sıkışmaya rağmen, 6 Mart günü ölen madencilerin yakınlarından ve öncü işçilerden 50 kişilik bir grup GMİS'i (Genel Maden İşçileri Sendikası) bastı. Zonguldak halkını 7 Mart günü Madenci Anıtı önünde eyleme çağıran bir bildiri dağıtan 3 maden işçisi gözaltına alındı. Karadon ocaklarında çalışan yüzlerce madenci ise 2 saatlik iş bırakma eylemi yaptı; ancak GMİS Başkanı Şemsi Denizler, "bizim dışımızda bir direnişe izin veremeyiz" diyerek bu eyleme karşı çıktı. Sarı sendikaların Kozlu Katliamı karşısında tek "eylemi", yardım kampanyası başlatmak, işçilerden para toplamak oldu.

Devrimci-demokrat kurumların Kozlu karşısındaki tutumu da son derece geriye. Onlarca kitle örgütü, küçük bir haber olmanın ötesine geçemeyen bir basın açıklaması yapmakla yetindi. Keza öğrenci gençliğin tepkisi de pasif eylemlerle sınırlı kaldı.

Aynı günlerde Devrimci Proletarya dergisinin Kozlu Katliamı için çıkardığı 6 Mart 1992 tarihli özel sayısı, hesap sormak gerektiğini söylüyor, "acımızı öfkeye, öfkemizi eyleme dönüştürelim" diyordu. "Grev, gösteri, işgal!" çağrısıyla son buluyordu. Biz de gençlik olarak eylemleri yükseltme kararı aldık.

Ne tür eylemlerdi bunlar?

Önce tüm gençlik örgütlerine militan eylemler önerdik. Kitlesele ve birleşik eylemlerin daha fazla ses getireceğini, öğrenci gençliğin işçi sınıfıyla dayanışması bakımından daha anlamlı olacağını düşünüyorduk. **O dönemin birleşik kitle örgütü İÖDF'ye (İstanbul Öğrenci Dernekleri Federasyonu) 6 Mart'ta Beyazıt Meydanı'na çıkmayı önerdik.** Uzun süredir doğru düzgün bir eylem örgütlememiş olan İÖDF'yi harekete geçirecek, Kozlu üzerinden, öğrenci gençliğin kitlesele ve militan bir eylemi olacaktı bu. Bunun yerine, modern revizyonist-sağ oportünist ittifakın önerisi olan, Çapa'da forum ve yürüyüş kararı çıktı. Yürüyüşü hastaneden dışarı taşıma ve Millet Caddesi'nde gerekirse polisle çatışma pahasına Aksaray'a kadar yürüme önerimiz o anda reddedilmedi; ancak eylem günü fiilen engellendi.

5 Mart günü Yıldız Üniversitesi'nde Yıldız-Der, okul içinde bir forum yapma kararı almıştı. Bu eyleme dahil olarak forum sonrasında Beşiktaş'a yürümeyi önerdik, fakat forum, madenci katliamına atfen "ölü taklidi" yapılarak bitirildi. **Yıldız-Der ayrıca 6 Mart günü için "geliri Kozlu'da madenci ailelerine gönderilmek üzere bir şenlik" düzenleme kararı almış;** gazete ilanları da dahil olmak üzere yaygın bir duyuru yapmıştı. Bu şenlik, Çapa'daki eylemi zayıf düşürme çabasıydı. Zaten DY çevresi başta olmak üzere, Çapa'daki eyleme katılımı da çok düşük tutmuşlardı.

İÖDF üzerinden güçlü, kitlesele ve militan bir eylem örgütlemeye çabamız, revizyonistlerin barikatlarına çarpıyordu. Boğaziçi Üniversitesi'nde işgal kararı, bu koşullarda çıktı.

İşgal kararını aldıktan sonra, bütün gençlik örgütlerine "9 Mart'ta Boğaziçi'nde forum ve yürüyüş" çağrısı yaptık. O gün İÖDF'nin BÜ'de toplantısı olduğu için, bütün gençlik örgütleri kampüs içinde olacaktı zaten. Diğer gençlik örgütlerinden işgale katılım olursa, hızlıca

ortak imzaları ekleyebilecek şekilde pankartlar hazırlamıştık. Forum katılan GKB (Genç Komünistler Birliği) ve MG'ye (Militan Gençlik) işgal düşüncemizi anlattık. Diğer siyasetler foruma bile gelmediği için, onlar tümüyle eylemin dışında kalmıştı zaten. Bu iki gençlik örgütü foruma ve yürüyüşe katıldı; ancak işgal konusunda olumsuz görüşleri nedeniyle rektörlüğün kapısında eylemden ayrıldılar.

İşgal nasıl başladı? Rektörlük binasına girdiği- nüz andan itibaren neler yaşandı?

Güvenlik nedeniyle çok az sayıda yoldaş biliyordu işgalin yapılacağını. Devletin dikkatini çekmemek, önlem almasını engellemek için bu zorunluydu. İşgale mutlaka katılacak bazı yoldaşlar vardı; bir de işgale katılmaması gereken, dışarıdaki mücadeleyi ve desteği örgütlemekle görevli yoldaşlar. Ama genel kitle, rektörlük binasından içeri girdikten sonra öğreneceklerdi işgal kararını. Öyle de oldu.

Kapıdan girince bir yoldaş işgalin başlayacağını duyurdu ve "katılmak istemeyen şimdi çıkabilir" dedi. Görevli bazı yoldaşlar binadaki personele duyuru yapıp onları dışarı çıkardı. İşgalden habersiz yoldaşlar da büyük bir coşkuyla kalmayı seçtiler. Hatta eyleme geç kalan iki yoldaş, kapılarda barikat olduğu için, duvardaki sarmaşıklardan tırmanarak içeri girdiler.

Binaya girer girmez ilk iş olarak girişi kapısını ve pencereleri barikatladık. Ardından ikinci kata çıkan merdivenleri... Buradaki barikat çok daha güçlüydü; çünkü direniş asıl 2. ve 3. katta yaşanacaktı. Bu nedenle üçüncü katın merdivenlerine hızlıca barikat kurabilecek biçimde malzemeleri hazırladık, kenarlara yığdık. Son çekileceğimiz noktayı da tespit ettik. 3. katta, yaklaşık 20 metrekarelik bir oda... En son, bu "küçük kale"de karşılayacaktık saldırıyı. O odanın da içine ve dışına barikat için gerekli malzemeleri yığdık; pencerelerini sıkıca kapattık. Bulduğumuz bütün kapılara su doldurduk. Gaz bombalarını içine atmak için hazırladık. İkinci kattaki büyük salonun çeşitli yerlerine bu kapıları yerleştirdik. Havluları ıslattık. Oldukça geniş olan pencereleri de kapattık. Bu arada pencerelere pankartlar asıldı; "Yaşasın Boğaziçi işgalimiz! TİKB-Genç Komünarlar" ve "Madencinin katili sermaye düzeni!", "Madencinin katili grizu değil, kapitalizm!" Bir de Kozlu'dan bir gün sonra şehit düşen Eralp Yazar için bir pankart vardı: "Eralp Yazar yoldaş kavgamızda yaşıyor! TİKB-Genç Komünarlar"

Yaklaşık yarım saat içinde polis araçları doldu kampüsün içine. Ekip otoları, siviller, çevik otobüsleri... Özel hareket ekibini taşıyan bir Puma helikopteri top sahasına indi.

9 Mart Pazartesi günü, saat 14 gibi girmiştik rektörlükten içeri. 3. kattaki küçük bir pencere dışında bütün pencereleri kapatmıştık. **O küçük pencere, işgal boyunca dünyaya açılan kapımız oldu. Oradan Kozlu ile ilgili kuşlar atıldı meydana. İçeri girmeye hazırlanan polisi durdurmak için molotoflar savruldu. İşgal için hazırlanan bildiri bu pencereden okundu. 3 gün boyunca bu pencereden konuşmalar yapıldı;** dışarıdaki kitleye ajitasyon çekildi; eylemi bitirmeye ikna etmek için gönderilen "arabulucu"lara kararlılığımız anlatıldı. O küçük pencere, işgalin yüzü oldu.

Bu arada rektörlük önünde toplanan büyük bir kalabalık, bizimle birlikte sloganlar atıyor, marşlar söylüyordu.

İşgal, ilk andan itibaren çok büyük bir yankı yaratmıştı. Burjuva basın, BÜ içine dolmuştu. Bazıları aşağıdan sorular soruyor, eylemi küçük düşürecek cümleler kullanıyordu. Biz de küçük penceremizden bunları yanıtıyor, demagojilerini boşa çıkartıyor, eylemin amacını gür biçimde duyuruyorduk. Televizyon kanalları ilk günden itibaren eylemi verdiler. Ertesi gün gazetelerde ilk sayfa haberi olduk. **Boğaziçi'nin sınırlarını kat kat aşan, Kozlu'daki madencilerin kahvelerde birlikte seyrettiği bir haberler zinciri oluştu. Üstelik burjuva basının, haberi verirken yaptığı bütün karalamalara, çarpıtmalara rağmen... Ancak devrimci basın ne yazık ki bizi ve eylemi yok saydı.** Devrimci Proletarya muhabiri dışında devrimci basın yoktu.

Biz işgale başlarken 3 gün süreceğini duyurmuştuk. Ama devletin ilk gün saldıracağını, eylemin en geç aynı gece biteceğini düşünüyorduk. Öyle olmadı, saldırmadılar. Belki rektörlük, polisin saldırmasını Boğaziçi Üniversitesi'nin o güne kadar oluşmuş olan liberal yüzüne zarar vereceğini düşündü. (Rektörlüğün yazılı izni olmadan polis kampüs içine giremiyor çünkü.) Belki devlet böyle bir saldırının işgali ve eylemleri daha da büyüteceğini, Kozlu katliamına daha fazla dikkat çekeceğini düşündü. Zaten Kozlu'yu daha ikinci gün basından düşürmüşlerdi. Onun yerine o günlerde şiddetlenen Azerbaycan-Ermenistan savaşı ve Karabağ manşetlerdeydi artık. Nedenini bilmiyoruz; ancak devlet 3 gün boyunca orada bütün varlığıyla tehditkar biçimde kalmasına rağmen, saldırıya geçmedi. Onun yerine "uzlaştırmacı"ları, liberal reformistleri göndererek, bizi ikna etmeye, eylemi sonlandırmaya uğraştı.

İlk gün yığılan burjuva basının muhabirleri, içeri girip fotoğraf çekmek istediklerini birçok defa söylediler. Elbette bunu kabul etmedik. Onun yerine, aşağıya sarkıttığımız bir torba ile makinelerini aldık ve içeride duvara yazılmış sloganları vb. biz çektik ve geri verdik.

Akşam hava kararırken kitle dağılmaya başladı. Bizim arkadaşlarımızı ise polis geriye sürmüştü. Bir ateş yandığını, etrafında insanların beklemeye devam ettiğini gördüğümüzde çok mutlu olduk. Bu arada **işgal duyulduğu anda İstanbul Üniversitesi, ODTÜ, Çukurova, Uludağ, Hacettepe, Ege başta olmak üzere üniversitelerde forumlar yapılıyor, afişler, yazılamalar, duvar gazeteleri ve pankartlarla işgalin duyurusu yaygınlaştırılıyordu.** Dışarıdaki yoldaşlar, eylemi duyurmak ve destek veren kitlenin çoğalması için bütün güçleriyle çalışıyorlardı.

İlk geceyi, polisin saldırısına hazır biçimde, nöbet tutarak geçirdik. Dışarıdaki arkadaşlardan ekmek ve su istedik. Ancak polis izin vermedi. Biz de açlık grevine başladığımızı duyurduk. Ertesi gün binanın suyunu ve elektriğini de kestiler. Ofislerdeki uhu, daktilo sileceği, el kremi gibi bulabildiğimiz malzemeleri toplayarak mum yaptık. Buna da çözüm bulmuştuk.

Basında çıkan haberlerde rektörlük binasını tahrip ettiğimiz yazıyordu. Barikat malzemesi olacak eşyalar dışında hiçbir şeye zarar vermediğimizi göstermek ve dışarıdan daha sağlıklı bilgi alabilmek için, bir gazeteci ve bir öğrencinin içeri girmesine ikinci gün izin verdik. Onlar da duvardaki sarmaşıklara tırmanarak içeri gireceklerdi. Ancak polis buna engel oldu. Sonrasında yapılacak bütün tahribat ve yıkımı bizim üzerimize yıkabilmek için böyle davranmışlardı. Keza içeri alacağımız gazeteci üzerinden, eylemin daha büyük bir yankı yaratmasından korkmuşlardı.

Üçüncü günün sabahı "saat 12'de rektörün alana gelmesini istediğimizi" duyurduk. Ancak rektör değil, daha çok polis, ambulans, itfaiye araçları

yığıldı orta sahaya. Bizi destekleyen kitlede de çok büyük bir artış vardı. Sadece arkadaşlarımız, okulun öğrencileri değil, işgaldeki arkadaşlarımızın ailelerinden de gelenler olmuştu.

İlk saldırı öğlen saatlerinde geldi. Alt kata çabucak girdiler. Böyle olacağını biliyorduk, orayı savunmak çok zordu. Bu nedenle asıl barikatı ikinci kata çıkan merdivenlere kurmuştuk. *"Leşiniz çıkacak buradan"* bağırışları içinde saldırıyorlardı. Açtıkları gediklerden taşlar ve yangın söndürücüler kullanarak uzaklaştırdık onları. Geri çekilmek zorunda kaldılar.

Dışarıdaki kitlenin öylesine büyük bir sahiplenışı vardı ki, polisler önce onları uzaklaştırmaya çalıştı. Ancak bu çok zordu. Karşılıklı sloganlar, ajitasyonlar, analarımızın haykırıışları... *"Çıkmayın çocuklar, size işkence yaparlar!"*

Biz de baştan duyurduğumuz "işgal 3 gün sürecektir" kararımızla ilgili son sözümüzü söylüyoruz: "Polis üniversiteden çekilmeden çıkmayacağız!"

İşgal nasıl sonlandı? Gözaltı ve cezaevi süreci nasıl geçti?

11 Mart günü saat 16.30'da devletin asıl saldırısı başladı. Binaya yandan ve arkadan tırmanarak girmeye çalışanlar, taş ve molotoflarla püskürtüldü. Bir taraftan polisin saldırısı sürüyor, diğer taraftan küçük pencereden kitleye ajitasyon ve bilgilendirme yapıyoruz. Polisin kullandığı yöntemleri anlatıyoruz kitleye. Dışarıdaki kitle giderek büyüyor. Okulunda polis saldırısına tepki gösteren, ama politik bir bilinci olmayan öğrenciler bile katılıyorlar.

Saatler sürüyor barikat savaşı. Önce ikinci katta çıkan merdivenlerdeki barikatı paramparça ederek açıyorlar, ardından üçüncü kata çıkan merdivenlerdeki barikat aşıyor. En küçük odaya, son mevziye çekiliyoruz hep birlikte. Bu odadaki barikatı, doğrudan bedenlerimizle tutuyoruz. Polis kapıyı paramparça ediyor, yine de giremiyor içeriye. Bu arada birkaç cop, kalkan ve kalas ele geçiriyoruz. Kalkanı pencereden dışarıya attığımızda, dışarıda müthiş bir slogan patlıyor. Direnişi onlar da an be an görüyorlar, yaşıyorlar. Paramparça kapı bile içeri girmelerini sağlamayınca, bu defa duvarları kırmaya başlıyorlar. Balyoz darbeleri ile duvarlar parçalanıyor 10-15 dakika içinde. Oradan giriyorlar içeri. Birbirine sımsıkı kenetlenmiş bedenleri coplarla, kalaslarla vurarak, postallarla tekmeleyerek bile ayıramıyorlar. Sloganlar hiç ama hiç susmuyor. **Kenetlenmiş, birbirimizin üzerine kapaklanmış biçimde sürüyor direniş. Tek tek koparabildiklerini yerlerde-merdivenlerde sürükleyerek, coplu, tekme-tokatlı polis koridorlarından geçirerek bindiriyorlar otobüse. Sloganlar burada da susmuyor.**

Dışarıda ise, destekçi kitleye saldırıyor polis. Onlar da coplanıyor, sürükleniyor, gözaltına alınıyorlar.

Polis tutanaklarında, gözaltı saati 21.00 yazıyor. Yaklaşık 4.5 saatlik kıran kırana bir direniş...

Şubede direniş aynı biçimde devam etti. İlk savaş, daha ağır yaralı olanların hastaneye götürülmesi konusunda yaşandı. Hepimizde sayısız morluk vardı, ancak bazı arkadaşların doğrudan tıbbi müdahaleye ihtiyaçları vardı.

Biz hücrede her fırsatta sloganlar atmaya, marşlar söylemeye devam ettik. 16 Mart günü İstanbul Üniversitesi'nde katledilen 7 devrimciyi ve Halepçe'deki Kürt katliamını protesto için, hücrelerde anma gerçekleştirdik.

Çok yeni yoldaşlarımız vardı aramızda. Polis onlarla özel olarak uğraştı. Yaygın biçimde kaba dayak, bazılarına elektrik... Ayrıca papazlık yöntemini de fazlasıyla

kullandılar. **Gayrettepe Emniyet'te geçirdiğimiz 6 gün boyunca hep birlikte açlık grevi yaptık, hep birlikte marşlarımız-sloganlarımızla hücreleri eylem alanına çevirdik ve hep birlikte ifade vermeden mahkemeye çıktık.**

17 Mart 1992 günü, 9'u kadın 27 Komünar tutuklandık. Sağmalcılar Cezaevi'nde yoldaşlarımız, çok büyük bir gurur ve coşkuyla karşıladı bizi. Kadınlar olarak biz şanslıydık; doğrudan C Blok'a, siyasi koşuşlara, yani yoldaşlarımızın yanına gitmiştik. Erkek arkadaşlarımızı ise, Sağmalcılar Cezaevi'nin bahçesinin içinde ayrı bir bina olan Özel Tip'e koymuşlardı. Onlarla, avukatlar üzerinden haberleşmek dışında iletişim kuramıyorduk. Cezaevi idaresi ile yapılan yoğun görüşmelerin ardından, yaklaşık bir ay sonra onları da C Blok'a, bizim erkek yoldaşların koşuşuna alırdırdık.

Cezaevi günlerimiz çok üretken geçti. Koşuş sisteminin avantajlarını, etkili biçimde kullandık. Yoldaşlarımızla birlikte yürüttüğümüz eğitim çalışmaları, bireysel ve grupsal sohbetler bizi geliştirdi. Görüş günlerinde ailelerin de tanışması ve kaynaşması için özel çaba sarfediyorduk. 1984 Ölüm Orucu'nun yıl dönümünde, diğer siyasetleri de çağırıldığımız bir etkinlik yaptık. Tiyatro hazırlamış, çok sesli bir koro kurmuş, folklor ekibi çıkarmış, ayrıca teatral bir şiir oratoryosu düzenlemiştik. Kutup Yıldızı müzik grubunun elemanları zaten BÜ işgaline katılmışlardı, yanımızdalar. İyi bir komünist olmasının yanısıra sanatsal yönleri çok gelişkin olan Osman Akgün yoldaş (1996 Ölüm Orucu'nda şehit düştü) bütün etkinlik faaliyetini doğrudan organize etmişti. Bu kadar genç kadro biraraya gelince zaten yetenek ya da sahiplenme konusunda bir sıkıntı yaşanmıyor. Sonuçta, erkek arkadaşların koşuşunda hep birlikte gerçekleştirdiğimiz ÖO etkinliğimiz, programıyla, ikramlarıyla, mekanın görsel hazırlanmasıyla, her açıdan büyük beğeni topladı.

İşgalin yankıları nasıl oldu?

Boğaziçi işgali, beklenenin çok ötesinde bir yankı yarattı. En başta **öğrenci gençliğin, Türkiye tarihinin en büyük işçi katliamına böylesine cepheden tepki göstermesi çok önemliydi.** Gazetelerde günlerce haber oldu; televizyonda (özel televizyonların yayına başladıkları bir dönemdi) ilk haberler arasındaydı; haber yorumcularının özel gündemiydi. Bunların çoğu karalama amaçlıydı elbette. Ancak işgal günlerinde, eylem haberini verirken *"Kozlu katliamını protesto etmek için"* yapıldığı, hemen bütün burjuva basında yer aldı; bu da bizim için çok önemliydi.

Bunun dışında, çeşitli ideologlar, tuhaf argümanlar üretmeye uğraştılar. Mesela, pencereye asılan pankartta açıkça *"Madencinin katili grizu değil kapitalizmdir"* yazdığı bütün resimlerde belliyken, Rauf Tamer adlı bir kalemşör, pankartta *"Madencinin katili grizu değil, zengin kapitalizmdir"* yazılı olduğunu iddia ederek, kendi iddiasıyla gölge boksu yapmaya girişmişti.

İşçilerin pankartlarında *"Ardıç kuşu seni biz*

avlayacağız” diye nefretle yer alan Engin Ardıç ise, “Genç Komünarlar” ismini hafifsemeye; işgal sırasında yapılan açlık grevini işkenceci ağzıyla alay konusu etmeye kalkıştı.

Özellikle Zonguldak’ta maden işçilerinin bu eylemden çok etkilendiğini duymak, bizleri çok sevindirdi. Keza ülkenin dört bir yanında üniversitelerdeki yoldaşlarımızın işgalin yankılarını o kampüs-lere de taşınması, Kozlu katliamını tüm öğrencile-

rin gündemine sokması, büyük bir hareket yaratmıştı. Sonuçta işçi ve emekçiler, işgali büyük bir sempati ve sevgi ile karşıladılar.

Burada devrimci yapıların ve reformistlerin tutumu-na ayrıca değinmek gerekiyor.

İşgal sırasında ve sonrasında yapılanlar, utanç belgesi niteliğindeydi. **İşgalin ilk günü, İÖDF Genel Kurulu için okulda bulunan DY-Devrimci Gençlik ve Dev-Genç Direniş delegeleri, “bu bir provokasyon” dediler ve kampüsten apar topar çıkıp gittiler.** Dev-Genç Direniş, işgal boyunca kampüs içinde adeta karşı propaganda yürüttü. DY-Devrimci Gençlik ise işgal sırasında ve sonrasında, açıktan işgal karşıtı bir faaliyet yürüttü.

İşgale karşı çıkanların dışında, **işgale saygı duyduğunu söyleyen tüm gençlik grupları da, yayın organlarında işgali ya hiç yazmadılar ya da bir-iki satırla geçiştirdiler.** Kozlu Katliamı’na karşı yardım kampanyası, duvar gazetesi ve forum ile yetinen devrimci-demokrat gençlik örgütleri, BÜ işgali karşısında da en pasif tutumu almışlardı.

Mahkeme aşaması nasıl geçti?

İlk duruşmaya 15 Mayıs 1992’de çıktık. Mahkeme-de toplu savunma yaptık. Hem toplu savunmalarda hem de bireysel savunmalarda sistemi yargıladık. Bu savunmalardan bazı bölümleri olduğu gibi aktarmak istiyorum.

- “Kozlu’da yaşananlar; aynı zamanda, egemen sınıfların kolektif mülkiyetindeki devlet aracılığıyla proletaryaya ve onun yandaşlarına açtığı topyekun savaşın bir parçasıdır. Ve sadece orayla da sınırlı değildir.

Savaşın diğer parçaları; işçi sınıfı ve emekçi halklar üzerinde sürdürülen dizginsiz sömür ve zulüm mekanizmasıdır. Silkinip ayağa kalkan Kürt halkına uygulanan sindirme ve vahşet politikasıdır.

Karşı-devrimin şiddetine alınan devrimci-direnişçi tavır ise, güçlenerek yanmaya devam eden isyan ateşinin zafere kadar sönmeyeceğinin muhtulayıcısıdır.”

- “İstatistiklerde verilen iş terörü rakamları gerçeği yansıtmamaktadır. Kayıtsız, kaçak işçi çalıştıran küçük fabrika ve atölyelerde işverenler iş “kaza”sında ölen işçilerin ailelerine tehdit ve gözdağıyla uç beş kuruş vererek başlarından savarlar... Sigortalı 3,5 milyon, sigortasız 8 milyon işçinin çalıştığı bir ülkede, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı’nın iş güvenliği müfettişi sayısı sadece 588’dir ve asıl ilginç bunlardan sadece birisi hekimdir. ... Çünkü kapitalist düzende üretim işçi için değil, işçi üretim içindir.”

- “Geçtiğimiz yıl Vedat Aydın’ın katledilmesi ve

cenazesiyle yoğunlaşan kontrgerilla cinayetlerine gün geçmeden yenileri eklenmekte, haber değerini dahi yitirerek gazetelerde yer verilmemektedir. Newroz kutlamaları sırasında kitlelerin üzerine direk ateş açılmıştır. 16 Nisan 1992’de 38 yurtsever devrimci gerilla ve Kürt köylüsü katledilmiştir. 12 Temmuz 1991’de İstanbul’da 10 yiğit devrimcinin şehit edilmesine, 16-17 Nisan 1992’de yine İstanbul’da 11 şehit daha eklenmiştir. ... Kozlu’da yaşanan katliamın hemen sonrasında bile yardım ve teçhizatın önce, doğabilecek tepkileri ve sınıfın öfkesini bastırabilmek için, Bolu ve Sakarya’dan jandarma ve polis getirilmesi, o gün de polisin Boğaziçi Üniversitesi’nde neden bulunduğunu göstermektedir.”

- “Dünyada bu konuda haklı bir üne sahip olan ülkemizde meydana gelen iş kazaları ve sonuçlarının istatistiklerine uzun uzun girmeyeceğim. Ancak 4 saatir devam etmekte olan bu mahkemenin başlangıcından şu anına dek 4’ü madenci olmak üzere 96 işçinin iş kazası geçirdiğini düşünenecek olursak, sorunun ne boyutlarda olduğunu kavrayabiliriz.”

- “Son olarak; bir taraftan öğrenim durumumun gözönüne alınarak tahliyemi talep ederken, diğer taraftan bir devrimci olarak, gazetelerde hakkımızda istendiği belirtilen 24 yılın, benim gözümde, bu yıllar boyunca iş kazalarında ölecek, yaralanacak onbinlerce, yüzbinlerce proleter ve emekçinin yitip giden yaşamları karşısında bir önemi olmadığını, olsa olsa kapitalizme ve faşist diktatörlüğe daha fazla bilenmemi sağlayacağını belirtmek istiyorum.”

Aynı gün mahkemeden dönerken jandarmanın saldırısına uğradık. Cezaevi girişinde, ellerimizdeki kelepçeler çıkarılmadan önce, 30-40 kadar jandarma coplarla saldırdı. Saldırıda hepimiz yaralandık; dört yoldaş ise kafalarına aldıkları darbeler nedeniyle hastaneye kaldırıldı.

29 Haziran’da gerçekleşen ikinci duruşmada hepimiz tahliye olduk.

Sonrasında bunu kitap haline getirdiniz. Bunda-ki amaç neydi?

Boğaziçi İşgali, ’80 sonrası yapılan anlık, kendiliğinden gelişen İÜ Rektörlüğü, İÜ Basın Yayın ve Yıllık Üniversitesi işgallerinden farklı olarak, bilinçli ve örgütlü bir biçimde yapılmış ilk politik işgaldir.

O dönemde, öğrenci gençliğin sınırlarının sivil-faşist ya da dinci-gerici saldırılarla darlaştırılmasına, “sağ-sol çatışması” kılıfına sokulmasına, okul içine hapsedilmesine yönelik çabalara karşı; bu sınırları kıran, öğrenci gençliğin işçi sınıfı ve toplumsal sorunlara karşı duyarlılığını açığa çıkaran bir eylemdir. 1980’lerin sonunda hızla yükselen öğrenci gençliğin, 1990’ların başında bir tıkanma sürecine girmesine ve eylemsizleşmesine karşı, öğrenci hareketinin militan ruhunu yansıtan bir soluk olmuştur. **Kozlu Katliamı gibi Türkiye’de işçi sınıfı hareketinin kalbine saplanmış bir acıya karşı, o günden bugüne akılda kalan, başka alanlara örnek olan, geleceğe miras bırakan tek eylemdir.**

Bugün geriye dönük baktığımda bunu çok daha net görüyorum. O günlerde ise bunun o kadar farkında değildik. Önemli bir eylem yapmıştık. Bu eylem üzerinden DY çevresi başta olmak üzere çok ağır siyasi saldırılara maruz kalmıştık. Devletin çarpıtmalarından devrimci-demokrat kesimlerin yanlış politikalarına kadar, o dönem yaşananları belgelemek istedik. Cezaevinden tahliye olduktan yaklaşık 1 ay sonra, bu kitabı çıkarmaya karar verdik. Ekim 1992’de, Yurt Yayınları tarafından “Katledilen madencinin haykıran soluğu” adıyla basıldı Boğaziçi İşgali kitabı.

Bugün için hem BÜ’deki son eylemlere hem de öğrenci gençliğin durumuna ilişkin ne söylemek istersiniz?

Boğaziçi Üniversitesi, direniş geleneği olan bir okul. **Son yıllarda üniversite hareketi hızla gerilerken, Boğaziçi dinamik kalmaya devam etti.** Bunda devletin saldırılarının ve Boğaziçi’ni “ehlileştirme” çabalarının da bir rolü var elbette.

Mesela 2021 yılının ilk günlerinde, **Melih Bulu’nun “kayyum rektör” olarak atanmasıyla, Türkiye’de üniversite mücadelesinin en uzun soluklu direnişi başlamış oldu. Kayyumun ilk günlerinde öğrencilerin fiili direnişleri, rektörlük binasını işgal girişimleri, kampüs içi yürüyüşleri yapıldı.** Özellikle 2 Şubat günü rektörlük binasını işgal etme girişimi güvenlik tarafından engellendi ve 100’den fazla öğrenci gözaltına alındı. Ancak bu eylem, BÜ yönetimini ve AKP’yi epey korkutmuştu. **Öğretim üyeleri ise 5 Ocak’tan itibaren cübbelerini giyerek rektörlük binasına sırtını dönme eylemi başlattı.** Tepkiler öylesine yüksekti ki, yaklaşık 6 ay sonra, 15 Temmuz 2021 günü Melih Bulu rektörlük görevinden alındı, yerine Naci İnci atandı. Ancak direniş bitmedi. Öğretim üyelerinin başlattığı “rektörlüğe sırtını dönme” eylemi, yağmur-kar demeden, 5 yılı aşkın zamandır kararlılıkla sürdürülüyor. Bu kadar uzun süreli yürütülmesi, önemli bir durum.

Bir başka direniş, 2011 sonlarında BÜ Güney Kampüs’te bir Starbucks şubesinin açılmasına karşıydı. Öncesinde öğrenci kantini olan bu alan Starbucks’a verildikten sonra öğrenciler buna karşı bir tepki geliştirdi. Önce burada çeşitli toplantılar ve etkinlikler yaptılar; ardından işgal başladı. 6 Aralık 2011’de başlayan işgal yaklaşık 80 gün sürdü. Sonrasında Starbucks BÜ’yü terketmek zorunda kaldı.

BÜ öğrencileri, iş kazası geçiren işçiler için de, Barış Bildirisi imzaladığı için tutuklanan akademisyenler için de, şeriat savunucularına karşı da eylemler yaptı.

Özellikle AKP döneminde BÜ öğrencilerinin kazanılmış bütün hakları sistematik bir saldırıya uğradı. Kulüpleri, yemekhaneleri, yurtları, kantinleri... Eylemleri engellemek için kimi zaman kampüse girmeleri engellendi, kimi zaman polis saldırısına maruz kaldılar, kimi zaman kapılarına kelepçe takıldı.

Tüm bu saldırılara karşı sayısız eylem yaptılar. Son olarak 7 Şubat 2026 günü Hamlin Hall binasındaki kulüplerinin polis müdahalesi ile taşınmasına karşı direnişleydiler.

Boğaziçi Üniversitesi öğrenci gençliğin önemli direniş mevzilerinden birisi olageldi.

Bugün Türkiye’de yeni bir öğrenci gençlik hareketi yükseliyor. Özellikle 19 Mart direnişinin, İstanbul Üniversitesi öğrencilerinin polis barikatını yıkmasıyla başladığını hatırlatmak gerekir.

Tabandan gelen güçlü bir öğrenci dinamiği her biçimde kendisini göstermektedir. Sistematik soru çalmalar nedeniyle sınavları kazanması çok zorlaşan, kazandığı koşulda çok büyük zorluklarla ve mad-dî sıkıntılarla eğitimini sürdürmeye çalışan, mezun olduğunda iş bulma umudu, geleceğini kurma beklentisi olmayan bir üniversiteli kuşağı söz konusu. Ve bu öğrenciler, bugün yükselmekte olan mücadelenin asıl dinamiğini oluşturuyorlar.

19 Mart sonrasında daha da güçlenen bu potansiyel, üniversite “dayanışması” örgütlenmeleri içinde yolunu bulmaya çalışıyor. Üniversite öğrencilerinin kitle örgütünü yaratmak, bugün gençlik hareketinin önündeki en önemli görev.

Bugünün direnişi, geçmişin birikimleri üzerinden yükseliyor.

Hapishanelerde hak gaspları sürüyor

Şubat ayı içinde de devrimci tutsaklar üzerindeki baskılar artarak devam etti.

Tahliyeler Gözlem Heyeti raporlarıyla engelleniyor, sağlık hakkına ulaşım gaspı, katletme saldırısına dönüşüyor. Hak arama mücadelesinde verilen disiplin cezalarıyla ziyaret ve iletişim hakkı, sosyal haklar askıya alınıyor. Kuyu tiplerine karşı tutsakların açlık grevleri devam ediyor. Dışarıda ise Kuyu Tipleri Kapatıl-sın İnisyatifi, TAYAD, İHD, ÇHD gibi kurumlar yaptıkları eylem ve açıklamalarla konuya duyarlı olunması çağrısı yapıyorlar.

Van T Tipi Kapalı Hapishane’de yatan **Felem Aker** kronik astım hastası olması ve bu durum kalp ve beyin faaliyetlerini engellemesine rağmen tahliye edilmiyor. 2020’de tutuklanan Aker, safra kesesi ameliyatı geçirmiş ve tedavisi tamamlanmadan tekrar hapishaneye götürülmüştü. Aker’in tedavisine ilişkin tüm raporlara rağmen, ATK (Adli Tıp Kurumu) “hapishanede kalabilir” raporu verdi.

İstanbul Barosu 25 Şubat’ta yaptığı açıklamada ağır hasta olan ve 19 kez anjiyo olan **Mehmet Edip Taşar**’ın serbest bırakılmasını istedi. Tüm sağlık sorunlarına rağmen ATK’nın Taşar’a “hapishanede kalabilir” raporu verdiği belirtildi.

Adana F Tipi Hapishanesi’nde kalan **Deniz Er** hastaneye sevkı çıkmasına rağmen, ağız içi arama dayatmasını kabul etmediği için hastaneye götürülmedi. Er, bu durumu slogan atarak protesto etti.

İzmir Buca Hapishanesi’nde kalan 31 yıllık tutsak **İbrahim Tekin** “pişmanlık” dayatmasını kabul etmediği için tahliye edilmedi. Tekin’in tahliyesi 11 ay süreyle ertelendi. 78 yaşındaki Tekin’in hastalıkları da olduğu açıklandı.

Mart başı itibarıyla kuyu tiplerinde ve diğer hapishanelerde açlık grevleri devam ediyor. DHKP-C tutsaklarından **Tahsin Sağaltıcı** ve **Gürkan Türkoğlu** 215, **Hüseyin Özen** 195, **Doğan Karataştan** 138 ve **Tuğçenur Özbay** 33. günü geride bıraktı. Şakran Hapishanesi’nde kalan **Zuhal Sürücü** ve **Güzin Tolga** da hapishanede yaşanan hak gasplarına ve kimlik dayatmasına karşı açlık grevine başladılar.

Marmara 6 Nolu L Tipi’nde kalan MLKP davası tutsakları, tekli hücrelere konulan 3 yoldaşlarının tekrar yanlarına getirilmesi için açlık grevine başladıklarını açıkladı.

Erzurum Dumlu Yüksek Güvenlikli 2 Nolu hapishanede kalan tutsaklar adına açıklama yapan **Ramazan Kaya**, gardiyan ve asker aramalarını protesto etmek için koğuştan çıkmama kararı aldıklarını duyurdu.

Yaşanan hak gasplarına karşı da kurumlar açıklamalar yapıyor. **İHD İstanbul Şubesi**, Marmara Bölgesi hapishanelerinde yaşanan hak gasplarını açıkladı. 2025 yılını kapsayan raporda hapishane mevcudunun 402 bin 14 kişiye ulaştığını; İHD’ye 194 doğrudan başvuru olduğunu, basına yansıyan 5 bin 283 hak ihlali tespit edildiğini duyurdu. Hak ihlalleri arasında işkence ve kötü muamele başta gelirken, tedavi hakkının engellenmesi, tecrit, infaz yakmalar ve disiplin cezaları takip eden hak ihlalleri olarak sıralandı.

ÇHD 27 Şubat’ta yaptığı açıklamayla kuyu tiplerinin kapatılmasını istedi. Açlık grevlerinde olanların tecritte tutulduğunu duyurdu.

Bayrak indirdiği gerekçesiyle tutuklanan **Diya Koç** için, 25 Şubat’ta Sincan Hapishanesi önünde açıklama yapıldı. Açıklamada Koç’un ağır işkencelere uğradığı ve hastanede tedavisi devam ederken tekrar hapishaneye konulduğu belirtildi. Ayrıca Koç’un tedavisi sırasında bir hemşire tarafından ölümle tehdit edildiği açıklandı. DEM Parti Milletvekili Nevroz Uysal, Rojava eylemleri ve sonrasında en az 37 çocuğun tutuklanarak Hatay’da hapishaneye konulduğu ve işkence gördüklerini duyurdu.

İsviçre’de tutsaklarla dayanışma eylemi

İsviçre’de Devrimci Tutsaklarla Dayanışma Platformu, 14 Şubat Cumartesi günü, saat 17’de eylem yaptı.

Zürich’te Stauffacherstrasse’de yapılan eylem, devrim şehitleri için saygı duruşu ve ardından Almanca okunan Enternasyonal marşı ile başladı.

Eylemin açılış konuşmasında, faşist sistemin sömürü çarklarının devamı için insanlıkdışı koşulları dayattığı; şubelerde, cezaevlerinde ve her tür saldırı ile devrimci iradeyi yenmeye çalıştığı, ancak başaramadığı; içeride-dışarıda mücadelenin devam edeceği; yılmadan, kararlılıkla devrimci tutsaklara sahip çıkılacağı vurgulandı.

Platformun hazırladığı, Almanca ve Türkçe okunan bildiride ise cezaevlerindeki devrimci tutsakların durumuna dikkat çekildi; özellikle kuyu tipi cezaevlerinin devrimci tutsakları tecrit

ve izolasyon için özel inşa edildiği; buradaki devrimci tutsakların yalnız bırakılmaya-çağı; onların dışarıdaki sesi olmak için mücadele edileceği belirtildi; duyarlılık çağrısı yapıldı. Metnin Türkçe halini, 2000’de Ölüm Orucu eylemine katılanlardan Erol Turan okudu.

Eylemde sıkça “Zindanlar yıkılsın, devrimci tutsaklara özgürlük” sloganı atıldı.

Oldukça coşkulu ve diri geçen eylem, Almanca ve Türkçe atılan sloganlarla son buldu

İsviçre PDD

Kuyu Tipleri Kapatılsın İnisyatifi bildiri dağıttı

Kuyu Tipleri Kapatılsın İnisyatifi, 25 Şubat günü Kadıköy cadde ve sokaklarında, “Kuyu

Tipi Hapishaneler kapatılsın”, “Zindanlar Yıkılsın Tutsaklara Özgürlük” ve “Hasta tutsaklar serbest bırakılsın” diye destek çağrıları yapıp, teşhir bildirileri dağıttı.

Kuyu Tipi Hapishaneler İnisyatifi, 14 Mart günü hapishanelerdeki sorunlara dikkat çeken bir panel düzenleneceğini duyurdu.

İsviçre’de taziye ve anma

İsviçre temsilcimiz Hüseyin Yıldız’ın abisi Kazım Yıldız 13 Şubat günü hayatını kaybetti. Kazım Yıldız, sadece kardeşine değil, onun yoldaşlarına da abilik yapmış biriydi. Bir emekçi olarak 12 Eylül öncesi yükselen toplumsal muhalefetin içinde yeraldı. Kardeşinin tutsaklık yıllarında kardeşine ve tüm devrimci tutsaklara sahip çıktı; onların ihtiyaçlarını gidermeye çalıştı.

1 Mart Pazar günü, İsviçre’nin Basel kentinde BEKSAV’da Kazım Yıldız için taziye ve anma toplantısı gerçekleşti. 100’ü aşkın kişinin katıldığı toplantıda, Hüseyin Yıldız, abisi Kazım Yıldız’ın yaşamını ve mücadelesini anlattı. Ayrıca kavgaya omuz veren ve şimdi aramızda olmayan yakınlarımız anıldı; hepsi için saygı duruşuna geçildi. Berfo Ana, Didar Şensoy, Güzel Ana, Makbule Berktaş, Emine

Ocak, İbrahim Seyitcemaloğlu, Elif Yıldız ve Kazım Yıldız’ın yeraldığı slayt gösterisi, Kazım Yıldız’ın çok sevdiği Mapushane türküsü müziği eşliğinde sunuldu.

Toplantıya katılan kurumlardan da konuşma yapanlar, Kazım Yıldız’ı ve mücadelemize destek veren anaları, yakınları andılar. Biz de hepsini bir kez daha saygıyla anıyoruz.

İsviçre PDD

“Tasfiyecilik yenilgiye Bolşevizm zafere götürür!”, “Vardık, varız, varolacağız!”, “Tarihimiz güç ve onur kaynağımızdır!”, “Köklerimiz toprakta tarihten geliyoruz!” yazılı PDD ve PDG imzalı afişler, emekçi semtlere ve merkezi yerlere yapıştırıldı.

21 Mart, gece ile gündüzün aynı saatlere eşleştiği, doğanın canlandığı, baharın müjdelendiği gündür. O yüzden de Ortadoğu halkları, bugünü “yeni gün” “Newroz” olarak adlandırmış ve çeşitli retoriklerle karşılamışlardır.

Doğasal uyanışı toplumsal uyanışla birleştiren mitolojik öyküler eklenmiştir sonra. Bunların içinde en çok bilineni, Demirci Kawa’dır. Kawa, insan beyni ile hayatta kalan zalim Dehak’a savaş açar ve onu yendiği gün dağda ateş yakar. Tarih 21 Mart’tır. Halk bayram eder.

Gerek doğa, gerekse toplumsal gelişme ve hikayeler, 21 Mart’ı, direnişle, yenilenmeyle, isyanla özdeşleştirmiştir. En önemli simgesi de ateştir. Ateş, insanlığın ilk çağlarından itibaren özgürlüğün simgesi olmuştur. Güçtür, tutkudur; hepsinden önemlisi, niteliksel bir dönüşümün ifadesidir. Prometheus’un tanrılardan çaldığı günden bu yana, ezilen halkların sevinç ve kurtuluş simgesi olmuştur ateş...

Demirci Kawa’nın yaktığı ateş de böyledir. Kawa Kürt’tür, ama “demirci”dir; yani emekçi bir Kürt’tür. Ulusal değil, sınıfsal kimliktir öne çıkan. Anlatılan, Kürt ulusundan herhangi birinin değil, Demirci Kawa’nın hikayesidir.

Dehak zalimdir, kıyııcıdır, halka düşmandır. Zalime karşı başkaldırmak, bunun öncülüğünü yapmak ise, herhangi birine değil, “demirci” bir emekçiye düşmüştür. Diğer ezilenlere önderlik etme misyonu onundur.

Kürt ulusal hareketi de, Kürt yoksul köylülüğün mücadelesiyle yükseldi. Sonrasında Kürt burjuvalarının etkisine girmesine rağmen, hareketin tabanı yine Kürt işçi ve emekçilerden oluştu. Çünkü her dönem baskı gören, katledilen, yoksulluğun pençesinde yaşam savaşı veren onlardı. Yıllarca sürdürülen “barış”, “çözüm” vb. politikaları hayal kırıklıkları yaratsa da halkın özgürlük tutkusu söndürülemedi.

Bugün “süreç” adı altında Kürt hareketi tasfiye

NEWROZ İSYANDIR! İsyan ateşini körükle!

ediliyor. Öcalan, bugüne dek egemenlerden duyduğumuz sözleri, karaçalmaları yineliyor. Geçmişteki Kürt isyanlarını “emperyalizmin kışkırtması” şeklinde değerlendiriyor mesela. Son gönderdiği mesajında ise, bugüne dek gerçekleşen tüm isyanları “negatif isyanlar” diyerek olumsuzluyor. Oysa isyan, egemenlerin zulmüne, sömürsüne, aşağılamasına karşı halkların bir başkaldırısıdır. Kendiliğinden çıkmış ya

*Demirci Kawa derlerdi adına
Medyalı yiğitler başıydı dağlarda
Tek tek yanan ateşleri birleştirip
Ninowa’ya kaydırmakta
Zalim Dehak’sa oturmuş yatağında
Başındaki yaralara
Tabaktan gencecik beyinler çalmakta (...)
Demirci Kawa tanrısal Dehak tahtında
Elinde balyoz
İner kalkar beyin sürülen yaralı başa
Medya’dan yükselen havarlar adına
Babil’de çekilen ahlara adına
Bir daha, bir daha...
Bir ateş yükseldi gökyüzüne Ninowa’dan
Zulmün karanlıklarını yırtan ateş
Yükselen yalımlarla dillendi özgürlük
Ceylanlar indi yeniden nehir kıyılarına
Turaç sesleri yükseldi sazlıklardan
Ateşin çevresinde halaylar kuruldu
Sevinçler süzüldü geçmiş havarlardan
O büyük günün adına
‘NEWROZ’ denildi
Adnan Yücel*

da burjuva-feodal önderlikler tarafından başlatılmış olsa bile, isyanlar “negatif” denilerek karalanamaz. Newroz da bir isyandır. İnsanlık bu isyanlarla zalim iktidarları, diktatörleri yıkmış, ileriye doğru yürümüştür.

Bölgemizde emperyalist savaş, ABD ve İsrail’in saldırılarıyla yayılıyor. İran’a açılan savaş, bunun son halkası oldu. ABD-İsrail haydutluğu, İran’da çocuklar dahil masum insanların üzerine bomba yağdırdı. İran’ın dini liderini ve komutanlarını öldürdü. Sözde kadınlara özgürlük getirecek olan ABD, 160 kız çocuğu ve 20 kadın öğretmenin olduğu bir kız okulunu bombalayarak hepsini katletti. ABD’nin gittiği her yeri kana buladığı, ulusal ve mezhepsel ayrılıkları kaşıyarak halkları birbirine düşürdüğü biliniyor. Yeraltı-yerüstü zenginliklerini yağmaladığı ve gerici-faşist yönetimleri işbaşına getirdiği kimse için sır değil. Bunun son örneği Suriye oldu.

Başta ABD olmak üzere tüm emperyalistler, bu coğrafyadan defolup gitmelidir. Tüm halklar emperyalistleri ve onların işbirlikçilerini bu topraklardan söküp atmak için birleşmeli, kendi kaderini kendisi tayin etmelidir. Egemenlerin “böl-parçala-yönet” taktiğine verilecek en güzel yanıt budur.

Günümüzün Dehak’larını yerle bir edecek olan yeni Kawa’lar, yine işçi-emekçilerin, ezilen halkların bağrından çıkacaktır. Ve bir kez daha zalimleri yok edecek, özgürlüğün simgesi ateşi her yerde yakacaktır!

Taş, yürek, barikat... GAZİ DİRENİŞİ

Gazi Direnişi, 12 Mart 1995’te Cemevi’ne yakın bir kahvehaneye düzenlenen kontrgerilla saldırısı ile başladı. Saldırı duyulunca, başta devrimciler olmak üzere halk sokağa çıktı ve tepkisini ortaya koydu.

Gazi, sınıfsal olarak işçi-emekçi kesimlerin oturduğu, Kürt-Alevi yoğunluğunun bulunduğu, anti-faşist mücadelenin yüksek olduğu semtlerden biridir. Kısa

sürede binlerce kişi Cemevi’nin önünde toplanır. Saldırıda bir dedenin ölmesi, bir infial yaratmıştır adeta. **Komünist ve devrimciler, “Kattiller Karakolda!”** sloganıyla kitlelere hedefi göstermiştir. Yakın bir tarihte bir simitçi, bu karakolda öldürülmüştür. Halkın polise karşı büyüyen öfkesi, bu

saldırıyla birlikte taşar. Karşılarına çıkan polis otolarını taş yağmuruna tutarlar.

Karakolun önüne gelindiğinde, binlerce kişi karakolu taşlamaya başlar. Polis ise korku içinde kitlenin üzerine ateş açar. Başka semtlerden de kitleler, akın akın

Gazi’ye gelmektedir. İçlerinde *“bizziz olmaz bu işler”* diyerek Gazi’ye koşan ve orada şehit düşen Zeynep Poyraz da vardır.

Ertesi sabah karakol civarında çatışma yeniden başlar. Zeynep Poyraz’ın da şehit düştüğü çatışma, o gün yaşanır. İstanbul’un bir ucundan Gazi’ye koşan Zeynep, Gazi direnişindeki ilk şehidimiz olur. Bu olay, savaşma azmini daha da kamçılar.

Şehit ve yaralıların artması üzerine, caddelerde barikat kurulur. Herkes, etrafta ne bulursa getirip barikatları güçlendirmeye çalışır. Barikatların arkasında, nöbet sisteminden molotof yapmaya, basınla ilişkilerden bölgeye gelenleri yerleştirmeye varana dek her şey belli bir işbölümü içerisinde gerçekleşir.

Devrimci örgütlerden oluşan komite, taleplerini 4 maddede toplar: 1- Şehitlerimizin cenazeleri bize verilecek, 2- Gözaltındakiler serbest bırakılacak, 3- Sokağa çıkma yasağı kaldırılacak, 4- Asker ve polis Gazi’den çekilecek.

Devlet, direnişi kırmak için, Bülent Ecevit’i, Zülfü Livaneli’yi getirir. Ancak kitle, bunlara kanmaz. Bunun üzerine asker devreye girer. Alevi kitlesi üzerindeki

Kemalizmin etkisini kullanmak isterler. Ancak devrimcilerin çabasıyla devletin bu kozu da boşa düşer. **Komünistler tankın üzerine çıkarak kitleye seslenir, talepler karşılanmadan direnişin bitirilmeyeceğini duyururlar.** Asker de direnişe müdahale etmekte çaresiz kalmıştır. Buna rağmen Cemevi yöneticileriyle görüşmeleri sürmektedir. Komitenin belirlediği dört talep kabul edilene kadar direnişin süreceği bir kez daha yinelenir.

Ve sonunda valilik, direnişçilerin taleplerinin kabul edildiğini duyurur. Cenazelerin yola çıktığı söylenir. Zafer çiğlıkları yükselir bu kez Gazi sokaklarında... Cenazeler geldiğinde pankartlar hazırdır. Zeynep’i taşıyan arabayı çevirip üzerine orak-çekeçli bayrağı sererler ve tüm Gazi şehitlerini marşlarla sloganlarla uğurlarlar.

Gazi direnişi devam ettiği sırada, İstanbul başta olmak üzere Türkiye’nin dört bir yanında protesto gösterileri yapılmaktadır. Bunlardan biri de **Ümraniye 1 Mayıs Mahallesi’nde gerçekleşir. Bu gösteride polis, kitlenin üzerine ateş açar. Eylemin örgütleyicilerinden Hakan Çabuk ağır yaralanır ve kaldırıldığı hastanede yaşamını yitirir.** Hakan, Gazi direnişinde yitirdiğimiz ikinci yoldaşımız olur.

Gazi ve 1 Mayıs mahallelerinde toplam 23 kişi, bu büyük direnişte şehit düşerler. Ve geride büyük bir direniş destanı, kitlelerin sokağa çıkmasında büyük bir özgüven bırakır.

☆ 2-7 Mart 1919- 3. Enternasyonal Kuruldu

Lenin ve Stalin'in önderlik ettiği 3. Enternasyonal, Moskova'da beş gün süren Kuruluş Kongresi'nin ardından resmen kuruldu. Başını Kautsky'nin çektiği 2. Enternasyonal'in "sosyal-şoven" politikalarına karşı bayrak açarak Marksist partileri biraraya getirdiler. 3. Enternasyonal (Komüntern), dünya genelinde komünist partilerin mücadelesine önderlik etti.

☆ 5 Mart 1953- Proletaryanın önderi, sosyalist insanın mimarı, II. Emperyalist Paylaşım Savaşı'nın komutanı Stalin yaşamını yitirdi

☆ 3 Mart 1992- Kozlu'da madenci katliamı

☆ 9 Mart 1952- Kollantay öldü
Sovyetler Birliği'nde kadın sorununda önemli çalışmalar yapmış olan kadın komünist Aleksandra Kollantay, Sevgi Bağları, Marksizm ve Cinsel Devrim gibi kitaplarıyla, yeni toplumun yeni kadını tanımlamaya çalıştı. Ayrıca ilk kadın diplomat olarak SB'yi uluslararası kurumlarda temsil etti. İlk kadın bakan oldu.

☆ 10 Mart 1919- Spartakist hareketin önderlerinden Leo Joqiches katledildi.

☆ 11 Mart 2014- Berkin Elvan şehit düştü
Haziran direnişi sırasında kafasına aldığı gaz fişegi ile ağır yaralandı ve aylarca yaşam savaşı verdi. 15 yaşındaki bu fidan, Haziran direnişinin en genç şehidi oldu.

Mart ayında şehit düşen İhtilalci Komünistler

4 Mart 1992 - Eralp Yazar

İzmir'de kuruluş yıldönümü için düzenlenen bir korsan eylemde çatışarak şehit düştü. İhtilalci komünist hareketin 90'lı yıllardaki atılımında öne çıkan kadrolardan biriydi ve kısa zamanda İsmail Cüneyt müfrezesinde yer almıştı.

8 Mart 2020- Talat Sürer

İşçi yoldaşımız Talat Sürer'i, 43 yaşında geçirdiği kalp krizi sonucu yitirdik. Onu kitleler daha çok Taksim 1 Mayıs eylemlerinden tanırdı. Tam bir eylem adamıydı Talat. İşçi önsezisiyle pandemide en çok işçilerin öleceğini de tahmin etmiş ve ölümünden bir gün önce ailesiyle bu doğrultuda konuşmuştu.

13 Mart 1995 - Zeynep Poyraz

30 Mart 1995 - Hakan Çabuk

Gazi'de patlak veren büyük anti-faşist direnişte Zeynep Poyraz, direnişin ikinci günü polislin açtığı ateş sonucunda şehit düştü. Hakan Çabuk ise, kendi bölgesi olan Ümraniye-1 Mayıs mahallesinde Gazi için yapılan eylemde polis kurşunlarıyla katledildi.

☆ 14 Mart 1883- Karl Marx öldü

Bilimsel sosyalizmin kurucusu, proletaryanın öğretmeni Marx öldü.

☆ 13 Mart 1982- 12 Eylül faşist cunta döneminde TKEP üyeleri Seyit Konuk, İbrahim Ethem Coşkun, Necati Vardar idam edildi.

☆ 14 Mart 1930- Mayakovski öldü

Mayakovski, devrimin şairi, partili bir sanatçıdır. Sosyalist insanın her aşaması onun dizelerinde dile gelmiş, sanatsal estetikle birlikte, kitlelerin anlayabileceği sadeliğe bürünmüştür.

☆ 16 Mart 1919- Sverdlov öldü

Yakov Mihayloviç Sverdlov, çok iyi bir örgütçü, gerçek bir doğal kitle önderiydi. Mücadeleye atıldığı ilk günden itibaren sağlam bir bolşevik olmuştur. Ekim Devrimi gerçekleşene kadar ülke dışına hiç çıkmamış bolşevik önderlerden biriydi. Yaklaşık 15 yıl süren mücadele yaşamının yarısından fazlasını sürgünde ve cezaevinde geçirdi. Ve pek çok defa firar etti. Lenin onun için "ölen birisinin yerine bir kişiyi koyabilirsiniz, ama Sverdlov'un boşluğunu doldurmak için en az on kişi görevlendirmek gerekir" demişti.

☆ 16 Mart 1988- Halepçe Katliamı

Halepçe'de yaşayan beş bini aşkın Kürt, gerici Saddam diktatörlüğü tarafından, hardal ve fosfor gazından oluşan kimyasal silahlarla vahşice katledildi.

☆ 16 Mart 1978- İ.Ü. Beyazıt Katliamı

Polis destekli MHP'li sivil faşistler tarafından, üniversiteden çıkan öğrencilerin üzerine atılan bomba sonucu 7 devrimci öldü, onlarcası ağır yaralandı. Beyazıt Katliamı'nın işçi sınıfı ve devrimci kamuoyunda yolaştığı öfke nedeniyle DİSK, 20 Mart'ta faşizme ihtar eylemi kararı almak zorunda kaldı. Bu eylem, sınıfın düzenlediği politik gösterilerden biri oldu.

☆ 18 Mart 1871- Paris Komünü

☆ 20-21 Mart 1937- Dersim direnişi

24 Mart 1984- Sefaköy direnişi

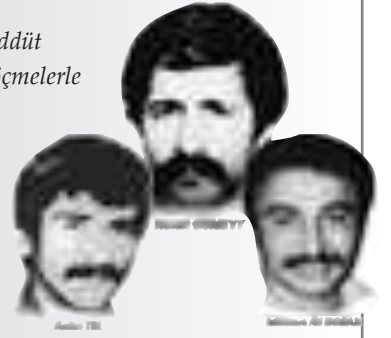
"Nerede boşluk varsa, oraya koşmakta hiç tereddüt etmeyenlerden"di Mehmet Ali. "Kaçmalarla, göçmelerle tozarken Avrupa yolları", Adana il komitesine koşar adımlarla gitti. Bir eylem hazırlığı için İstanbul'a çağrıldığında da, "görev adamı" olarak tereddütsüz kabul etti.

İsmail Cüneyt'in komutasında Aslan Tel ile birlikte eylemi gerçekleştireceklerdi. Ne var ki, bulundukları ev bir ihbar sonucu basıldı. Mehmet Ali Doğan ve Aslan Tel, İsmail Cüneyt'in önüne siper oldular, onun ateş çemberini yararak çıkmasını sağladılar. Ve iki yoldaş, Sefaköy'deki evi granitten kaleye çevirerek şehit düştüler. Baharda toprağa düşen tohum oldular...

İsmail'in komutasındaki Sefaköy direnişi, üç işkencecinin de ölmesiyle sonuçlanmıştı. Hem de faşist generallerin meydanlarda "ezdik-biçtik" diye nutuk attıkları bir dönemde, 1983 yılının Mart ayında... Bir yıl kadar sonra bir tesadüf sonucu İsmail'i bulduklarında, aynı gece "gözaltında kaybettiler." Kurşuna dizdiler hunharca...

12 Eylül'ün yukarıdan aşağıya hakimiyetini tamamen kurduğu, devrimin yenilgisinin kesinleştiği ve yaprağın dahi kımıldamadığı o günlerde, bir avuç kır çiçeği, "dövüşenler de var bu havalarda" dedi, bir kez daha sarstı ülkeyi. Tıpkı 12 Eylül'ün ilk günlerinde Osman Yaşar Yoldaşcan'ın Bağcılar'daki direnişi gibi...

Sefaköy, faşist cuntaya karşı direnişin bitmediğini, ihtilalci komünistlerin mücadeleyi kesintisiz sürdürdüklerini gösterdi. Şairin dediği gibi "Eğer çivi yapılmış olsaydı bu adamlardan / Daha sağlam bulunmazdı onlardan."

☆ 28 Mart 1940- Auschwitz toplama kampı kuruldu

Toplama kampları Alman faşizminin gerçekleştirdiği vahşetin boyutunu çarpıcı şekilde gösterir. Yahudisinden, komünistine kadar milyonlarca insan, tekeller için bedava işgücü olarak kullanıldı, insanlıktan çıkmış doktorlar için korunmasız kobaylar oldu, saçından dişine kadar her şeylerine el kondu. Çalışmaz hale geldiği anda ise gaz odalarında öldürüldü, fırınlarda yakıldı. Auschwitz, bu kampların içinde, yapılan işkenceler ve öldürülen insan sayısı ile en vahşi olanıydı.

☆ 30 Mart 1972- Kızıldere Direnişi

Denizlerin idamını önlemek amacıyla üç İngiliz teknisyeni kaçıran THKP/C ve THKO'nun önder kadroları, kuşatıldıkları Kızıldere'de, "dönmeye değil, ölmeye geldik" şiarıyla yiğitçe çarpıştılar. THKP-C önderi Mahir Çayan, Cihan Alptekin, Ahmet Atasoy, Sabahattin

Kurt, Ertan Saruhan, Hüdaı Arıkan, Sinan Kazım Özudoğru, Nihat Yılmaz, Ömer Ayna ve Saffet Alp şehit düştü. Aynı zamanda devrimci dayanışmanın en güzel örneğini sundular. Direniş mirasını devrettiler yeni kuşaklara.

☆ 31 Mart 1965- ABD'nin Vietnam İşgali

II. Emperyalist savaş sonrasında Sovyetler Birliği'ni doğusundan sarmak ve bölgedeki devrimci hareketleri yoketmek amacıyla başlayan Vietnam işgali, Vietnam direnişinin büyümesi ve ABD ordusuna kayıplar verdirilmeye başlaması üzerine, tüm dünyada büyük anti-emperyalist eylemlerin başlamasına yol açtı ve '68 hareketini tetikleyen bir rol oynadı.

Ertuğrul Bilir'e yanıt-1: Bitmeyen 12 Eylül rahatsızlığı

12 Eylül yenilgisi ve bu yenilgide payı olanlara dair çıkan kitaplar-yazılar, halen birilerine rahatsızlık veriyor. Son olarak Yaşar Ayaşlı'nın "Türkiye Solundan Manzaralar: 12 Eylül'de Yenilenler Üzerine Tarihsel Bir Deneme" adlı kitabı, bu rahatsızlığı yeniden dışavurdu. İlk anda "40 yıl sonra bunlara yeniden dönmenin ne gereği var" mealinde sözlerle karşılandı. Hem de Sümerler'e kadar gidip devlet olgusunun, kadın sorununun, etnik kökenlerin tartışıldığı bir dönemde...

Mesele elbette "40 yıl öncesi"nin yazılması değildi. Türkiye devrimci hareketinin 12 Eylül döneminde yaşadığı bozgunun ve bunda pay sahibi olanların hatırlatılmasıydı. "Şimdi geçmiş-i deşmenin ne gereği var" diyenlerin çoğu, geçmişe dair yarası olanlardı. Yarayı tedavi etmek yerine üstünü kapatmayı, hiçbir şey olmamış gibi yapmayı tercih etmişlerdi. O yüzden 'yara'yı kazımak, kimseyi memnun etmedi. Başlangıçta homurtular halinde yükselen sesler, son günlerde yazıya döküldü.

"Darbeden sonra Devrimci Yol" kitabının yazarı Ertuğrul Bilir, Yaşar Ayaşlı'ya cevaben iki bölüm halinde yazılar yayınladı. İlk yazılı tepkinin Devrimci Yol (DY) çevresinden gelmesi şaşırtıcı değil tabii. 12 Eylül öncesinin en kitlesel örgütü DY, 12 Eylül bozgununda da en büyük paya sahip örgütlerinden biri çünkü.

Ertuğrul Bilir, "Yaşar Ayaşlı'ya cevap: Dar pencereden manzara" adını taşıyan bu yazı dizisinde, -başlığundan da anlaşılacağı gibi- Ayaşlı'nın bakışını "dar" buluyor ve kendi bakışından farklı bir 'manzara' sunmaya çalışıyor. Doğal olarak kendisinin daha "geniş" bir pencereden baktığını varsayıyor. Devrimci Yol'un 12 Eylül tavrını aklamak için "geniş"liğe ihtiyacı var gerçekten de. O yüzden lafı dolandırıyor, sağından-solundan çekiştiriyor, DY'yi 'dışardan' eleştirenlere kızıyor ve asıl olarak Ayaşlı şahsında 12 Eylül'de direnen örgütüne saldırıya geçiyor. Bize de bu yazıyı yazdıran ana etmen budur.

12 Eylül tasfiyeciliğini aklama çabası bitmiyor

Ertuğrul Bilir 12 Eylül dönemini yaşamış biri değil. Dev-Yol'un kadrosu-yöneticisi de değil. Kitabındaki "özgeçmiş"inde 1969 doğumlu olduğunu, 1987-91 arasında öğrenci gençlik hareketi içinde yer aldığını, sonrasında yayıncılık ve sendikacılık yaptığını öğreniyoruz. Ayaşlı'nın kitabında eleştirilerin muhatapları, o dönemin DY yöneticileri. Ki bunların içinde halen

yaşayanlar ve DY çizgisinde kurulan partilere yön verenler var. Onların yanıt vermesi gerekirken Ertuğrul Bilir'in bu görevi üstlenmesi ilginç!

Bilir, DY yöneticilerinin-kadroalarının bazılarıyla röportaj yapmış, bazıalarını dinlemiş, kitaplarını okumuş ve onlar üzerinden bir kitap yazmış olabilir. Fakat 12 Eylül dönemini şahsen bilmediğini, duyduklarını tekrarladığını, yazdıklarından anlıyoruz. Kaldı ki, bazı DY yöneticileri 12 Eylül tavrılarını yanlış bulduklarını onun kitabında da söylüyorlar. Kendisi de 12 Eylül konusunda DY'ye bazı eleştiriler yöneltiyor.

Yaşar Ayaşlı'ya verdiği yanıtta ise, DY'yi savunmaya öylesine kilitlenmiş ki, sadece içerik olarak değil üslup olarak da kitabının gerisine düşüyor. "En iyi savunma saldırıdır" anlayışıyla, 12 Eylül'deki direnişi ('saygı duyayım' dedikten hemen sonra) şube ile sınırlamaya, dışarıda yapılanları kü-

çültmeye çalışıyor. "Madem sizde bu özellikler vardı neden bozgunu engellemediniz?" diyerek, aslında ne 12 Eylül'ü ne de 12 Eylül'deki direniş çizgisini anlamadığını ortaya koyan bir yüzeysellik sergiliyor.

Biz bu argümanları 12 Eylül tasfiyecilerinden yeni duyuyoruz. Bir yandan çeşitli mazeretlerle yaptıklarını aklamaya veya hafifsetmeye çalıştılar. Bir yandan da yaşanan sürecin adını "tasfiyecilik" olarak koyan ihtilalci komünistlere saldırıya geçtiler. Öyle ki, 12 Eylül yıllarında İstanbul cezaevlerinde yoldaşlarımızı tecrit etmeye bile kalkıştılar. Fakat sonra hepsi -örtük ya da açık- tasfiyecilik yaptıklarını kabul ettiler. Ama bazı yöneticilerin suçuymuş ya da "taktiksel" ve kısmi bir hataymış gibi göstererek...

Türkiye devrimci hareketi 12 Eylül'den beri belini doğrultamıyor, eski gücüne ulaşamıyorsa, bunun en önemli nedenlerinden biri 12 Eylül dönemiyle doğru bir biçimde hesaplaşmamış olmasıdır. Şimdi bir kitap üzerinden benzer rahatsızlığın ifade edilmesi, bu gerçeği bir kez daha gözler önüne sermiştir.

12 Eylül tasfiyeciliği yeni yazılmadı

Ayaşlı'nın 2000'li yıllardan itibaren yazdığı kitaplara dair bizim de eleştirilerimiz oldu, son kitabında da eksik-hatalı yönler bulunabilir. Fakat 12 Eylül dönemini örgütlü mücadelenin içinde, direnen bir yapının yöneticisi olarak geçirdiği için, o yıllardaki örgütlerin politikalarını ve pratikteki tutumlarını bilecek, bunun nedenlerini ortaya koyabilecek birikime sahiptir. Son kitabında da Türkiye devrimci hareketinin 12 Eylül tavrını tarihsel bütünlük içinde, ideolojik-siyasi-örgütsel yönleriyle ortaya koymuştur. Üstelik bunu sözkonusu örgütlerin bizzat yönetici ve kadrolarının yazdıkları "anı"lardan, röportajlardan, kitaplardan alıntılarla güncellemiştir.

Hemen belirtelim; Ayaşlı'nın kitabı 12 Eylül ve o dönemki tasfiyecilik-teslimiyet konusunda yazılan ilk kitap değildir. "40 yıl sonra bunları görmek-yazmak kolay" türünden sözlerin hiçbir geçerliliği yoktur.

12 Eylül yıllarında düzenli çıkmayı başaran tek illegal yayın organı Orak-Çekiç'in Ekim 1980 tarihli sayısından itibaren bu eleştiriler sıcaklığına ve somut veriler

"Şimdi geçmiş-i deşmenin ne gereği var" diyenlerin çoğu, geçmişe dair yarası olanlardı. Yarayı tedavi etmek yerine üstünü kapatmayı, hiçbir şey olmamış gibi yapmayı tercih etmişlerdi. Türkiye devrimci hareketi 12 Eylül'den beri belini doğrultamıyor, eski gücüne ulaşamıyorsa, bunun en önemli nedenlerinden biri 12 Eylül dönemiyle doğru bir biçimde hesaplaşmamış olmasıdır.

üzerinde yapılmıştır. Ardından Ocak 1991 tarihli **“Tasfiyeciliğin son 10 yılı”** broşüründe, 12 Eylül tasfiyecilerinin 10 yılda (1980-90 arasında) nereden nereye geldiği ortaya serilmiştir. ‘90’lı yıllarda çıkan legal-illegal dergilerin birçok sayısında 12 Eylül tasfiyeciliği ve teslimiyeti işlenmiş ve yasal partiye doğru evrilen sürecin tohumlarının o dönemden atıldığı saptanmıştır.

Ayrıca yayınevimiz tarafından 2012 yılında basılan **“Darbe-yenilgi-direniş: 12 EYLÜL”** ve **“Bir yenilgi hasatalığı TASFİYECİLİK”** kitapları, bu konuları ideolojik-siyasi boyutlarıyla ele alan iki temel yapıttır. Yanısıra **“İşkencede direnme savaşı”, “Pişmanlık yasaları ve itirafçılık”** gibi kitaplarımız, **Osman Yaşar Yoldaşcan, Mehmet Fatih Öktülmüş** başta olmak üzere şehit yoldaşlarımızı anlattığımız kitap ve yazılarımız, 12 Eylül dönemindeki yenilgi ve nedenlerini değişik yönleriyle ortaya koyan materyallerdir.

Yaşar Ayaşlı’nın sözkonusu kitabı, ihtilalci komünistlerin 12 Eylül yıllarından itibaren tasfiyecilik ve teslimiyet üzerine yazdıklarının, yıllar sonra “anı” veya röportaj şeklinde çıkan kitaplarda itiraf edilmiş olmasıyla zenginleştirilmiş ve genişletilmiş halidir.

Ayaşlı, kitabıyla ilgili eleştirilere kendisi yanıt verebilir. **Bizi ilgilendiren yönü, kitabın eleştirisinden yola çıkarak 12 Eylül yıllarında ihtilalci komünistlerin direnişini küçültmeye, kadrolarını, siyasi çizgisini karalamaya dönük sözleridir.** 12 Eylül döneminde en pespaye tavırlar koyanların (ve şimdi onların sözcülüğünü üstlenenlerin) mahcubiyet duymak bir yana, üstenci bir tarzla konuşmalarına elbette söyleyecek sözümüz olacaktır.

İşkencede direniş, ideolojik-siyasi-örgütsel bağlarla ilgilidir

İhtilalci komünistlerin 12 Eylül faşizmine karşı direnişini, dönemin tasfiyecileri bilinçli bir şekilde “ışkencede direniş”le sınırlıymış gibi gösterdi. Ertuğrul Bilir de aynı yolu izliyor. Diyor ki, **“TİKB kadrolarının gözaltı tutumlarının iyi olduğu solda genel kabul görüyor, bu konuyu sorgulamıyorum. Ancak kadronun iyiliğinin kitle ilişkileri kurup geliştirebilme, bu ilişkiler içinde yeni kadrolar çıkarabilme, siyasal mücadelenin ülke çapında gelişmesini sağlayacak politikalar geliştirip bunları uygulayabilme gibi yanları da var. Bu açılardan açıkça başarsız olan bir yapıyı tek boyutlu şekilde tüm politikanın önüne koymak doğru değildir.”** (abc)

“TİKB kadrolarının gözaltı tutumlarını sorgulamıyor”muş! Neden? Çünkü bu konu **“solda genel kabul görüyor”**muş! Solda kabul gördüğü için mecburen kabulleniyor! Sanki kendisinin hiçbir bilgisi yok! Üstelik 12 Eylül üzerine bir de kitap yazmış! Ama DY’nin 12 Eylül yıllarını yazmış! Onun için işkencede direniş konusuyla ilgilenmemiş olabilir.

TİKB’nin 12 Eylül’de işkence-deki tavrını bilmek için o dönemde gözaltına alınmış herhangi biriyle sohbet etmek yeterdi. Ya da gözaltı deneyimi yaşayan herhangi biri, polislerden dinleyebilir. TİKB’nin işkencede direniş tavrı 12 Eylül dönemiyle sınırlı değil ki. Öncesinde başlayan sonrasında da süren bir tavır. 12 Eylül’de işkencenin dozu, süresi, vahşeti o kadar artmış ve çözülme oranı o kadar yükselmişti ki, TİKB kadrolarının işkencedeki direnişi daha fazla öne çıktı. Mehmet Fatih Öktülmüş’le somutlanan “şubede ifade vermeme” tutumu, hem işkencede direnişin boyutunu yükseltti, hem de TİKB’lilerin direnişini örgüt düzeyine sıçrattı.

1989 yılında yayınlanan **“Adressiz Sorgular”** kitabı, 12 Eylül işkencelerini, ona karşı neden ve nasıl direnildiğini anlatan çok önemli bir kitaptır. Ayrıca işkencenin tarihini incelemesi, sınıfsal-siyasal temelini koyması, geçmişten bu yana işkenceye karşı direnişleri sergilemesiyle de bir başyapıt niteliğindedir. Konuyla ilgilenen herkesin (hele de kitap yazmak, film-dizi çekmek isteyenlerin) okumak zorunda kaldığı temel kaynaktır. Anladığımız kadarıyla Ertuğrul Bilir bu kitabı da okumamış!

Esasında 12 Eylül tasfiyecileri ellerinden gelse TİKB’nin işkencedeki direnişini, tarihten silecekler. Ne var ki, 12 Eylül yıllarında işkence görenlerin canlı tanıklığı var. Polis fezlekeleri, ifade tutanakları, iddianameler gibi resmi belgeler var. İşkencede direnen devrimcilere, **“sen TİKB’li misin”** ya da **“Adressiz Sorgular’ı mı okudun”** türü polis sorgulamaları var.

Kısacası kayıtlı-belgeli bir durumu inkar edemiyor, zorlanarak da olsa teslim ediyorlar. Fakat hemen ardından **“ışkencede direnmek tek kriter olamaz”** diyerek önemsizleştirmeye çalışıyorlar. Sanki TİKB’liler işkencede direnmeyi “tek kriter” saymış ve sanki TİKB kadrolarının tek meziyeti işkencede direnmekmiş gibi...

Öncelikle şunu belirtelim; **ışkencede direnmek her zaman için temel bir kadro kriteridir. Komünist hareketin uluslararası literatüründe de**

Kayıtlı-belgeli bir durumu inkar edemiyor, zorlanarak da olsa teslim ediyorlar. Fakat hemen ardından “ışkencede direnmek tek kriter olamaz” diyerek önemsizleştirmeye çalışıyorlar. İşkencede direnmek her zaman için temel bir kadro kriteridir. 12 Eylül gibi faşizmin en azgın biçimde saldırdığı, en vahşi işkence yöntemlerini denediği bir dönemde ise, başlı başına bir erdemdir. Her komünist ve devrimci için “olmazsa olmaz” bir özellik halini almaktadır. Diğer yandan işkencede direnmek; örgüte-devrime-yoldaşlarına güven ile, ideolojik-siyasi bilinçle, devrimci değerlere bağlılıkla sıkı sıkıya ilişkilidir. İşkencede direnişin arkasında böylesi bir altyapı vardır.

böyle geçer. 12 Eylül gibi faşizmin en azgın biçimde saldırdığı, en vahşi işkence yöntemlerini denediği bir dönemde ise, başlı başına bir erdemdir. Her komünist ve devrimci için **“olmazsa olmaz”** bir özellik halini almalıdır. (*)

12 Eylül dönemi emperyalizmle bağışlılık, 24 Ocak Kararları, işçi ve emekçilere saldırı, katliamlar, idamlar vb. pek çok boyutu ile anlatılabilir. Ama **bir cümleyle anlatmak gerektiğinde, “12 Eylül işkencedir” demek yanlış olmaz.** Resmi olarak 1 milyona yakın kişi gözaltında işkence gördü. Köy meydanlarında, okullarda, kışlalarda çok daha fazlası işkenceye alındı. Tutukladıktan sonra da uzun yıllar cezaevlerinde işkence devam etti.

Devletin, örgütleri çökertmekte kullandığı en önemli araçtı işkence. Nitekim **DY dahil pek çok örgüt, işkencede çözülmeden dolayı ağır darbeler yedi.** Faşist cunta kitleleri tahakküm altına almak, devrime ve devrimcilere güvensizleştirmek, yalnızlaştırmak ve teslim almak için işkenceyi kullandı.

Cuntanın bu kadar önemli bir silahını işlevsizleştirmenin en etkili yolu, işkencede direnmektir. Onun için **12 Eylül’de işkencede direnişi kimse küçültmeye kalkmamalıdır.**

Diğer yandan **ışkencede direnmek; örgüte-devrime-yoldaşlarına güven ile, ideolojik-siyasi bilinçle, devrimci değerlere bağlılıkla sıkı sıkıya ilişkilidir.** İşkencede direnişin arkasında böylesi bir altyapı vardır. Bu yoksa ya da eksiğe çözüme kaçınılmaz veya direnişler sınırlı-zayıf olur. O yüzden sadece **“ışkencede direnmiş”** de-yip geçilemez. Hele ki 12 Eylül gibi bir dönemde...

12 Eylül tasfiyecileri, TİKB’nin direnişini hem işkenceyle sınırladılar, hem de bu direnişi küçültmeye kalktılar. Ama şu soru hep ortada kaldı: **TİKB’li kadroların ezici çoğunluğu işkencede direnirken, farklı siyasi yapıların Merkez Komite’leri dahil, ezici çoğunluğu niye çözüldü? Bunun ideolojik-siyasi-örgütsel boyutu yok muydu?**

Bu konuda bir ezber daha var. Deniliyor ki, **“TİKB küçük ve seçkin bir örgüttü, o yüzden direndi; DY gibi geniş kitleleri kapsayan örgütlerde çözülme doğaldı.”** Meseleyi biçime indirgeyenler, hem TİKB’den daha küçük olduğu halde direnmeyen örgütlerin varlığını atlıyorlar; hem de TİKB’nin sempatanları bile direnirken DY ve diğerlerinin Merkez Komite’lerinin (MK) çözülmesini açıklayamıyorlar.

Esasında **ML bir örgüt, toplumun en seçkin unsurlarından oluşur zaten.** Örgüt üyeliğinin kriterleri bunu gerektirir. En azından örgütün yönetici komitelerinde görev alanların birçok elekten geçmiş, sağlam özellikler edinmiş olması gerekir. Böyle değilse baştan sorunludur. MK düzeyinde de işbirlikçi çıkabilir veya çözülen olabilir. Ama bunlar çok istisnadır.

12 Eylül'e dair hiç kimse *"DY taraftarları niye direnmedi"* diye sormuyor. Aksine *"DY kadroları ve taraftarları direnmeye hazırlarken, yöneticiler neden bu kararı almadı; şubede-cezaevinde neden direnmediler"* diye soruyor ve buradan yargılıyor. DY, HK, Kurtuluş gibi 12 Eylül'ün en kitle-sel örgütlerinde yönetici kademelerinde direnenler parmakla sayılırken, ağırlıklı bölümü çözülmüştür. Bu durumu tek tek kişilerle açıklamak veya arızı-sınırlı bir hataymış gibi göstermek doğru değildir. **Sözkonusu hareketlerin ideolojik-siyasi-örgütsel hataları bu sonucu doğurmuştur.** İhtilalci komünistlerin başından beri söylediği budur.

Soruyu bir de şöyle soralım; TİKB'nin yönetici ve kadrolarının ezici çoğunluğu 12 Eylül gibi en vahşi işkencelere neden ve nasıl direnebildi? En militan, en yiğit, en direnişçi insanlar TİKB'de mi toplanmıştı? Bunun ideolojik-siyasi-örgütsel yönü yok muydu?

Çözülme asla şubede başlamaz; dışarda başlayan güvensizliğin, kafa karışıklığının, inanç yitiminin bir sonucudur. Aynı durum tersten direniş için de geçerlidir. Dışarda iken bilinç açıklığı, güven, moral vb. yönlerden ne kadar donanmış ise, içeride direnmek o kadar kolay olur.

TİKB'nin işkencedeki direnişi, ideolojik-siyasi-örgütsel hattıyla, 12 Eylül politikasıyla, kadro yetiştirme tarzıyla doğrudan bağlantılıdır. En başta TİKB'liler gözaltına alındıklarında dışarıda yoldaşlarının büyük bir dirençle mücadeleyi sürdürdüklerini biliyordu ve bunun moral üstünlüğüne sahiptiler. Tasfiyeciler örgütlerin kadroları ise bundan yoksundu. Tersine moral bozukluğu içindeydiler. Çoğunun örgütleriyle bağı kopmuştu. Sınırlı bağ kurabilenler ise "geri çekilme" kararının sarsıntısını yaşıyordu. "Geri çekilme" döneminde ne yapacaklarını bilmiyorlardı, o konuda bir yönlendirme yoktu. Adeta herkes kendi başına bırakılmıştı. Yalnızlık duygusu ve moral çöküntüsü, işkencecilerin "film koptu, her şey bitti" sözlerine kanmayı kolaylaştırıyor, dirençleri kırıyor, zayıf düşürüyordu.

TİKB'liler ise 12 Eylül'den 3 gün

12 Eylül'deki saflaşma "direnenler-teslim olanlar" şeklindeydi. TİKB, hangi örgütten olursa olsun direnenleri kendi safında gördü. Özellikle yenilgi yıllarında tasfiyeciliğe karşı duruşun, direnişin anlamı büyüktür. TİKB, 12 Eylül yıllarında bunun bilinciyle hareket etti. Faaliyetlerini kesintisiz biçimde sürdürürken, tasfiyeciler örgütlerin terkettiği devrimcilerle de karşılaştı, onlara moral verdi, yaşadıkları sorunları çözmeye çalıştı. Onlardan bazıları TİKB faaliyetlerinin bir parçası oldular, bazıları TİKB kadrosu haline geldi. Mücadele etmek isteyen kişilerin yolları TİKB ile çakıştı, ya da TİKB onları buldu. Elbette buluşamayanlar, eriyip gidenler de olmuştur, hem de çok fazla...

sonra 15 Eylül 1980 tarihli bildiriyle 12 Eylül politikalarını öğrenmişti. 12 Eylül'e karşı "saldırı" taktiği izleyeceklerdi. Bildiri çok kısa sürede kadrolara, oradan kitlelere ulaştı. Çünkü **yeraltı baskısına sahiptiler. İlegal hiyerarşik bir örgütleri vardı; dağıtım ağları, randevu sistemleri oturmuştu.**

Faşist cuntanın tüm legal dergileri, dernekleri kapatmış olması, TİKB'nin faaliyetlerini etkilemedi. Kuruluşundan itibaren (Şubat 1979) yeraltı örgütlenmesi, yeraltı baskısı, yeraltı kadrosunu esas almanın avantajına sahiptiler.

Legal dergi-dernek üzerinden örgütlenen yapılar ise, 12 Eylül'le birlikte sudan çıkmış balık gibi oldular; can damarları kesildi. Kadrolarına ulaşmakta bile zorlandılar. İlk aylarda yerel kadrolar kendi çabalarıyla bir şeyler yapmaya çalıştı. Fakat "geri çekilme" kararını duyunca, bu çabalar da azaldı. Arkasından ard arda operasyonların gelmesi, merkezi düzeyde yakalanmalar ve çözümler, moralleri iyice bozdu. Bütün bunlar cuntanın ilk 6 ayında gerçekleşti.

Faşist cuntanın devrimci örgütleri bu kadar kısa sürede çökertmesinin nedeni neydi? Birinci sıraya ML temelde illegal bir örgüt yapısına sahip olmamalarını yazabiliriz. Yakalanmaların çoğu kuralsız-ilkesiz davranışlardan olmuştur. Öncesinde illegal bir örgüt ve kadro yapısına sahip değilseniz, bir günde bunları oluşturma şansınız yoktur. **Operasyonların alt birimlerden üste birimlere doğru çorap söküğü gibi hızla ilerlemesi, yatay ve legal örgütlenmenin doğal sonucudur.** Bir semt komitesindeki çözülme bütün şehire, oradan merkeze ulaşıyorsa, bu sadece tek tek kişilerin çözülmesiyle açıklanamaz. Çözülme olsa bile başka alanlara sıçramayı önleyecek bir örgüt yapısının olmadığını gösterir sadece.

Sonrasında hepsi *"biz cuntanın geleceğini öncesinden tespit etmiştik"* diyerek, bunu böbürlenme vesilesi yaptılar. *"Tespit etmişsiniz de neden örgütü ona göre hazırlamadınız, öncesinden tedbirler almadınız"* sorusu hep yanıtsız kaldı. Üstelik 24 Aralık 1978 Maraş Katliamı'nın ardından, önce 13 ilde, sonra tüm ülkede sıkıyönetim ilan edilmişti. Cuntanın ayak sesleri yaklaşık iki yıl öncesinden geliyordu. En azından sıkıyönetim sonrası örgütlerin yeraltına geçmesi gerekirken bunu yapmadılar.

Sadece örgütsel boyutundan baktığımızda bile, yanlışlıklar ortada değil mi? Her örgütsel yapının arkasında

ideolojik-siyasi bir yön bulunur. Örgüt biçimdir, onu şekillendiren ideolojik-siyasi hattır. DY'nin ideolojik-siyasi çizgisi, bunun Mahir Çayan'ın THKP-C'sine ne kadar uygun olduğu ayrı bir tartışma konusudur.

Konuyu dağıtmamak için devam edelim...

12 Eylül'deki saflaşma

Ertuğrul Bilir 12 Eylül döneminde katledilen DY'lileri sıralıyor ve DY'lilerin içinde direnenler olduğunu hatırlatıyor.

Bugüne kadar 12 Eylül ile ilgili çıkan hiçbir kitap ve yazıda *"sadece ihtilalci komünistler direndi"* diye bir cümle, hatta bir ima dahi bulunmaz. Aksine her defasında *"12 Eylül'de bizim dışımızda direnen devrimciler, yurtseverler, anti-faşistler oldu"* denir. Bunu söylemekle de kalınmaz, onların direnişleri anlatır ve o direnişçilere sahip çıkılır.

12 Eylül'deki saflaşma "direnenler-teslim olanlar" şeklindeydi. TİKB, hangi örgütten olursa olsun direnenleri kendi safında gördü. 1982 yılında Orak-Çekiç'te yayınlanan "Tasfiyeciliğin Takvimi" başlıklı yazıda, "direnenler kampı"nın başını TİKB'nin çektiğini belirttikten sonra, bu kampı "anti-tasfiyeciler devrimci proletaryanın kampı" olarak tanımlıyor. Ardından tasfiyeciler hareketlerin kaderine terkettiği kadro ve sempatizanları, cuntaya karşı mücadele etmek isteyen herkesi, *"devrimci-demokrat unsurları devrimci proletaryanın bayrağı altına çağırıyoruz"* diyor. (Bkz. Tasfiyeciliğin son 10 yılı broşürü- DP Yay. Ocak 1991)

1905 Devrimi yenilgisinden sonra Lenin'in de benzer bir yaklaşım sergilediğini biliyoruz. Lenin, o dönemde tasfiyeciliğe karşı olan herkesle birlikte hareket etmeye hazır olduğunu söyleyecek ve öyle davranacaktır. O zamana kadar birçok kez karşı karşıya geldiği Plehanov'un, menşevik olmasına rağmen tasfiyeciliğe karşı çıkışını taktir etmiş kısa süreli de olsa biraraya gelmiştir.

Özellikle yenilgi yıllarında tasfiyeciliğe karşı duruşun, direnişin anlamı büyüktür. TİKB, 12 Eylül yıllarında bunun bilinciyle hareket etti. **Faaliyetlerini kesintisiz biçimde sürdürürken, tasfiyeciler örgütlerin terkettiği devrimcilerle de karşılaştı, onlara moral verdi, yaşadıkları sorunları çözmeye çalıştı. Onlardan bazıları TİKB faaliyetlerinin bir parçası oldular, bazıları TİKB kadrosu haline geldi. İçlerinde bir TİKB'li olarak şehit düşenler var.**

Şaşırtıcı gelebilir fakat TİKB 12 Eylül

yıllarında saflarını genişletti. Mücadele etmek isteyen kişilerin yolları TİKB ile çakıştı, ya da TİKB onları buldu. Elbette buluşamayanlar, eriyip gidenler de olmuştur, hem de çok fazla...

12 Eylül yıllarının tek devrimci yayın organı **Orak-Çekiç'in "İşkencede, zindanda, mahkemede DİRENME SAVAŞI" diye bir köşesi vardı.** Bu köşe 12 Eylül öncesinde oluşmuştu. İlk olarak işkencede direnen bir yoldaşın deneyimlerini aktardığı yazı ile başladı. Ardından süreklileşen bir köşe halini aldı. Buradaki deneyim aktarımları, TİKB'nin 12 Eylül direnişinde çok önemli bir rol oynadı. TİKB kadro ve sempatzanları işkencede nelerle karşılaşacaklarını ve ne yapmaları gerektiğini bu yazılardan okumuş olarak şubeye düşmenin faydasını gördüler. Kendi deneyimlerini, aynı köşede çıkan yazılarında anlattılar da.

Ama bu "köşe"de sadece TİKB'lilerin direnişleri çıkmadı. Aynı dönemde şubede, zindanda karşılaştıkları direnen devrimcileri anlattılar. İçlerinde doğrudan o devrimcilerin yazdıkları yazılar vardı. Örneğin işkencede direnerek cezaevine gelen bir devrimcinin, daha girişte, "komutanım" demediği için gördüğü işkenceler ve sergilediği direniş **"Sök apoletlerini yüzbaşı"** başlığı ile anlatılmıştır. PKK'nin yöneticilerinden **Mazlum Doğan'ın** Diyarbakır zindanında işkenceleri protesto için 1982 Newroz'unda şehit düşmesi, ilk olarak Orak-Çekiç'te haber olmuştur. Farklı cezaevlerinde PKK'liler de bu haberi Orak-Çekiç'ten öğrenmiştir.

Adana Cezaevi'nde "Halkın Devrimci Öncüleri" (HDÖ) davasından idama mahkum edilen **Serdar Soyergin** hücresinde asılacağı günü beklerken, TİKB'li tutsaklar onu kaçırmaya çalıştı. O sırada kazdıkları tünelde saklayacak, sonra da birlikte götüreceklerdi. Fakat başaramadılar. Serdar'ın asılacağı gece tüm cezaevi direnişe geçti. Kadın tutsaklar havalandırmaya yataklarını çıkarıp yaktılar. Serdar darağacına çıkarken havaya yükselen alevleri gördü, hiç susmayan sloganları duydu. "Ölüm nereden ve nasıl gelirse gelsin..." diye başlayan Che'nin sözlerini haykırarak idam sehpasını devirdi. Ertesi gün Adana'nın sokakları **"Faşist cunta seni kurduğun darağaçlarında asacağız!"** "Serdar aramızda yaşıyor!" TİKB yazılamalarıyla doldu. TİKB'li tutsaklar Serdar'ı ve cezaevi direnişini anlatan bir broşür hazırladılar. Başta Adana olmak üzere faaliyetin sürdüğü her yere bu broşür ulaştı.

DY davasından **Mustafa Özenç'in**

1980 Haziranı'nda firarını, yakalanmadan önceki mücadelesini, işkencedeki direnişini, hücredeki vakur tavrını, ölümü beklerkenki coşkusunu, yazdığı şiirleri, yoldaşlarına gönderdiği notları, idama giderken söylediklerini, hepsini TİKB'li tutsaklar anlattılar, yazdılar. Yayınevimizden çıkan "Hücreler" kitabının bir bölümü Mustafa Özenç'e ayrılmıştır.

TİKB ana dava savunması, "yargılayan savunma" olarak tarihe geçti. Mehmet Fatih Öktülmüş ve iki yoldaşının ortak yaptığı savunmada, işkencede katledilen devrimcilerin hesabı soruluyor. 30 Kasım 1982 tarihli savunmada şunları söylüyorlar: *"Onlarca devrimciyi işkence tezgahlarında katleden 12 Eylül faşist cuntası değil midir? Binlerce devrimciyi onlar sakat bırakmadılar mı? TİKB militanı, yiğit komünist Ataman İnce'yi, Songül Kayabaşı'nı, Selma Aybal'ı, diğer an-tifaşist örgütlerden Aziz Aras'ı, Ahmet Karlangaç'ı, Zeki Yumurtacı'yı, Ekrem Ekşi'yi, Nejdet Oynargül'ü, Süleyman Cihan'ı ve daha onlarca devrimciyi insanlıkdışı işkencelerle katleden faşist cunta değil mi?"* (Bkz. Yargılayan Savunma, Yurt Yay.)

Mahkemeden atılma, dayak yeme, hücre cezası alma, işkence görme pahasına yapıyor bu savunmalar. Daha sonraki yıllarda yapılan savunmalar ve suç duyurularında katledilen diğer devrimcilerin de adları var. Bir dönem DY'nin Adana sorumluluğunu yapan **Behçet Dinlerer'in** işkencede katledilmesinden sonra, TİKB davası avukatlarından İbrahim Açı, Behçet'in davasını üstlendi ve işkencecilerin yargılanması için büyük çaba sarfetti. Bu çabalarından dolayı İbrahim Açı 70'li yaşlarda tutuklandı bile. Aralarında **Hüsnü Öndül'ün de bulunduğu, TİKB davasına bakan avukatlar, 12 Eylül direnişinin önemli bir parçasıydılar. Onlar işkencede direnenlerin davalarını tereddütsüz aldılar, katledilenlerin davalarını üstlendiler, katillerin ceza alması için çok uğraştılar.**

Bu örnekleri daha çok uzatabiliriz... **12 Eylül döneminde TİKB, söylediği gibi "direneler cephesi"ni fiilen oluşturdu; onun hem başını çekti hem de sözcülüğünü yaptı.**

Adressiz Sorgular başta olmak üzere 12 Eylül'le ilgili yazılan her kitapta farklı siyasi örgütlerden direnişçilerin adı vardır, direnişleri vardır. İhtilalci komünistler onları her zaman saygıyla anmıştır. Serdar Soyergin'in örgütü bir süre sonra silindi, ama komünistler her ölüm yıldönümünde onu yazmaya,

anmaya devam ettiler. DY'nin ortada görünmediği dönemde Mustafa Özenç'i yazdılar, anlattılar. 12 Eylül'de katledilen tüm devrimcilerin hesabını sormak için cezaevlerinde, mahkemelerde ölümüne direndiler.

Ertuğrul Bilir 12 Eylül döneminde DY'den 100'e yakın kişinin katledildiğini söylüyor. Tam olarak kaç kişinin olduğunu yazmıyor. Büyük ihtimalle hepsinin isimlerini de bilmiyorlar. Bu bile şehitlerine ne kadar sahip çıkabildiklerini gösteriyor.

Yüzbinlerce taraftarı olan bir örgütün -12 Eylül gibi bir dönemde- 100 değil, çok daha fazla şehidi olabilirdi. Her örgütün kadro ve kitle sayısına göre şehit oranı artabilir. Fakat direnişin kıstası, kaç kişinin şehit düştüğü ile ölçülmez. Şehitlerin bu şekilde kullanılması doğru değildir.

12 Eylül döneminde tasfiyeciler-teslimiyetçi çizgi izleyen pek çok hareketten direnenler çıktı, aralarında yigirmi ölenler oldu. Modern revizyonist TKP'den Mustafa Hayrulloğlu da 1982 yılında işkencede katledildi mesela.

İhtilalci Komünistler, 12 Eylül'de katledilen ve direnen herkese sahip çıktı, çıkıyor... Onlar, 12 Eylül'de tasfiyeciliğe ve teslimiyete karşı direnişin safında yeralan devrimciler olarak bizimle birlikte...

Bugün E. Bilir, TİKB'nin 12 Eylül direnişini *"tek boyutlu bir şekilde tüm politikaların önüne koyduğunu"* ileri sürerek gölgelemeye, hafifsetmeye kalkıyor. Oysa "12 Eylül'de direnmek", devrim bayrağını düşürmemek, düşmana korku-halka güven vermektir. **"Tüm politikaların önünde" değil, ama politikaların toplamında ortaya çıkan, onute-kemiğe büründüren bir zirveydi.**

(*) ML bir kadronun temel özelliklerinin başında **"siyasi polise karşı mücadele"** gelir. Bu, genellikle salt "işkencede direnmek" olarak algılanır; ancak bundan çok daha geniş bir kapsamı vardır. **Şube-cezaevi-mahkeme, devletle yüz yüze gelinen her yerde direnişi kapsar. Yanısıra polis takibi ve ajan sızmasına karşı dikkati ve mücadeleyi gerektirir.** 12 Eylül tasfiyecileri, sadece şubede çözülmekle kalmadılar; cezaevi ve mahkeme aşamasında da teslimiyetçi bir çizgi izlediler. Bu konuya ilerleyen bölümlerde döneceğiz. Legal örgütlenmelere dayandıkları için, polis takibi ve ajan sızması gibi başlıklara girmiyoruz bile.

Sürecek

12 Eylül yıllarının tek devrimci yayın organı Orak-Çekiç'in "İşkencede, zindanda, mahkemede DİRENME SAVAŞI" diye bir köşesi vardı. Bu köşe 12 Eylül öncesinde oluşmuştu. Buradaki deneyim aktarımları, TİKB'nin 12 Eylül direnişinde çok önemli bir rol oynadı. TİKB kadro ve sempatzanları işkencede nelerle karşılaşacaklarını ve ne yapmaları gerektiğini bu yazılardan okumuş olarak şubeye düşmenin faydasını gördüler. Kendi deneyimlerini, aynı köşede çıkan yazılarında anlattılar da. Ama bu "köşe"de sadece TİKB'lilerin direnişleri çıkmadı. Aynı dönemde şubede, zindanda karşılaştıkları direnen devrimcileri anlattılar. İçlerinde doğrudan o devrimcilerin yazdıkları yazılar vardı.

Marks'ın ve Komün'ün yaktığı ateş yolumuzu aydınlatıyor!

*Marks gösterdi bize
En derin yasalarını tarihin
Proletaryayı başa getirecek.
Hayat! Marks'ın kitapları
Mürekkep ve kâğıt değildir yalnız
Kasvetli rakamlarla dolu
Toslu yollar değil.
Onun kitapları düzene koydu
Dağların ordusunu emeğin
Ve ileriye gösterdi ona
Güçle dolu inançla...*

Mayakovski

DEVİRİMCİ DURUŞ